

Влада на Република Северна Македонија

Бр. 41-12259/3

Скопје, 3 декември 2024 година

До

Претседателот на Собранието
на Република Северна Македонија
Скопје

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог на закон за минимален глобален данок на добивка (*), по скратена постапка, што го утврди на седницата, одржана на 3 декември 2024 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени м-р Гордана Димитриеска Кочоска, министер за финансии и проф. д-р Николче Јанкуловски, заменик на министерот за финансии, а за повереник Андриана Матлиоска, државен секретар во Министерството за финансии.

Овој закон произлегува од Националната програма за усвојување на правото на Европската Унија.

Заменик на претседателот на Владата
на Република Северна Македонија
Лјубчо Димовски

Подготвил:
Христина Мишевска, помлад соработник
Проверил:
Катерина Јаневска/Никола Пасков, рак. на одделение
Контролиран:
м-р Стојанчо Радичевски/Jelmira Maliqi, пом. рак. на сектор
Согласен:
Снежана М.Пендовски, државен советник
Одобрил:
Зоран Брајчевски, раководител на сектор
Игор Јанушев, генерален секретар на Владата

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: м-р Гордана Димитриеска Кочоска, министер за финансии и
проф. д-р Николче Јанкуловски, заменик на министерот за финансии

ПОВЕРЕНИК: Андриана Матлиоска, државен секретар во Министерството за финансии

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН

за минимален глобален данок на добивка (*), по скратена постапка

Скопје, декември 2024 година

ВОВЕД:

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Со цел да се спречи праксата на мултинационалните компании за пренесување на добивката во јурисдикции каде нема да бидат оданочени или ќе подлежат на оданочување со ниска даночна стапка, Организацијата за економска соработка и развој (ОЕЦД) и земјите од Г-20 групата, во изминатите години има изготвено меѓународни даночни правила кои ќе придонесат мултинационалните компании да платат праведен дел од данокот, без разлика во која јурисдикција работат.

Во 2021 година ОЕЦД/Г20 предложи Дво-столбеното решение за адресирање на даночните предизвици кои што произлегуваат од дигитализацијата на економијата односно Pillar 1 и Pillar 2 од БЕПС Инклузивната рамка. Истото беше поддржано од 138 земји, меѓу кои и Република Северна Македонија.

Првиот столб (Pillar 1) од Дво-столбеното решение за адресирање на даночните предизвици кои што произлегуваат од дигитализацијата на економијата се однесува на распределбата на даночните права во однос на профитот на големите мултинационалните групации во јурисдикциите каде се наоѓаат нивните клиенти или корисници на услуги.

Со вториот столб (Pillar 2) се воведува глобална минимална ефективна стапка од 15% за мултинационалните компании кои што остваруваат годишен консолидиран приход од над 750 милиони евра преку глобалните модел правила против намалување на даночната основа („Global Anti-Base Erosion (GloBE) Model Rules“). Согласно овие модел правила доколку ефективната даночна стапка на групата на мултинационални компании во било која јурисдикција, е пониска од 15%, другите јурисдикции може да ја наплатат разликата до 15%.

Моделот правила на ОЕЦД со одредени прилагодувања за земјите-членки на Европската унија се содржани во Директивата на Советот (ЕУ) 2022/2523 од 14 декември 2022 година за обезбедување на глобално минимално ниво на оданочување за групи мултинационални компании и големи домашни групи во Унијата.

Во насока на усогласување со споменатата Директива и имплементирање на модел правилата на ОЕЦД против намалување на даночната основа, се пристапи кон изготвување на текстот на овој Предлог на закон.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Целта на Предлогот на закон за минимален глобален данок на добивка е усогласување со Директивата на Советот (ЕУ) 2022/2523 од 14 декември 2022 година за обезбедување на глобално минимално ниво на оданочување за групи на мултинационални компании и големи домашни групи во Унијата.

Законот за минимален глобален данок на добивка се однесува на оние групи на мултинационални компании и на оние големи домашни групи кои на консолидирана основа оствариле повеќе од 750 милиони евра приходи во две

од претходните четири години. Според тоа со овој закон ќе бидат опфатени матичните компании и нивните поврзани субјекти кои го исполнуваат условот за остварениот праг на приходи. Оние компании кои оствариле приходи под прагот, исклучените субјекти пропишани со овој закон (јавен субјект, меѓународна организација, непрофитна организација, пензиски фонд, инвестициски фонд) како и компаниите кои го исполнуваат т.н „de minimis исклучок“, не подлежат на обврската за плаќање на дополнителен данок.

„De minimis“ исклучокот претставува олеснување за субјектите кои остваруваат мали приходи и мала добивка во одредена јурисдикција, односно подразбира дека дополнителниот данок што го плаќаат составните субјекти е еднаков на нула за одредена фискална година т.е не се плаќа, доколку за таа фискална година просечниот квалификуван приход на сите составни субјекти кои се наоѓаат во таа јурисдикција е помал од 10 милиони евра и просечната квалификувана добивка или загуба на сите составни субјекти во таа јурисдикција е помала од еден милион евра.

Минималното ефективно оданочување на добивката на групите на мултинационални компании и на големите домашни групи се обезбедува со примена на следните правила за плаќање на дополнителен данок:

- 1) правило за утврдување на квалификуван домашен дополнителен данок (Qualified Domestic Top-up Tax -QDMTT) согласно кое се пресметува и плаќа дополнителен данок за вишокот добивка на сите составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во Република Северна Македонија,
- 2) правилото за вклучување на добивката (Income Inclusion Rule-IIR), според кое матичната компанија на групата на мултинационални компании или на големата домашна група го пресметува и плаќа својот доделен дел од дополнителниот данок во однос на составните субјекти на групата кои подлежат на ниска даночна стапка
- 3) правилото за помалку оданочена добивка (Undertaxed Payment Rule -UTPR), според кое составен субјект на група на мултинационални компании подлежи на дополнителен данок еднаков на неговиот дел од дополнителниот данок што не бил наплатен врз основа на правилото за вклучување на добивката за составни субјекти на групата кои подлежат на ниска даночна стапка.

Со примената на горенаведените правила се утврдува висината на дополнителниот данок што треба да го платат субјектите, со што се обезбедува ефективното оданочување на добивката да изнесува најмалку 15%.

Правилото за утврдување на квалификуван домашен дополнителен данок во погореспоменатата Директива е утврдено како опција, односно земјите имаат право да одлучат дали ќе наплатуваат дополнителен данок според ова правило, додека правилото за вклучување на добивката и правилото за прениско оданочена добивка се задолжителни правила.

Со Предлогот на закон на минимален глобален данок на добивка се предлага воведување на сите три правила. Со пропишувањето на обврска за плаќање квалификуван домашен дополнителен данок се заштитува даночната основа во Република Северна Македонија, со оглед на тоа дека преку пропишување на даночна обврска за составните субјекти на мултинационалните компании кои вршат дејност во Република Северна Македонија, дополнителниот данок ќе се наплати во нашата земја, а не во земјата каде што мултинационалната компанија има седиште.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на закон за минимален глобален данок на добивка ќе предизвика позитивни финансиски импликации врз Буџетот на Република Северна Македонија од околу 27,5 милиони евра.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Законот не повлекува обврска за обезбедување дополнителни финансиски средства за неговото спроведување и материјални обврски за одделни субјекти.

V. ПРЕГЛЕД НА РЕГУЛАТИВИ ОД ДРУГИ ПРАВНИ СИСТЕМИ И УСОГЛАСЕНОСТ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН СО ПРАВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА

Со предметниот Закон се врши усогласување со Директивата 2022/2523 на Советот на Европската Унија од 14 декември 2022 година за обезбедување на глобално минимално ниво на оданочување за групи на мултинационални компании и големи домашни групи во Унијата.

VI. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МИНИМАЛЕН ГЛОБАЛЕН ДАНОК НА ДОБИВКА

Со оглед на тоа дека не се работи за обемен и сложен закон ниту за сложени или обемни усогласувања на законот со правото на Европската Унија, согласно член 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, се предлага Предлогот на Закон за минимален глобален данок на добивка, Собранието да го разгледа по скратена постапка.

ЗАКОН ЗА МИНИМАЛЕН ГЛОБАЛЕН ДАНОК НА ДОБИВКА (*)

ГЛАВА I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Предмет

Член 1

Со овој закон се уредуваат мерки за обезбедување минимално ефективно оданочување на добивката на групи на мултинационални компании и големи домашни групи, составни субјекти, начин на пресметување на ефективната даночна стапка, пресметка на даночната основа и даночната обврска на дополнителен данок, исклучени субјекти, постапка за приирање информации за составни субјекти и начинот на поднесување на пријавата и плаќањето на дополнителниот данок со цел пресметување и плаќање на минимален глобален данок на добивка.

Член 2

Дополнителниот данок е приход на Буџетот на Република Северна Македонија.

Поврзаност на законот со други прописи

Член 3

На постапки поврзани со утврдување, наплата, процена и поврат на данокот, контрола, постапка по правен лек и застареност, ќе се применуваат одредбите од Законот за даночна постапка, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

Основни дефиниции

Член 4

Поимите кои се употребуваат во овој закон го имаат следново значење:

1. „Субјект“ е секој правен аранжман кој составува посебна годишна сметка или секое правно лице,

2. „Група“ е:

а) одреден број на субјекти поврзани преку сопственост или контрола, како што е утврдено со прифатливиот стандард за финансиско сметководство за составување на консолидирани финансиски извештаи од страна на крајната матична компанија,

---

* Со овој закон се врши усогласување со Директивата на Советот на (ЕУ) 2022/2523 од 14 декември 2022 година за обезбедување на глобално минимално ниво на оданочување за групи на мултинационални компании и големи домашни групи во Унијата (CELEX број: 32022L2523)

вклучително и секој субјект којшто можеби бил исклучен од консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија само поради неговата големина, поради материјалноста или поради тоа што е наменет за продажба, или

б) субјект кој има една или повеќе постојани деловни единици, под услов да не е дел од друга група од потточка а) на оваа точка.

3. „Група на мултационални компании“ (во натамошниот текст: група на МНК) е секоја група која вклучува најмалку еден субјект или постојана деловна единица која не се наоѓа во јурисдикцијата на крајната матична компанија.

4. „Голема домашна група“ е група на која сите составни субјекти се наоѓаат во Република Северна Македонија.

5. „Составен субјект“ е:

- а) секој субјект кој е дел од група на МНК или од голема домашна група и
- б) секоја постојана деловна единица на главниот субјект што е дел од групата на МНК од потточка а) на оваа точка.

6. „Консолидирани финансиски извештаи“ се:

а) финансиските извештаи кои ги составува субјектот во согласност со прифатливиот стандард за финансиско сметководство во кои средствата, обврските, приходите, расходите и паричните текови на тој субјект и на сите субјекти во кои има контролирачки удел, се претставени како да припаѓаат на единствена економска единица;

б) за групи дефинирани во точка 2. потточка б) од овој став, финансиски извештаи составени од субјектот во согласност со прифатливиот стандард за финансиско сметководство;

в) финансиските извештаи на крајната матична компанија кои не се составени во согласност со прифатливиот стандард за финансиско сметководство и кои последователно се прилагодени за да се спречи секое значително нарушување на пазарната конкуренција, и

г) ако крајната матична компанија не составува финансиски извештаи како што е описано во потточките а), б) или в) од оваа точка, финансиските извештаи коишто би биле составени доколку крајната матична компанија би била должна да ги состави таквите финансиски извештаи во согласност со:

- прифатлив стандард за финансиско сметководство или
- друг стандард за финансиско сметководство и под услов овие финансиски извештаи да се прилагодени за да се спречи секое значително нарушување на пазарната конкуренција.

7. „Фискална година“ е пресметковниот период за кој крајната матична компанија на групата на МНК или големата домашна група ги составува своите консолидирани финансиски извештаи или, ако крајната матична компанија не составува консолидирани финансиски извештаи, календарската година, а за целите на овој закон се изедначува со даночниот период за субјектите од Република Северна Македонија.

8. „Составен субјект кој поднесува пријава“ е субјектот кој поднесува пријава на информации за дополнителниот данок согласно со член 46 од овој закон.

9. „Јавен субјект“ е субјект кој ги исполнува сите следни критериуми:

- а) е државен орган или правно лице во делумна или целосна сопственост на државата (вклучувајќи ги и локалните власти);

- б) не врши трговски или деловни активности и негова основна цел е:
- вршење функција од делокругот на надлежност на државните органи, или
  - управување со средства на државата или инвестирање на тие средства преку извршување и чување на инвестициите, управување со средствата, како и поврзани инвестициски активности кои се однесуваат на средствата на државата и/или на локалната власт.
- в) одговара пред државен орган за целокупното работење и доставува годишни извештаи со информации за работењето до владата, и
- г) средствата на тој субјект преминуваат во државна сопственост по неговото престанување, а доколку тој субјект распределува нето добивка, таа нето добивка се распределува исклучиво на државата, при што ниту еден дел од неговата нето добивка не може да биде во корист на приватно лице.

10. „Меѓународна организација“ е секоја меѓувладина организација, вклучително и наднационална организација, или агенција или тело во целосна нејзина сопственост што ги исполнува сите следни критериуми:

- а) првенствено е составена од влади;
- б) има во примена договор за седиште или договор по суштина е сличен на договор за седиште со јурисдикцијата во која е основана, на пример аранжмани што на канцеларите или деловните единици на организацијата во јурисдикцијата им даваат право на привилегии и имунитети, и
- в) со закон или со актите за управување со меѓународната организација се спречува нејзините приходи да можат да бидат во корист на приватни лица.

11. „Непрофитна организација“ е субјект кој ги исполнува сите следни критериуми:

- а) е основан и врши активност во јурисдикцијата каде што е резидент:
  - исклучиво за верски, добротворни, научни, уметнички, културни, спортски, образовни или други слични цели, или
  - како професионална организација, деловна заедница, стопанска комора, работничка организација, замјоделска организација или хортикултурна организација, граѓанско здружение или организација која делува исклучиво со цел унапредување на социјалната благосостојба;
- б) речиси сите приходи од активностите наведени во потточка а) од оваа точка се ослободени од данок на добивка во јурисдикцијата во која е резидент;
- в) нема содружници или членови кои имаат сопственички или кориснички удели во неговата добивка или средства;

г) не е дозволено распределување на добивката или средствата на субјектот на приватно лице или на субјект кој не се занимава со добротворна работа, како и користење на тие добивки или средства во нивна корист, освен:

- во врска со хуманитарните активности на субјектот;
- како плаќање на разумен надоместок за извршените услуги или за користење на добра или капитал, или
- како плаќање по објективна пазарна вредност за имот којшто субјектот го купил, и

д) по престанок, ликвидација или распуштање на субјектот, сите негови средства се распределуваат или се враќаат на непрофитна организација или на владата, вклучувително и на некој владин субјект во јурисдикцијата во која субјектот бил резидент или на било која политичка организациска единица на таа јурисдикција;

ѓ) не врши трговска или деловни активности кои не се директно поврзани со целта за која е основана.

12. „Транспарентен субјект“ (flow-through entity) е субјект кој е фискално транспарентен во однос на неговите приходи, расходи, добивка или загуба во јурисдикцијата во која е основан, освен ако е даночен резидент и подлежи на опфатен данок на доход или добивка во друга јурисдикција. Како транспарентен субјект се смета:

- а) даночно транспарентен субјект во однос на приходите, расходите, добивката или загубата, кој е фискално транспарентен во јурисдикцијата каде што се наоѓа неговиот сопственик;
- б) даночно нетранспарентен субјект (reverse hybrid entity) во однос на приходите, расходите, добивката или загубата, кој не е фискално транспарентен во јурисдикцијата каде што се наоѓа неговиот сопственик.

Под фискално транспарентен субјект се подразбира субјект чии приходи, расходи, добивка или загуба според законодавството на одредена јурисдикција се третираат како да ги остварил директниот сопственик на тој субјект, пропорционално на неговиот удел во тој субјект. Сопственичкиот удел во субјектот или постојана деловна единица што е составен субјект се смета како да е поседувана од транспарентна даночна структура, ако тој сопственички удел индиректно се поседува преку синџир на даночно транспарентни субјекти. Составен субјект кој не е даночен резидент и кој не подлежи на опфатен данок или квалификуван домашен дополнителен данок врз основа на местото на управување, местото на основање или слични критериуми се смета за транспарентен субјект и за даночно транспарентен субјект во однос на неговите приходи, расходи, добивка или загуба доколку неговите сопственици се наоѓаат во јурисдикција каде што субјектот се смета за фискално транспарентен, при што местото на деловното работење не се наоѓа во јурисдикцијата каде што е основан, и приходите, расходите, добивката или загубата не се припишуваат на постојаната деловна единица.

13. „Постојана деловна единица“ е:

- а) место на деловна активност или претпоставено место на деловна активност кое се наоѓа во јурисдикција во која се третира како постојана деловна единица во согласност со важечкиот договор за одбегнување на двојно одданочување, под услов таа јурисдикција да ја оданочува добивката што и се припишува во согласност со одредба слична на член 7 од ОЕЦД Модел даночната конвенција за одбегнување на двојното оданочување по однос на даноците на доход и капитал, со нејзините последователни измени;
- б) ако не постои применлив договор за одбегнување на двојно одданочување, место на деловна активност или претпоставено место на деловна активност кое се наоѓа во јурисдикција која што ја оданочува добивката што му се припишува на таквото место на деловна активност на нето основа на сличен начин на оданочувањето на сопствените даночни резиденти;
- в) ако во јурисдикцијата не постои систем за оданочување на добивката, место на деловна активност или претпоставено место на деловна активност кое се наоѓа во таа јурисдикција и кое би се сметало за постојана деловна единица во согласност со ОЕЦД Модел на даночната конвенција за одбегнување на двојното оданочување по однос на даноците на доход и капитал, со последователните измени, под услов јурисдикцијата да има право да ја оданочи добивката што му се припишува согласно местото на деловна активност, во согласност со член 7 од ОЕЦД Модел даночната конвенција, или
- г) место на деловна активност или претпоставено место на деловна активност кое не е описано во потточките од а) до в) од оваа точка, преку кое работењето се одвива надвор од јурисдикцијата во која се наоѓа субјектот, под услов таа јурисдикција да ја ослободува од оданочување добивката што се припишува на таквата активност.

14. „Крајна матична компанија“ е:

- а) субјект кој е директен или индиректен сопственик на контролирачкиот удел во било кој друг субјект и кој не е директно или индиректно во сопственост на друг субјект со контролирачки удел во него, или
- б) главниот субјект на групата дефинирана во точка 2, потточка б) од овој став.

15. „Минимална даночна стапка“ е даночна стапка од петнаесет проценти (15 %).

16. „Дополнителен данок“ е дополнителен пресметан данок за јурисдикција или составен субјект во согласност со член 29 од овој закон.

17. „Режим на оданочување на контролирано странско друштво“ претставува збир на даночни правила, освен квалификуваното правило за вклучување на добивката, според кој директен или индиректен содружник на странски субјект, или главен субјект на постојана деловна единица, е предмет на оданочување на својот удел во дел од добивката или во целата добивка остварена од тој странски составен субјект, без разлика дали таа добивка се распределува на содружникот.

18. „Квалификувано правило за вклучување на добивка“ е збир на правила имплементирани во домашното право на одредена јурисдикција, под услов таа јурисдикција да не обезбедува никакви поволности поврзани со тие правила и:

- а) се идентични со правилата утврдени во овој закон или, во документот Даночни предизвици кои произлегуваат од дигитализацијата на економијата - Глобален модел на правила против намалувањето на даночната основа (Втор столб), во согласност со кој матичната компанија на групата на МНК или на големите домашни групи го пресметува и го плаќа својот дел од дополнителниот данок во однос на составните субјекти на групата кои подлежат на ниска даночна стапка;
- б) се применуваат на начин којшто е во согласност со правилата утврдени во овој закон или со Модел правилата на ОЕЦД.

19. „Составен субјект кој подлежи на ниска даночна стапка“ е:

- а) составен субјект на група на МНК или на голема домашна група кој се наоѓа во јурисдикција со ниско даночно оптоварување, или
- б) составен субјект без државна припадност кој во фискалната година има квалификувана добивка и ефективна даночна стапка којшто е пониска од минималната даночна стапка.

20. „Посредна матична компанија“ е составен субјект кој е директен или индиректен сопственик на сопственички удел во друг составен субјект во истата група на МНК или на голема домашна група и кој не се смета за крајна матична компанија, матична компанија во делумна сопственост, постојана деловна единица или инвестициски субјект.

21. „Контролирачки удел“ е сопственички удел во субјект со кој од сопственикот на уделот се бара или би се барало да ги консолидира средствата, обврските, приходите, расходите и паричните текови на субјектот на индивидуална основа, во согласност со прифатлив стандард за финансиско сметководство. Се смета дека главниот субјект има контролирачки удел во неговите постојани деловни единици.

22. „Матична компанија во делумна сопственост“ е составен субјект која на директен или индиректен начин поседува сопственички удел во друг составен субјект од истата група на МНК или на голема домашна група, при што повеќе од 20% од неговиот сопственички удел во добивката на тој субјект директно или индиректно се поседува од едно или повеќе лица кои не се составни субјекти на групата на МНК или на голема домашна група, и кои не се сметаат за крајна матична компанија, постојана деловна единица или инвестициски субјект.

23. „Сопственички удел“ е секој удел во главнина со кој се остварува право на добивка, капитал или резерви на субјектот или на постојаната деловна единица.

24. „Матична компанија“ е крајната матична компанија која не е исклучен субјект, посредна матична компанија или матична компанија во делумна сопственост.

25. „Прифатлив стандард за финансиско сметководство“се Меѓународните стандарди за финансиско известување.

26. „Одобрен стандард за финансиско сметководство за одреден субјект“ претставува збир на општо прифатени сметководствени принципи дозволени од овластено сметководствено тело во јурисдикцијата во која се наоѓа тој субјект. За целите на оваа дефиниција, овластено сметководствено тело е тело кое е законски овластено во одредена јурисдикција да пропишува, воспоставува или усвојува сметководствени стандарди за целите на финансиското известување.

27. „Значително нарушување на пазарната конкуренција“ означува, во однос на примената на посебен принцип или постапка од збирот на општо прифатени сметководствени принципи, примена на тој принцип или постапка што резултира со збирна промена во приходите или расходите повисока од 75.000.000 евра во дадена фискална година во однос на износот што би се утврдил со примена на соодветниот принцип или постапка во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

28. „Квалификуван домашен дополнителен данок“ е данок кој дополнително се применува во домашното право на одредена јурисдикција, под услов таа јурисдикција да не обезбедува никакви поволности поврзани со тие правила и кој:

а) предвидува утврдување на вишок на добивка на составните субјекти кои се наоѓаат во таа јурисдикција во согласност со правилата утврдени во овој закон или, Модел правилата на ОЕЦД и примена на минималната даночна стапка на тој вишок на добивка на јурисдикцијата и составните субјекти во согласност со правилата утврдени во овој закон или Модел правилата на ОЕЦД и

б) се применува на начин што е во согласност со правилата утврдени во овој закон или со Модел правилата на ОЕЦД.

29. „Нето сметководствена вредност на материјалните средства“ претставува просек од почетната и крајната вредност на материјалните средства по земањето во предвид на акумулираната амортизација, исцрпување и оштетување, како што е евидентирано во финансиските извештаи.

30. „Инвестициски субјект“ е:

- а) инвестициски фонд или субјект за инвестирање во недвижности;
- б) субјект кој, директно или преку синцир на такви субјекти, е најмалку 95% во сопственост на субјектот од потточка а) од оваа точка и кој работи исклучиво или речиси исклучиво заради чување средства или инвестирање на средства во корист на тие субјекти, или
- в) субјект чија вредност е најмалку 85% во сопственост на субјектот од потточка а) од оваа точка, под услов речиси целата негова добивка да е остварена од дивиденди или добивка или загуба од сопственичкиот капитал кои се исклучени од пресметката на квалификуваната добивка согласно овој закон.

31. „Инвестициски фонд“ е субјект или договор кој ги исполнува, односно со којшто се исполнуваат сите следни услови :

- а) дизајниран е да ги обедини финансиските или нефинансиските средства на одреден број инвеститори, од кои некои не се поврзани;
- б) инвестира во согласност со утврдената инвестицијска политика;
- в) им овозможува на инвеститорите да ги намалат трансакциските, истражувачките и аналитичките трошоци или заеднички да ги споделат ризиците;
- г) првенствено е наменет за остварување на добивка од инвестициите или за заштита од конкретен или општ настан или исход;
- д) неговите инвеститори имаат право на поврат од средствата на фондот или добивката остварена од тие средства врз основа на нивниот придонес;
- ѓ) тој фонд, или неговото управување, подлежи на регулаторен режим, вклучувајќи соодветни правила за спречување на перење пари и заштита на инвеститорите, за инвестицијски фондови во јурисдикцијата во која е основан или во која се управува, и
- е) со него управуваат експерти за управување со инвестицијски фондови во име на инвеститорите.

32. „Субјект за инвестирање во недвижен имот“ е субјект со голем број инвеститори кој има претежно недвижен имот и кој подлежи на даночување или како субјект или на ниво на имателите на удел, со одложување не подолго од една година.

33. „Пензиски фонд“ е:

а) субјект кој е основан и работи во одредена јурисдикција исклучиво или речиси исклучиво заради управување со пензиски или дополнителни бенефиции или исплата на таквите бенефиции на физички лица доколку:

– тој субјект е регулиран како таков од таа јурисдикција или една од нејзините политички организациски единици или локални тела, или

- овие бенефиции се осигурени или на друг начин заштитени со националните прописи и се финансираат од збир на средства што ги поседува фидуцијар или финансиер за да се обезбеди исполнување на соодветните пензиски обврски во случај на несолвентност на групата на МНК и на големата домашна група.

б) субјект за давање на услуги од областа на пензиското осигурување.

34. „Субјект за давање на услуги од областа на пензиското осигурување“ е субјект што е основан и работи исклучиво или речиси исклучиво заради инвестирање средства во корист на субјектите од точка 33. потточка а) на овој став или вршење на активности кои се помошни на регулираните дејности од точка 33. потточка а) на овој став, под услов субјектот за давање на услуги од областа на пензиското осигурување да е дел од истата група како и субјектите што ги вршат тие регулирани дејности.

35. „Јурисдикција со ниско даночно оптоварување“ во однос на група на МНК или на голема домашна група во секоја фискална година е јурисдикција на други земји во кои

групата на МНК или големата домашна група има квалификувана добивка и подлежи на ефективна даночна стапка која е пониска од минималната даночна стапка.

36. „Квалификувана добивка или загуба“ е нето сметководствена добивка или загуба на составен субјект прилагодена во согласност со одредбите од Глава III, VI. и VII. од овој закон.

37. „Неквалификуван повратен приписан данок“ е секој данок, освен квалификуванот приписан данок, пресметан или платен од составниот субјект и:

а) којшто се враќа на стварниот корисник на дивидендата исплатена од составниот субјект во врска со таа дивиденда или којшто стварниот корисник може да ја одбие од даночната обврска којашто не е поврзана со таа дивиденда, или

б) којшто се враќа на друштвото кое исплатува дивиденда по исплатата на дивиденда на содружникот;

Квалификуван приписан данок е опфатен данок пресметан или платен од составниот субјект, вклучително и постојана деловна единица, кој може да му се врати или одбие на стварниот корисник на дивидендите исплатени од составниот субјект или, во случај на опфатен данок кој е пресметан или платен од постојана деловна единица, дивидендата распределена од главниот субјект, доколку повратот се плаќа или одбитокот е:

– одобрен од јурисдикцијата која е различна од јурисдикцијата којашто ги наметнала опфатените даноци;

– одобрен на стварниот корисник на дивидендата која подлежи на оданочување по номинална стапка еднаква или повисока од минималната даночна стапка на добиената дивиденда, во согласност со домашното законодавство на јурисдикцијата којашто ги наметнала опфатените даноци на составниот субјект;

– одобрен на физичко лице кое е стварен корисник на дивидендата и е даночен резидент во јурисдикцијата којашто наметнала опфатени даноци на составниот субјект и која подлежи на оданочување по номинална стапка еднаква или повисока од стандардната даночна стапка што се применува на редовната добивка, или

- одобрен на јавен субјект, меѓународна организација, резидентна непрофитна организација, резидентен пензиски фонд, резидентен инвестициски субјект кој не е дел од групата на МНК или на голема домашна група, или резидентна компанија за животно осигурување, доколку дивидендата се добива во врска со активностите на резидентните пензиски фондови и подлжи на оданочување на сличен начин како и дивидендата добиена од пензискиот фонд под следните услови:

1. непрофитната организација или пензискиот фонд се резиденти во одредена јурисдикција ако се основани и управувани во таа јурисдикција

2. инвестицискиот субјект е резидент во одредена јурисдикција доколку е основан и регулиран во таа јурисдикција

3. друштвото за животно осигурување е резидент во јурисдикцијата во која се наоѓа.

38. „Даночен кредит квалификуван за поврат“ е:

- а) даночен кредит предвиден да се исплати како поврат во готовина или паричен еквивалент на составен субјект во рок од четири години од денот на кој составниот субјект има право на даночен кредит во согласност со законодавството на јурисдикцијата којшто го одобрува кредитот, или
- б) ако даночниот кредит е делумно повратен, делот од даночен кредит што се исплаќа во готовина или паричен еквивалент на составниот субјект во рок од четири години од денот на кој составниот субјект има право на делумен поврат на даночен кредит, при што даночниот кредит квалификуван за поврат не вклучува износ на данок кој може да се одбие или врати врз основа на квалификуван приписан данок или неквалификуван повратен приписан данок.

39. „Даночен кредит неквалификуван за поврат“ е даночен кредит којшто не се квалификува за поврат, но може да биде целосно или делумно вратен.

40. „Главен субјект“ е субјект што ја вклучува нето сметководствената добивка или загуба на постојаната деловна единица во своите финансиски извештаи.

41. „Составен субјект – сопственик“ е составен субјект кој директно или индиректно поседува удел во друг составен субјект на истата група на МНК или на голема домашна група.

42. „Прифатлив систем на даноци за распределба“ е систем за оданочување на добивката кој:

- а) воведува данок на добивка само ако таа добивка се распределува или се смета дека е распределена на содружниците, или ако компанијата сноси одредени трошоци кои не се поврзани со стопанска дејност;
- б) воведува данок по стапка еднаква или повисока од минималната даночна стапка, и
- в) бил на сила на или пред 1 јули 2021 година.

43. „Квалификуваното правило за помалку оданочена добивка“ е збир на правила имплементирани во домашното законодавство на одредена јурисдикција, под услов таа јурисдикција да не обезбедува никакви поволности поврзани со тие правила, и:

- а) се идентични со правилата утврдени со овој закон или, кога станува збор за јурисдикции на други земји, со Модел правила на ОЕЦД во согласност со кои јурисдикцијата го наплатува својот доделен дел од дополнителниот данок на групата на МНК, којшто не е наплатен врз основа на правилата за вклучување на добивката за составните субјекти на таа група на МНК кои подлежат на ниска даночна стапка;
- б) се применуваат на начин што е во согласност со правилата утврдени со овој закон или, кога станува збор за јурисдикции на други земји, со Модел правилата на ОЕЦД.

44. „Субјект назначен за поднесување на пријава“ е составен субјект, освен крајната матична компанија, кој е назначен од групата на МНК или од големата домашна група во нејзино име да ја исполнi обврската за поднесување на пријавата од член 46 од овој закон.

45. „Јурисдикција“ е државна или недржавна даночна јурисдикција која има фискална автономија во однос на даноците на добивка.

Примена на мерки за обезбедување минимално ефективно оданочување на добивката

Член 5

(1) Овој закон се применува на составни субјекти кои се членови на група на МНК или на голема домашна група, чијшто годишен приход во консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија во најмалку две од четири фискални години кои непосредно претходат на тестираната фискална година изнесува 750.000.000 евра или повеќе, вклучувајќи ги и приходите од исклучените субјекти од ставот (3) на овој член.

(2) Доколку една или повеќе фискални години од ставот (1) на овој член се подолги или пократки од 12 месеци, прагот за приходите од ставот (1) на овој член се усогласува пропорционално за секоја од тие фискални години.

(3) Овој закон не се применува на следните субјекти (исклучени субјекти):

а) јавни субјекти, меѓународна организација, непрофитна организација, пензиски фонд, инвестициски фонд што е крајна матична компанија или субјект за инвестирање во недвижности кој е крајна матична компанија;

б) субјект чија вредност е најмалку 95% во сопственост на еден или повеќе субјекти од точката а) на овој став директно или преку еден или повеќе исклучени субјекти, освен субјектите за давање на услуги од областа на пензиското осигурување и кои:

1. работат исклучиво или речиси исклучиво заради чување на средства или инвестирање средства во корист на субјектот или субјектите од точка а) на овој став, или

2. врши исклучиво работи кои се помошни на работите што ги врши субјектот или субјектите од точка а) на овој став.

в) субјект чија вредност е најмалку 85% во сопственост, директно или преку еден или повеќе исклучени субјекти, еден или повеќе субјекти од точката а) на овој став, освен субјектите за давање на услуги од областа на пензиското осигурување, под услов речиси целиот негов приход да произлегува од дивиденди, односно од добивка или загуба од капитал кои се исклучени од пресметката на квалификуваната добивка или загуба согласно член 18 став (2) точки б) и в) од овој закон.

(4) По исклучок од ставот (3) точка а) на овој член, составниот субјект којшто поднесува пријава може согласно член 47 став (1) на овој закон да одлучи дека субјектот од став (3) точки б) и в) од овој член нема да се смета за исклучен субјект.

(5) Минималното ефективно оданочување на добивката на субјектите од ставот (1) на овој член се обезбедува со примена на правилата за плаќање на дополнителен данок, утврдени според одредбите на овој закон, и тоа:

а) правило за утврдување на квалификуван домашен дополнителен данок, согласно кое се пресметува и плаќа дополнителен данок за вишокот добивка на сите составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во Република Северна Македонија;

б) правилото за вклучување на добивката, според кое матичната компанија на групата на МНК или на големата домашна група го пресметува и плаќа својот доделен дел од дополнителниот данок во однос на составните субјекти на групата кои подлежат на ниска даночна стапка;

в) правилото за помалку оданочена добивка, според кое составен субјект на група на МНК подлежи на дополнителен данок еднаков на неговиот дел од дополнителниот данок што не бил наплатен врз основа на правилото за вклучување на добивката за составни субјекти на групата кои подлежат на ниска даночна стапка.

(6) Со примена на правилата од ставот (5) на овој член се утврдува висината на дополнителниот данок за субјектите од ставот (1) на овој член, со што се обезбедува ефективното оданочување на добивката да изнесува најмалку 15%.

Локација на составен субјект

Член 6

(1) За целите на примената на овој закон, субјектот кој не е транспарентен субјект се смета дека се наоѓа во јурисдикцијата во која што се смета за резидент за даночни цели врз основа на неговото место на управување, неговото место на основање или слични критериуми. Доколку не може да се утврди локацијата на составниот субјект кој не е транспарентен субјект, се смета дека се наоѓа во јурисдикцијата во која е основан.

(2) Транспарентниот субјект се смета дека нема државна припадност, освен ако е крајна матична компанија на МНК група или на голема домашна група или ако е должен да го применува правилото за вклучување на добивката согласно со членовите од 7, 8, 9 и 10 од овој закон, во кој случај се смета дека транспарентниот субјект се наоѓа во јурисдикцијата во која е основан.

(3) За постојана деловна единица од:

- од член 4 став (1) точка 13 потточка а) од овој закон, се смета дека се наоѓа во јурисдикцијата во која се смета за постојана деловна единица и подлежи на оданочување врз основа на важечки применлив даночен договор.

- од член 4, став (1), точка 13, потточка б) од овој закон, се смета дека се наоѓа во јурисдикцијата каде што подлежи на оданочување на нето основа врз основа на нејзиното деловно присуство.

- од член 4 став (1) точка 13 потточка в) од овој закон, се смета дека наоѓа во јурисдикцијата каде што е сместена.

- од членот 4 став (1) точка 13 потточка г) од овој закон се смета дека нема државна припадност.

(4) Доколку членот на групата се наоѓа во две јурисдикции и тие јурисдикции имаат применлив даночен договор за одбегнување на двојно оданочување, се смета дека составниот субјект се наоѓа во јурисдикцијата во која се смета за резидент за даночни цели во согласност со тој даночен договор.

(5) Доколку составниот субјект се наоѓа во две јурисдикции, а тие јурисдикции немаат применлив даночен договор за одбегнување на двојно оданочување, се смета дека составниот субјект се наоѓа во јурисдикцијата која за одредена фискална година наплатила поголем износ од опфатените даноци. За целите на пресметување на износот на опфатените даноци не се зема предвид износот на платениот данок во согласност со режимот на оданочување на контролираното странско друштво. Доколку износот на опфатените даноци што треба да се плати во двете јурисдикции е ист или еднаков на нула, се смета дека составниот субјект се наоѓа во јурисдикцијата во која се пресметува поголемиот износ на суштинско исклучување на добивката пресметан на ниво на субјектот во согласност со член 30 од овој закон. Доколку износот на суштинското исклучување на добивката во двете јурисдикции е ист или еднаков на нула, се смета дека составниот субјект нема државна припадност, освен ако тоа е крајната матична компанија, во кој случај се смета дека се наоѓа во јурисдикцијата во која е основан.

(6) Одредбите од ставот (5) на овој член се применуваат и доколку:

а) важечкиот даночен договор за одбегнување на двојно оданочување бара надлежните органи да постигнат заеднички договор за претпоставената резидентност на составниот субјект за даночни цели, а договор не е постигнат.

б) врз основа на важечкиот даночен договор за одбегнување на двојно оданочување, нема ослободување од двојно оданочување поради фактот што составниот субјект е резидент за даночни цели на двете договорни страни.

(7) Доколку, поради примената на ставовите (4) и (5) на овој член, матичната компанија се наоѓа во јурисдикција во која не подлежи на квалификуваното правило за вклучување на добивката, се смета дека подлежи на квалификуваното правило за вклучување на добивката во друга јурисдикција, освен ако со важечки применливи даночен договор не е забранета примената на тоа правило.

(8) Доколку составниот субјект ја промени својата локација во текот на фискалната година, се смета дека се наоѓа во јурисдикцијата во која, согласно овој член, се сметало дека се наоѓа на почетокот на таа фискална година.

ГЛАВА II. ПРАВИЛО ЗА ВКЛУЧУВАЊЕ НА ДОБИВКА И ПРАВИЛО ЗА ПОМАЛКУ ОДАНОЧЕНА ДОБИВКА

Обврска на крајната матична компанија

Член 7

(1) Крајната матична компанија со седиште во Република Северна Македонија, која е составен субјект, подлежи на дополнителен данок за одредена фискална година врз основа на правилото за вклучување на добивката за нејзините составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во друга јурисдикција или немаат државна припадност.

(2) Доколку составниот субјект кој е крајна матична компанија на група на МНК или на голема домашна група се оданочува со ниско даночно оптоварување, тој составен субјект подлежи на дополнителен данок врз основа на правилата за вклучување на добивката за одредена фискална година и за сите составни субјекти од групата кои подлежат на ниска даночна стапка во Република Северна Македонија.

Обврска на посредна матична компанија

Член 8

(1) Посредна матична компанија која се наоѓа во Република Северна Македонија и е во сопственост на крајната матична компанија која се наоѓа во јурисдикција на друга земја подлежи на дополнителен данок врз основа на правилата за вклучување на добивката за одредена фискална година за нејзините составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во друга јурисдикција или немаат државна припадност.

(2) Доколку посредната матична компанија се оданочува со ниска даночна стапка, а е во сопственост на крајната матична компанија која се наоѓа во јурисдикција на друга земја, таа посредна матична компанија подлежи на дополнителен данок врз основа на правилата за вклучување на добивката за одредена фискална година и за нејзините составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во Република Северна Македонија.

(3) По исклучок, ставовите (1) и (2) на овој член не се применуваат:

- а) ако крајната матична компанија подлежи на квалификуваното правило за вклучување на добивката за таа фискална година, или
- б) ако друга посредна матична компанија се наоѓа во јурисдикција каде што подлежи на квалификувано правило за вклучување на добивката за таа фискална година и е директен или индиректен сопственик на контролирачки удел во посредната матична компанија.

Обврска на посредната матична компанија која е во сопственост на
исклучена крајна матична компанија

Член 9

(1) Доколку посредната матична компанија се наоѓа во Република Северна Македонија, а е во сопственост на крајната матична компанија која е исклучен субјект, таа компанија подлежи на дополнителен данок врз основа на правилата за вклучување на добивката за одредена фискална година за сите нејзини составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во друга јурисдикција или немаат државна припадност.

(2) Доколку посредната матична компанија се наоѓа во Република Северна Македонија и се оданочува со ниско даночно оптоварување, а е во сопственост на крајната матична компанија која е исклучен субјект, таа посредна матична компанија подлежи на дополнителен данок врз основа на правилата за вклучување на добивката за одредена фискална година за себе и за нејзините составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во Република Северна Македонија.

(3) Одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член не се применуваат ако друга посредна матична компанија се наоѓа во јурисдикција во која подлежи на квалификуваното правило за вклучување на добивката за таа фискална година и е директен или индиректен сопственик на контролирачки удел во посредната матична компанија од ставовите (1) и (2) на овој член.

Обврска на матичната компанија во делумна сопственост

Член 10

(1) Доколку матичната компанија во делумна сопственост се наоѓа во Република Северна Македонија, подлежи на дополнителен данок врз основа на правилата за вклучување на добивката за одредена фискална година за нејзините составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во друга јурисдикција или немаат државна припадност.

(2) Доколку матичната компанија во делумна сопственост се наоѓа во Република Северна Македонија и се оданочува со ниско даночно оптоварување, подлежи на дополнителен данок врз основа на правилата за вклучување на добивката за одредена фискална година за себе и за нејзините составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во Република Северна Македонија.

(3) Одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член не се применуваат ако сопственичките удали на матичната компанија во делумна сопственост се целосно директно или индиректно во сопственост на друга матична компанија во делумна сопственост на која се применува квалификуваното правило за вклучување на добивката за таа фискална година.

Алоцирање на дополнителен данок врз основа на правилата за вклучување на добивката

Член 11

(1) Дополнителниот данок врз основа на правилата за вклучување на добивката кој матичната компанија треба да го плати за составниот субјект кој подлежи на ниска даночна стапка во согласност со член 7 став (1), член 8 став (1), член 9 став (1) и член 10 став (1) од овој закон е еднаков на дополнителниот данок за составен субјект што подлежи на ниска даночна стапка пресметан согласно член 29 од овој закон помножен со доделениот дел на матичната компанија во таквиот дополнителен данок за соодветната фискална година.

(2) Доделениот дел на матичната компанија во дополнителниот данок за составниот субјект кој подлежи на ниска даночна стапка е пропорционален на сопственичкиот удел на матичната компанија во квалификуваната добивка на составниот субјект што подлежи на ниска даночна стапка. Тој дел е еднаков на квалификуваната добивка на составниот субјект што подлежи на ниска даночна стапка за одредена фискална година, намалена за износот на таквата добивка којшто се припишува на уделите што ги поседуваат други сопственици, поделен со квалификуваната добивка на составниот субјект којшто подлежи на ниска даночна стапка за одредена фискална година.

Износот на квалификуваната добивка што се припишува на сопственичките удели во составниот субјект кој подлежи на ниска даночна стапка, а кои ги поседуваат други сопственици е износот којшто би се сметал дека им се припишува на тие сопственици во согласност со принципите на прифатливиот стандард за финансиско сметководство кои се применуваат во консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија, доколку нето добивката на составниот субјект кој подлежи на ниска даночна стапка е еднаква на неговата квалификувана добивка, и

- а) матичната компанија составила консолидирани финансиски извештаи во согласност со тој сметководствен стандард (претпоставени консолидирани финансиски извештаи);
  - б) матичната компанија била сопственик на контролирачки удел во составниот субјект кој подлежи на ниска даночна стапка, така што сите приходи и расходи на составниот субјект кој подлежи на ниска даночна стапка биле консолидирани на индивидуална основа со приходите и расходите на матичната компанија во хипотетичките консолидирани финансиски извештаи;
  - в) целата квалификувана добивка на составниот субјект кој подлежи на ниска даночна стапка била припишана на трансакции со лица кои не се субјекти на групата, и
  - г) сите сопственички удели што не се директно или индиректно во сопственост на матичната компанија биле во сопственост на лица кои не се субјекти на групата.
- (3) Покрај износот доделен на матичната компанија согласно став (1) на овој член, дополнителниот данок врз основа на правилата за вклучување на добивката којшто матичната компанија треба да го плати врз основа на член 7 став (2) член 8 став (2), член 9 став (2) и член 10 став (2) од овој закон, за одредена фискална година, согласно член 29 од овој закон го опфаќа:

- а) целиот износ на дополнителен данок пресметан за таа матична компанија, и
- б) износот на дополнителниот данок пресметан за нејзините составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во Република Северна Македонија, помножен со доделениот удел на матичната компанија во таквиот дополнителен данок за одредена фискална година.

Пребивање на данок врз основа на правилата за вклучување на добивката

Член 12

Доколку матичната компанија која се наоѓа во Република Северна Македонија индиректно преку друга посредна матична компанија или матична компанија во делумна сопственост која подлежи на квалификуваното правило за вклучување на добивката за одредена фискална година има сопственички удел во составен субјект којшто подлежи на ниска даночна стапка, дополнителниот данок што се плаќа врз основа на членовите 7, 8, 9 и 10 од овој закон, се намалува за износот еднаков на делот од доделениот дел од дополнителниот данок на првоспоменатата матична компанија во дополнителниот данок, кој го плаќа посредната матична компанија или матичната компанија во делумна сопственост.

Квалификуван домашен дополнителен данок

Член 13

- (1) Во Република Северна Македонија се пресметува и плаќа квалификуван домашен дополнителен данок.
- (2) Матичната компанија на групата на МНК која се наоѓа во Република Северна Македонија, матичната компанија на големата домашна група и сите нивни составни субјекти кои се наоѓаат во Република Северна Македонија и составните субјекти на матична компанија на групата на МНК која се наоѓа надвор од Република Северна Македонија подлежат на обврската за плаќање на квалификуван домашен дополнителен данок од ставот (1) на овој член за одредена фискална година, доколку нивната ефективна даночна стапка утврдена согласно одредбите од овој закон е помала од 15%.
- (3) При утврдување на правата и обврските на даночниот обврзник од став (2) на овој член, односно при пресметување на обврската за квалификуваниот домашен дополнителен данок, освен одредбите од овој член, соодветно се применуваат и други одредби од овој закон кои се применуваат при утврдување на дополнителниот данок врз основа на правилото за вклучување на добивката или/и правилата за помалку оданочена добивка.
- (4) Доколку составниот субјект не е обврзан да ги применува Меѓународните стандарди за финансиско известување во согласност со посебен пропис, пресметката на вишокот добивка на составните субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка во Република Северна Македонија може да се заснова на соодветен финансиски извештај изготвен во

согласност со стандардите за финансиско известување кои се применуваат во Република Северна Македонија, кој е утврден во согласност со тој посебен пропис што се применува во Република Северна Македонија, а кој ќе се коригира во случај на значително нарушување на пазарната конкуренција во согласност со овој закон.

(5) Доколку матичната компанија на групата МНК или на големата домашна група се наоѓа во Република Северна Македонија, а составните субјекти кои се директно или индиректно во нејзина сопственост се наоѓаат во Република Северна Македонија или друга јурисдикција, подлежат на квалификуван домашен дополнителен данок за одредена фискална година во тие јурисдикции, износот на дополнителниот данок што би го платила матичната компанија врз основа на правилата за вклучување на добивката од членовите 7, 8 и 9 од овој закон се намалува до нула, за износот на квалификуваниот домашен дополнителен данок којшто го плаќа матичната компанија и составните субјекти. Доколку квалификуваниот домашен дополнителен данок за одредена фискална година се заснова на финансиски извештаи изгответи во согласност со прифатливиот сметководствен стандард на крајната матична компанија или со сметководствениот стандард од став (4) на овој член, дополнителниот данок од член 29 од овој закон не се пресметува за составните субјекти на групата на МНК или на големите домашни групи кои се наоѓаат во Република Северна Македонија. Ова не го спречува пресметувањето на секој понатамошен дополнителен данок врз основа на член 31 од овој закон.

(6) Доколку износот на квалификуван домашен дополнителен данок за одредена фискална година не е платен во Република Северна Македонија четири години по годината во која требало да се плати, износот на квалификуваниот домашен дополнителен данок што не е платен се додава на дополнителниот данок во одредена јурисдикција, пресметан согласно член 29 став (3) од овој закон и не се наплатува во Република Северна Македонија.

(7) Доколку квалификуваниот домашен дополнителен данок за одредена фискална година не е платен во друга јурисдикција четири години по годината во која требало да се плати, тој данок ќе се наплати според членовите 7, 8, 9 и 31 од овој закон.

(8) Квалификуваниот домашен дополнителен данок од став (1) на овој член се утврдува и наплатува пред примената на правилата од член 5 став (5) точки б) и в) од овој закон.

(9) Начинот на пресметување и наплата на квалификуваниот домашен дополнителен данок ги пропишува министерот за финансии.

Примена на правилото за помалку оданочена добивка во целата група на МНК

Член 14

(1) Ако крајната матична компанија на групата на МНК се наоѓа во јурисдикција на друга земја каде што не се применува правилото за вклучување на квалификувана добивка или ако крајната матична компанија на групата на МНК е исклучен субјект, составните субјекти кои се наоѓаат во Република Северна Македонија за одредена фискална година, подлежат на прилагодување еднакво на дополнителниот данок врз основа на правилата

за помалку оданочена добивка доделен на Република Северна Македонија во согласност со член 16 од овој закон.

(2) За целите на примената на ставот (1) на овој член, прилагодувањето се врши во вид на дополнителен данок што го плаќаат составните субјекти.

(3) Одредбите на овој член не се применуваат на составните субјекти кои се инвестициски субјекти.

Примена на правилата за помалку оданочена добивка во јурисдикцијата на крајната матична компанија

Член 15

(1) Доколку крајната матична компанија на групата на МНК се наоѓа во јурисдикција на друга земја со ниско даночно оптоварување, составните субјекти кои се наоѓаат во Република Северна Македонија подлежат на прилагодување еднакво на износот на дополнителниот данок доделен на Република Северна Македонија за одредена фискална година согласно член 16 од овој закон врз основа на правилата за помалку оданочена добивка.

(2) За целите на примената на ставот (1) на овој член, прилагодувањето се врши во вид на дополнителен данок којшто треба да го платат составните субјекти.

(3) Одредбите од ставот (1) на овој член не се применуваат кога крајната матична компанија во јурисдикција на друга земја со ниско даночно оптоварување подлежи на квалификуваното правило за вклучување на добивка за себе и за нејзините составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во таа јурисдикција.

(4) Одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член не се применуваат на составните субјекти кои се инвестициски субјекти.

Пресметка и доделување на износот на дополнителен данок врз основа на правилото за помалку оданочена добивка

Член 16

(1) Износот на дополнителниот данок врз основа на правилата за помалку оданочена добивка доделен на Република Северна Македонија се пресметува со множење на вкупниот дополнителен данок врз основа на правилата за помалку оданочена добивка, утврден во согласност со став (2) на овој член, со процентот што и се припишува на Република Северна Македонија врз основа на правилото за помалку оданочена добивка, утврден во согласност со став (5) на овој член.

(2) Вкупниот дополнителен данок врз основа на правилата за помалку оданочена добивка за одредена фискална година е еднаков на збирот на дополнителниот данок пресметан за секој составен субјект од групата на МНК којшто подлежи на ниска даночна стапка за

тата фискална година, во согласност со член 29 од овој закон, кој подлежи на прилагодувањата од ставовите (3) и (4) на овој член.

(3) Дополнителниот данок врз основа на правилата за помалку оданочена добивка за составниот субјект којшто подлежи на ниска даночна стапка е еднаков на нула доколку во одредена фискална година сите сопственички уделни на крајната матична компанија во таквиот составен субјект кој подлежи на низок данок директно или индиректно ги поседува една матична компанија или повеќе од нив, а таа матична компанија или матичните компании се должни да го применуваат квалификуваното правило за вклучување на добивката за тој составен субјект кој подлежи на ниска даночна стапка за наведената фискална година.

(4) Кога не се применува ставот (3) на овој член, дополнителниот данок врз основа на правилото за помалку оданочена добивка за составен субјект кој подлежи на ниска даночна стапка се намалува за доделениот дел на матичната компанија во дополнителниот данок на тој составен субјект кој подлежи на ниска даночна стапка, кој се пресметува врз основа на квалификуваното правило за вклучување на добивка.

(5) Процентот кој и се припишува на Република Северна Македонија врз основа на правилото за помалку оданочена добивка се пресметува за секоја фискална година и за секоја група на МНК според следната формула:

50% x (број на вработени во Република Северна Македонија / број на вработени во сите јурисдикции со правилото за помалку оданочена добивка)

+

50% x (вкупна вредност на материјалните средства во Република Северна Македонија / вкупна вредност на материјалните средства во сите јурисдикции со правилото за помалку оданочена добивка)

при што:

а) бројот на вработени во Република Северна Македонија е вкупниот број на вработени во сите составни субјекти на групата на МНК кои се наоѓаат во Република Северна Македонија;

б) бројот на вработени во сите јурисдикции со квалификувано правило за помалку оданочена добивка е вкупниот број на вработени во сите составни субјекти на групата на МНК кои се наоѓаат во јурисдикција која за фискалната година го применува важечкото квалификувано правило за помалку оданочена добивка;

в) вкупната вредност на материјалните средства е збир на сегашна сметководствена вредност на материјалните средства на сите составни субјекти на групата на МНК кои се наоѓаат во Република Северна Македонија;

г) вкупната вредност на материјалните средства во сите јурисдикции со правилото за помалку оданочена добивка е збир на сегашната сметководствена вредност на материјалните средства на сите составни субјекти на групата на МНК кои се наоѓаат во јурисдикцијата која за фискалната година го применува важечкото квалификувано правило за помалку оданочена добивка.

(6) Бројот на вработени е бројот на вработени врз основа на еквивалентот - полно работно време на сите составни субјекти кои се наоѓаат во релевантната јуридикција, вклучувајќи ги и надворешните соработници под услов да учествуваат во редовните деловни активности на составниот субјект. Материјалните средства ги вклучуваат материјалните средства на сите составни субјекти кои се наоѓаат во релевантната јуридикција, но не ги вклучуваат парите или паричните еквиваленти, нематеријалните или финансиските средства.

(7) Вработените чиишто трошоци за плата се вклучени во посебна годишна сметка на постојаната деловна единица утврдена во член 20 став (1) од овој закон и согласно член 20 став (2) од овој закон, се доделуваат на јуридикција во која се наоѓа таа постојана деловна единица. Материјалните средства вклучени во посебната годишна сметка на постојаната деловна единица, утврдени со член 20 став (1) од овој закон и прилагодени согласно член 20 став (2) од овој закон, се доделуваат на јуридикцијата во која се наоѓа таа постојана деловна единица. Бројот на вработени и материјалните средства доделени во јуридикцијата на постојаната деловна единица не се земаат предвид за бројот на вработени и материјалните средства од јуридикцијата на главниот субјект. Бројот на вработени и нето сметководствената вредност на материјалните средства што ги поседува инвестицискиот субјект не се елементи на формулата од став (5) на овој член. Бројот на вработени и нето сметководствената вредност на материјалните средства на преносниот субјект не се елементи на формулата од ставот (5) на овој член, освен во случај кога се доделени на постојаната деловна единица или, ако нема постојана деловна единица, на составните субјекти кои се наоѓаат во јуридикцијата во која е основан транспарентниот субјект.

(8) По исклучок од ставот (5) на овој член, се смета дека процентот што и се припишува на јуридикцијата врз основа на правилото за помалку оданочена добивка за групата на МНК за одредена фискална година е еднаков на нула доколку износот на дополнителниот данок врз основа на правилото за помалку оданочена добивка доделен на таа јуридикција во претходната фискална година, немал за резултат на составниот субјект на таа група на МНК кој се наоѓа во таа јуридикција да му се наметне дополнителна парична даночна обврска којашто вкупно е еднаква на износот на дополнителниот данок врз основа на правилата за помалку оданочена добивка, доделен на таа јуридикција за наведената претходна фискална година. Бројот на вработени и нето сметководствената вредност на материјалните средства на составните субјекти на групата на МНК кои се наоѓаат во јуридикција со процент врз основа на правилото за помалку оданочена добивка за одредена фискална година еднаков на нула, не се елементи на формулата за доделување на вкупниот дополнителен данок врз основа на правилото за помалку оданочена добивка на групата на МНК за таа фискална година.

(9) Одредбата од став (8) на овој член не се применува за одредена фискална година доколку сите јуридикции со квалификувано правило за помалку оданочена добивка кое важи за предметната фискална година, имаат процент еднаков на нула врз основа на правилото за помалку оданочена добивка за групата на МНК за таа фискална година.

ГЛАВА III. ПРЕСМЕТКА НА КВАЛИФИКУВАНА ДОБИВКА ИЛИ ЗАГУБА

Утврдување на квалификуваната добивка или загуба

Член 17

(1) Квалификуваната добивка или загуба на составниот субјект се пресметува со прилагодување на нето сметководствената добивка или загуба од членовите од 18, 19, 20 и 21 од овој закон, на составниот субјект за одредена фискална година пред било какви консолидацијски прилагодувања за отстранување на трансакциите во рамките на групата, како што е утврдено со сметководствениот стандард кој се применува при составувањето на консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија.

(2) Доколку не е можно јасно да се определи нето сметководствената добивка или загуба на составниот субјект врз основа на прифатлив или одобрен стандард за финансиско известување којшто се применува при составувањето на консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија, нето сметководството добивка или загуба на составниот субјект за одредена фискална година може да се утврди со примена на друг прифатлив или одобрен стандард за финансиско сметководство под услов:

а) годишната сметка на составниот субјект да е составена врз основа на тој сметководствен стандард;

б) информациите од годишната сметка да се веродостојни, и

в) трајните разлики повисоки од 1.000.000 евра кои произлегуваат од примената на одреден принцип или стандард на приходни или расходни ставки или трансакции, кога тој принцип или стандард се разликува од финансискиот стандард којшто се применува при составувањето на консолидираните финансиски извештаи на крајните матични компании, се усогласуваат, со цел таквата ставка да се усогласи со третманот којшто е потребен со сметководствениот стандард којшто се применува при составувањето на консолидираните финансиски извештаи.

(3) Доколку крајната матична компанија не ги состави своите консолидирани финансиски извештаи во согласност со прифатливиот стандард за финансиско сметководство од член 4 став (1) точка 6 потточка в) на овој закон, консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија се прилагодуваат со цел да се спречи секое значително нарушување на пазарната конкуренција.

(4) Кога крајната матична компанија не составува консолидирани финансиски извештаи како што е наведено во член 4 став (1) точка 6 потточки а), б) и в) од овој закон, консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија од член 4 став (1), точка 6. потточка г) од овој закон се оние кои би се составиле доколку крајната матична компанија би била обврзана да состави такви консолидирани финансиски извештаи во согласност со:

а) прифатлив стандард за финансиско сметководство, или

б) одобрен стандард за финансиско сметководство, под услов таквите консолидирани финансиски извештаи да се приспособени, за да се спречи секое значително нарушување на пазарната конкуренција.

(5) Доколку јурисдикцијата на друга земја применува квалификуван домашен дополнителен данок, нето сметководствената добивка или загуба на составните субјекти кои се наоѓаат во таа јурисдикција на другата земја може да се утврди во согласност со прифатлив или одобрен финансиски сметководствен стандард којшто се разликува од стандардите за финансиско сметководство кои се применуваат при составувањето на консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија, под услов таквата нето-сметководствена добивка или загуба да се прилагоди, за да се спречи секое значително нарушување на пазарната конкуренција.

(6) Доколку примената на посебен принцип или постапка од збирот на општо прифатени сметководствени принципи доведе до значително нарушување на пазарната конкуренција, сметководствениот третман на секоја ставка или трансакција на која се применува тој принцип или постапка се прилагодува за да биде во согласност со третманот потребен за таквата ставка или трансакција да биде во согласност со Меѓународните стандарди за финансиско известување.

Прилагодувања за одредување на квалификуваната добивка или загуба

Член 18

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следново значење:

а) „нето даночен расход“ е нето износот на следните ставки:

1. опфатени даноци пресметани како расход (даночна обврска) и сите тековни и одложени опфатени даноци вклучени во трошокот за данок на добивка, вклучувајќи опфатени даноци на добивка коишто се исклучени од пресметката на квалификуваната добивка или загуба;
2. одложени даночни средства припишани на загубата за одредена фискална година;
3. квалификувани домашни дополнителни даноци пресметани како расход;
4. даноци кои произлегуваат од правилата од овој закон или, кога станува збор за јурисдикции на други земји, Модел правилата на ОЕЦД, пресметани како расход, и
5. неквалификувани повратни припишани даноци пресметани како расход.

б) „исклучена дивиденда“ е дивиденда или друга распределба примена или пресметана врз основа на сопственичкиот удел, освен дивиденда или други распределби примени или пресметани за:

1. сопственичкиот удел кој групата го поседува во одреден субјект и со кој се остварува право на помалку од 10% од добивката, капиталот или резервите или правата на глас во тој субјект на денот на распределбата или продажбата (портфолио удели), и

2. сопственичкиот удел којшто е во економска сопственост на составниот субјект кој на денот на распределбата прима или стекнува дивиденди или други распределби во период пократок од една година;

3. сопственичкиот удел во инвестициски субјект кој подлежи на одлука согласно член 43 став (1) од овој закон.

в) „исклучена добивка или загуба од сопственичкиот капитал“ е добивка или загуба кои се вклучени во нето сметководствената добивка или загуба на составниот субјект, кои произлегуваат од:

1. добивки или загуби поради промени во објективната вредност на сопственичкиот удел, освен за портфолио уделите;

2. добивки или загуби поврзани со сопственичкиот удел вклучен врз основа на методот на капитал на уделите и

3. добивки и загуби од продажба на сопственичкиот удел, освен продажбата на портфолио уделите.

г) „вклучена добивка или загуба поради методот на ревалоризација“ е нето-добивка или загуба, зголемена или намалена за сите поврзани опфатени даноци за одредена фискална година, кои произлегуваат од примената на сметководствениот метод или пракса со која, за сите недвижности, постројки и опрема за кои:

1. периодично се прилагодува сметководствената вредност на таквите недвижности, постројки и опрема на нивната објективна вредност;

2. се евидентираат промените во вредноста во останатата сеопфатна добивка, и

3. последователно не ја исказува добивката или загубата пресметана во останатата сеопфатна добивка преку билансот на успех.

д) „асиметрична добивка или загуба поради курсни разлики“ е добивка или загуба поради курсни разлики на субјект чии што сметководствена и даночна функционална валута се различни и која е:

1. вклучена во пресметката на оданочивата добивка или загуба на составниот субјект и се припишува на курсните разлики помеѓу сметководствената функционална валута и даночната функционална валута на составниот субјект;

2. вклучена во пресметката на нето сметководствената добивка или загуба на составниот субјект и се припишува на курсните разлики помеѓу сметководствената функционална валута и даночната функционална валута на составниот субјект;

3. вклучена во пресметката на нето сметководствената добивка или загуба на составниот субјект и се припишува на курсните разлики помеѓу валутата на трето лице и сметководствената функционална валута на составниот субјект и

4. припишана на курсните разлики помеѓу валутата на трето лице и даночната функционална валута на составниот субјект, без разлика дали оваа добивка или загуба на валутата на трето лице е вклучена во оданочивата добивка.

5. Даночна функционална валута е функционалната валута која се користи за утврдување на оданочивата добивка или загуба на составниот субјект за опфатениот данок во јурисдикцијата во која се наоѓа. Сметководствената функционална валута е функционална валута што се користи за утврдување на нето сметководствената добивка или загуба на составниот субјект. Трета странска валута е валута која не е даночна функционална валута или сметководствена функционална валута на составниот субјект.

ѓ) „расходи одбиени поради посебни правила, односно даночно непризнати расходи“ се:

1. расходи пресметани од составниот субјект за незаконски плаќања, вклучувајќи поткуп и провизии, и

2. расходи пресметани од составниот субјект за казни и пенали во износ еднаков или поголем од 50.000 евра или еквивалентен износ во функционалната валута во која се пресметува нето сметководствената добивка или загуба на составниот субјект.

е) „грешки од претходниот период и промени во сметководствените принципи“ претставуваат промена во почетниот акционерски капитал на составен субјект на почетокот на фискалната година што се припишува на:

1. корекција на грешка при утврдувањето на нето сметководствената добивка или загуба во претходната фискална година којашто влијаела на приходите или расходите што може да се вклучат во пресметката на квалификуваната добивка или загуба во таа претходна фискална година, освен ако таквата корекција предизвикала значително намалување на обврската за плаќање на опфатени даноци согласно член 27 од овој закон, и

2. промена во сметководствените принципи или сметководствената политика која имала влијание на приходите или расходите вклучени во пресметката на квалификуваната добивка или загуба.

ж) „пресметани пензиски расходи“ ја означуваат разликата помеѓу износот на расходите за обврските за пензија вклучени во нето сметководствената добивка или загуба и износот уплатен во пензискиот фонд за фискалната година.

(2) Нето сметководствената добивка или загуба на составниот субјект се коригира, со зголемување или намалување во зависност од износот прикажан во соодветните финансиски извештаи, за износот на следните ставки, со цел да се утврди неговата квалификувана добивка или загуба:

а) нето даночни расходи;

б) исклучени дивиденди;

в) исклучена добивка или загуба од сопственичкиот капитал;

г) вклучена добивка или загуба поради методот на ревалоризација;

д) добивка или загуба од продажба на средства и обврски исклучени согласно член 37 од овој закон;

ѓ) асиметрични добивки или загуби поради курсни разлики;

е) расходи одбиени поради посебни правила (даночно непризнати расходи);

ж) грешки од претходниот период и промени во сметководствените принципи, и

з) пресметани расходи за пензии.

(3) Согласно одлуката на составниот субјект којшто ја поднесува пријавата, составниот субјект може износот прикажан во неговата годишна сметка како трошок или расход на таквиот субјект кој е платен со надоместок врз основа на акции да го замени со износот којшто е дозволен како одбиток за пресметка на неговата оданочива добивка на неговата локација. Доколку можноста за користење на опциите за акции не е искористена, износот на трошокот или расходот за надомест заснован на акции кој е одбиен од нето сметководствената добивка или загуба на составниот субјект за да се пресмета неговата квалификувана добивка или загуба за сите претходни фискални години се вклучува во фискалната година во која истекла можноста. Доколку дел од износот на трошокот или расходот за надоместокот заснован на акции е евидентиран во сметководствената евиденција на составниот субјект во фискалните години што ѝ претходат на фискалната година во која е донесена одлуката, износ еднаков на разликата помеѓу вкупниот износ на трошок или расход на надоместокот заснован на акции што бил одбиен за пресметување на неговата квалификувана добивка или загуба во тие претходни фискални години и вкупниот износ на трошок или расход за надоместокот врз основа на акции што би биле одбиени при пресметувањето на неговата квалификувана добивка или загуба во тие претходни фискални години ако била донесена одлука во тие години, се вклучува во пресметката на квалификуваната добивка или загуба на составниот субјект за таа фискална година. Одлуката се носи согласно член 47 став (1) од овој закон и доследно се применува на сите составни субјекти кои се наоѓаат во иста јурисдикција за годината во која е донесена и за сите наредни фискални години. Во фискалната година во која одлуката е укината, износот на неплатениот трошок или расход за надоместокот врз основ на акции, одбиен врз основа на одлуката, кој ги надминува пресметаните сметководствени расходи, се вклучува во пресметката на квалификуваната добивка или загуба на составниот субјект.

(4) Сите трансакции помеѓу составните субјекти кои се наоѓаат во различни јурисдикции кои не се евидентираат во ист износ во сметководствената документација на двата составни субјекти или кои не се во согласност со принципот на “дофат на рака” се прилагодуваат така што ќе се евидентираат во ист износ и во согласност со принципот на “дофат на рака”. Загубата од продажба или друг вид пренос на одредени средства помеѓу два составни субјекти кои се наоѓаат во иста јурисдикција, а која не е евидентирана во согласност со принципот на “дофат на рака”, се прилагодува врз основа на принципот на “дофат на рака”, доколку таа загуба е вклучена во пресметка на квалификуваната добивка или загуба. За целите на овој став, принципот на “дофат на рака” е принципот според кој трансакциите помеѓу составните субјекти се евидентираат имајќи ги предвид условите што би се постигнале помеѓу неповрзани компании во споредливи трансакции и во споредливи околности.

(5) За цели на пресметување на квалификуваната добивка или загуба на составен субјект, даночните кредити кои се квалификуваат за поврат од член 4 став (1) точка 38 од овој закон се сметаат за добивка. За целите на пресметување на квалификуваната добивка или загуба на составниот субјект, даночните кредити кои не се квалификуваат за поврат не се третираат како добивка.

(6) Според одлуката на составниот субјект кој ја поднесува пријавата, добивките и загубите поврзани со средствата и обврските на кои се применува сметководството врз основа на објективната вредност или намалената вредност во консолидираните финансиски извештаи за одредена фискална година, може да се утврдат врз основа на принципот на реализација за пресметка на квалификуваната добивка или загуба. Во овој случај, добивката или загубата што произлегува од примената на сметководството врз основа на објективната вредност или намалената вредност на средствата или обврските се исклучени од пресметката на квалификуваната добивка или загуба на составниот субјект. Сметководствената вредност на средствата или обврските за целите на утврдување на добивката или загубата е сметководствената вредност во моментот на стекнување на средството или настанување на обврските или првиот ден од фискалната година во која е донесена одлуката, зависно кој ден е подоцна. Одлуката се носи согласно член 47 став (1) од овој закон и се применува на сите составни субјекти кои се наоѓаат во јурисдикцијата за која е донесена, освен во случај кога составниот субјект што ја поднесува пријавата одлучи да ја ограничи одлуката на материјалните средства на составните субјекти или на инвестициските субјекти. Во фискалната година во која одлуката е укината, износот еднаков на разликата помеѓу објективната вредност на средствата или обврските и сметководствената вредност на средствата или обврските на првиот ден од фискалната година во која е извршено укинувањето, утврден во согласност со одлуката, се вклучува во пресметката на квалификуваната добивка или загуба на составните субјекти доколку објективната вредност ја надминува сметководствената вредност или се одзема од неа доколку сметководствената вредност ја надминува објективната вредност.

(7) Сите расходи поврзани со аранжман на финансирање во кој еден или повеќе составни субјекти одобруваат кредит на еден или повеќе други составни субјекти од истата група или на друг начин инвестираат во еден или повеќе други составни субјекти од истата група (аранжман на интрагрупно финансирање), не се земаат во предвид при пресметување на квалификуваната добивка или загуба на составниот субјект, доколку се исполнети следните услови:

- а) составниот субјект се наоѓа во јурисдикција со ниско даночно оптоварување или јурисдикција која би имала ниско даночно оптоварување доколку составниот субјект не ги пресметал расходите;
- б) разумно може да се предвиди дека, за време на очекуваното времетраење на аранжманот за финансирање внатре во групата, аранжманот за финансирање внатре во групата ќе го зголеми износот на расходите кои се земаат во предвид за пресметката на квалификуваната добивка или загуба на тој составен субјект, а тоа да не доведе до пропорционално зголемување на оданочивата добивка на составниот субјект којшто одобрува кредит (другата договорна страна);

в) другата договорната страна се наоѓа во јурисдикција која не е јурисдикција со ниско даночно оптоварување или јурисдикција која не би имала ниско даночно оптоварување доколку другата договорна страна не ја пресметала добивката поврзана со расходот.

(8) Крајната матична компанија може да одлучи да примени консолидиран сметководствен третман за исклучување на приходите, расходите, добивката и загубата од трансакциите помеѓу составните субјекти кои се наоѓаат во истата јурисдикција и кои се вклучени во групата за даночна консолидација за целите на пресметување на нето квалификуваната добивка, или загуба на тие составни субјекти. Одлуката се носи согласно член 47 став (1) од овој закон. Во фискалната година во која е донесена или укината одлуката, се прават соодветни прилагодувања, така што ставките на квалификуваната добивка или загуба не се земаат предвид повеќе пати или се изоставуваат поради таа одлука или нејзиното укинување.

(9) Осигурителната компанија го исклучува од пресметката на својата квалификувана добивка или загуба секој износ кој им се наплатува на осигурениците за даноците платени од страна на осигурителната компанија во врска со повратот на износот на осигурениците. Осигурителната компанија во пресметката на својата квалификувана добивка или загуба ги вклучува сите поврати на осигурениците кои не се одразуваат во нејзината нето сметководствена добивка или загуба до степен до кој соодветното зголемување или намалување на обврските кон осигурениците се одразуваат во нејзината нето сметководствена добивка или загуба.

(10) Секој износ што се признава како намалување на сопственичкиот капитал на составниот субјект и кој е последица на распределби или доспеани распределби на одреден инструмент издаден од тој составен субјект во согласност со регуляторните барања за бонитет (дополнителен основен капитал), се третира како расход при пресметување на неговата квалификувана добивка или загуба. Секој износ кој се признава како зголемување на сопственичкиот капитал на составниот субјект којшто произлегува од примените или доспеаните распределби на дополнителен основен капитал кој го поседува составниот субјект се вклучува во пресметката на неговата квалификувана добивка или загуба.

(11) Според одлуката на составниот субјект кој поднесува пријава, квалификуваната добивка или загуба на составниот субјект кој се наоѓа во одредена јурисдикција која произлегува од фактот што овој составен субјект продавал локални материјални средства кои се наоѓаат во таа јурисдикција на трети лица кои не се членови на групата, за одредена фискална година може да се прилагоди како што е наведено во овој член. Во смисла на овој став, локален материјален имот е недвижен имот кој се наоѓа во истата јурисдикција како и составниот субјект.

(12) Нето-добивката од продажба на локални материјални средства во фискалната година во која е донесена одлуката се пребива со секоја нето загуба на составниот субјект кој се наоѓа во таа јурисдикција што произлегува од продажбата на локални материјални средства како што е наведено во ставот (11) на овој член во фискалната година во која е донесена одлуката и во четирите фискални години што ѝ претходат на таа фискална година (петгодишен период). Нето добивката прво се пребива со нето загубата, доколку ја има, настаната во првата фискална година од петгодишниот период. Преостанатиот износ на нето добивката се пренесува и се пребива со сите нето-загуби настанати во следните фискални години од петгодишниот период.

(13) Секој износ на нето-добивка што останува по примената на ставот (12) на овој член рамномерно се распределува во текот на петгодишниот период за пресметка на квалификуваната добивка или загуба на секој составен субјект од таа јурисдикција што остварил нето добивка од продажба на локални материјални средства од ставот (11) на овој член во фискалната година во која е донесена одлуката. Преостанатиот износ на нето добивка доделен на составниот субјект е пропорционален на износот на нето добивката на тој составен субјект поделен со нето добивката на сите составни субјекти.

(14) Доколку ниту еден составен субјект во одредена јурисдикција не остварил нето-добивка од продажбата на локални материјални средства наведени во ставот (11) на овој член во фискалната година во која е донесена одлуката, преостанатиот износ на нето добивката од ставот (13) од овој член се доделува подеднакво на секој составен субјект во таа јурисдикција и рамномерно се распределува во текот на петгодишниот период за пресметување на квалификуваната добивка или загуба на секој од тие составни субјекти.

(15) Секое прилагодување од ставовите (11), (12), (13) и (14) на овој член за фискалните години коишто ѝ претходат на фискалната година во која е донесена одлуката подлежи на прилагодувања согласно член 31 став (1) од овој закон. Одлуката се носи еднаш годишно согласно член 47 став (2) од овој закон.

Исклучување на добивката од меѓународниот поморски превоз

Член 19

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следнovo значење:

а) „Добивка од меѓународен поморски превоз“ е нето добивката што составниот субјект ја остварува од следните активности, под услов транспортот да не се врши по внатрешни пловни патишта во рамките на истата јурисдикција:

1. превоз на патници или товар со брод во меѓународен сообраќај, без разлика дали бродот е во сопственост, изнајмен или на друг начин достапен на составниот субјект;
2. превоз на патници или товар со брод во меѓународен сообраќај како дел од договорот за закуп на слотови;
3. изнајмување на брод наменет за превоз на патници или товар во меѓународен сообраќај по чартер кој е целосно опремен, екипиран и снабден;
4. изнајмување брод без екипаж кој се користи за превоз на патници или товар во меѓународен сообраќај на друг составен субјект;
5. учество во здружение, заедничко дејствување или меѓународна оперативна агенција за превоз на патници или товар со брод во меѓународен сообраќај и
6. продажба на брод што се користи за превоз на патници или товар во меѓународен сообраќај, под услов составниот субјект да го користи бродот најмалку една година.

б) „квалификувана добивка од секундарната дејност на меѓународниот поморски транспорт“ е нето-добивката што составниот субјект ја остварува од следните активности, под услов таквите активности да се вршат првенствено во врска со превозот на патници или товар со бродови во меѓународен сообраќај:

1. закуп на брод без екипаж на друга бродска компанија која не е составен субјект, под услов времетраењето на закупот да не надминува три години;
2. продажба на билети издадени од други бродски компании за домашниот дел од меѓународниот превоз;
3. изнајмување и краткорочно складирање на контејнери или надоместоци поради ненавремено враќање на контејнерите;
4. услуги обезбедени од инженери, персонал за одржување, персонал за ракување со товар, персонал за угостителство и персонал за услуги на клиентите на други бродски компании и
5. добивка од инвестирање, ако инвестицијата со која се остварува добивка е составен дел на вршењето на дејност пловидба на бродови во меѓународниот сообраќај.

(2) Добивката од меѓународниот поморски превоз и квалификуваната добивка од споредната дејност на меѓународниот поморски превоз на составниот субјект се исклучени од пресметката на неговата квалификувана добивка или загуба, под услов составниот субјект да докаже дека стратешкото или комерцијалното управување со сите бродови се врши во рамките на јурисдикцијата во која се наоѓа составниот предмет.

(3) Доколку пресметката на добивката од меѓународниот поморски превоз на составниот субјект и квалификуваната добивка од споредната дејност на меѓународниот поморски транспорт резултира со загуба, оваа загуба е исклучена од пресметката на квалификуваната добивка или загуба на составниот субјект.

(4) Вкупната квалификувана добивка од споредната дејност меѓународен поморски превоз на сите составни субјекти кои се наоѓаат во одредена јурисдикција не може да надмине 50% од добивката од меѓународниот поморски превоз на тие составни субјекти.

(5) Трошоци на составен субјект кои:

а) директно се припишуваат на неговите активности во меѓународниот поморски превоз наведени во став (1) точка а) на овој член и квалификувани споредни активности на меѓународниот поморски транспорт наведени во став (1) точка б) од овој член се доделуваат на тие активности заради пресметување на нето добивката од меѓународниот поморски превоз и нето квалификуваните добивки од споредните активности на меѓународниот поморски транспорт на составниот субјект.

б) индиректно се пропишуваат ипроизлегуваат од неговите активности на меѓународниот поморски транспорт и квалификуваните секундарни активности на меѓународниот поморски транспорт се одземаат од таквите активности на составниот субјект заради пресметување на добивката од меѓународниот поморски транспорт и квалификуваната

добивка од секундарната активност на меѓународниот поморски превоз на составниот субјект врз основа на неговиот приход од таквите активности во однос на неговиот вкупен приход.

(6) Сите директни и индиректни трошоци кои се припишуваат на добивката од меѓународниот поморски превоз и квалификуваната добивка од споредните активности на меѓународниот поморски превоз на составниот субјектот во согласност со ставот (5) на овој член се исклучуваат од пресметката на неговата квалификувана добивка или загуба.

Доделување на квалификуваната добивка или загуба помеѓу главниот субјект и постојаната деловна единица

Член 20

(1) Доколку составен субјект е постојана деловна единица од член 4 став (1) точка 13 потточка а), б) или в) од овој закон, неговата нето сметководствена добивка или загуба е еднаква на нето добивката или загубата што се зема предвид во посебната годишна сметка на таа постојана деловна единица. Доколку постојаната деловна единица нема посебна годишна сметка, нејзината нето сметководствена добивка или загуба е еднаква на износот што би бил земен предвид во нејзината посебна годишна сметка доколку била составена на независна основа и во согласност со сметководствениот стандард кој се применува при составување на консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија.

(2) Доколку составниот субјект одговара на дефиницијата за постојана деловна единица од член 4 став (1) точка 13 потточка а) или б) од овој закон, неговата нето сметководствена добивка или загуба се прилагодува така што се земаат во предвид само износите и ставките на приходи и расходи што му се припишуваат според применливиот даночен договор за одбегнување на двојно оданочување или домашното законодавство на јурисдикцијата во која се наоѓа, без разлика на износот на добивката која подлежи на оданочување и износот на расходите кои што можат да се одбият во таа јурисдикција. Доколку составниот субјект одговара на дефиницијата за постојана деловна единица од член 4 став (1) точка 13 потточка в) од овој закон, неговата нето сметководствена добивка или загуба се прилагодува така што се земаат во предвид само износите и ставките на приходите и расходите коишто би биле приишани во согласност со член 7 од Модел даночната конвенција на ОЕЦД за одбегнување на двојното оданочување по однос на даноци на доход и капитал, со последователните измени.

(3) Доколку составен субјект одговара на дефиницијата за постојана деловна единица од член 4 став (1) точка 13 потточка г) на овој закон, неговата нето сметководствена добивка или загуба се пресметува врз основа на износот и ставките на добивката што се изземени во јурисдикцијата во која се наоѓа главниот субјект кои се припишуваат на дејноста надвор од таа јурисдикција и износот и ставките на расходи кои не се одбиваат за даночни цели во јурисдикцијата во која се наоѓа главниот субјект и кои се припишуваат на таквата дејност.

(4) Нето сметководствената добивка или загуба на постојана деловна единица не се зема во предвид при утврдување на квалификуваната добивка или загуба на главниот субјект, освен во случаите од став (5) на овој член.

(5) Квалификуваната загуба на постојана деловна единица се третира како расход на главниот субјект при пресметувањето на неговата квалификувана добивка или загуба до степен до кој загубата на постојана деловна единица се смета за расход при пресметување на домашната оданочива добивка на тој главен субјект и не се пребива со ставката домашна оданочива добивка која подлежи на данок во согласност со прописите на јурисдикцијата на главниот субјект и јурисдикцијата на постојаната деловна единица. Квалификуваната добивка која што постојаната деловна единица дополнително ја остварува се третира како квалификувана добивка на главниот субјект до износот на квалификуваната загуба којашто претходно се третирала како расход на главниот субјект.

Доделување на квалификуваната добивка или загуба на транспарентен субјект

Член 21

(1) Нето сметководствената добивка или загуба на составен субјект што е транспарентен субјект се намалува за износот што може да се додели на неговите сопственици кои не се субјекти на групата и кои имаат сопственички удел во тој транспарентен субјект директно или преку синцир на даночно-транспарентни субјекти, освен:

- а) во случај кога транспарентниот субјект е крајна матична компанија, или
- б) во случај транспарентниот субјект е во сопственост на таква крајна матична компанија од точка а) на овој став директно или преку синцир на даночно транспарентни субјекти.

(2) Нето сметководствената добивка или загуба на составниот субјект којшто е транспарентен субјект се намалува за нето сметководствената добивка или загуба доделена на друг составен субјект.

(3) Доколку транспарентниот субјект работи целосно или делумно преку постојана деловна единица, неговата нето сметководствена добивка или загуба што останува по примената од ставот (1) на овој член се доделува на таа постојана деловна единица во согласност со член 20 од овој закон.

(4) Доколку даночно-транспарентниот субјект не е крајна матична компанија, нето сметководствената добивка или загуба на транспарентниот субјект што останува по примената на ставовите (1) и (3) на овој член се доделува на составните субјекти односно сопственици во согласност со нивните сопственички удели во транспарентниот субјект.

(5) Доколку транспарентниот субјект е даночно транспарентен субјект кој е крајна матична компанија или даночно нетранспарентен субјект, секоја нето сметководствена добивка или загуба на транспарентниот субјект што останува по примената на ставовите (1) и (3) на овој член се алоцира на крајната матична компанија или на даночно нетранспарентниот субјект.

(6) Одредбите од ставовите од (3), (4) и (5) на овој член се применуваат посебно за секој сопственички удел во транспарентниот субјект.

ГЛАВА IV. ПРЕСМЕТКА НА ПРИЛАГОДЕНите ОПФАТЕНИ ДАНОЦИ

Опфатени даноци

Член 22

(1) Опфатените даноци на составниот субјект вклучуваат:

- а) даноци евидентирани во годишната сметка на составниот субјект во однос на неговиот приход или добивка или неговото учество во приходот или добивката на составниот субјект во кој има сопственички удел;
- б) даноци на распределена добивка, претпоставени распределби на добивки и неделовни расходи наметнати во рамките на прифатлив даночен систем за распределба;
- в) наметнати даноци наместо општо применливиот данок на добивка, и
- г) даноци наметнати во однос на нераспределената добивка и капиталот на компаниите, вклучувајќи даноци на повеќе компоненти врз основа на добивка или капитал.

(2) Опфатените даноци на составниот субјект не вклучуваат:

- а) дополнителен данок пресметан од матичната компанија врз основа на квалификуваното правило за вклучување на добивката;
- б) дополнителен данок пресметан од составниот субјект во рамките на квалификуваниот домашен дополнителен данок;
- в) даноци што може да се припишат на прилагодувањето извршено од составниот субјект како резултат на примената на квалификуваното правило за помалку оданочена добивка;
- г) неквалификуван повратен приписан данок; и
- д) даноци платени од осигурителната компанија за поврат на осигурениците.

(3) Од пресметката на опфатените даноци се исклучени опфатените даноци кои се однесуваат на која било нето добивка или загуба што произлегува од продажбата на локални материјални средства од член 18 став (11) на овој закон во фискалната година во која е донесена одлуката.

Прилагодени опфатени даноци

Член 23

(1) Прилагодените опфатени даноци на составниот субјект за фискалната година се утврдуваат со усогласување на збирот на тековниот даночен расход пресметан во неговата нето сметководствена добивка или загуба во однос на опфатени даноци за фискалната година, за:

- а) нето износот на зголемувања и намалувања на опфатени даноци за фискалната година од ставовите (2) и (3) на овој член;
- б) вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци, како што е наведено во член 24 од овој закон, и
- в) секое зголемување или намалување на опфатени даноци евидентирани во капиталот или други сеопфатни приходи поврзани со износите вклучени во пресметката на квалификуваната добивка или загуба што ќе се оданочува според домашните даночни правила.

(2) Зголемувањата на опфатени даноци на составниот субјект за фискалната година го вклучуваат износот на:

- а) опфатени даноци пресметани како расход во добивката пред оданочување во годишната сметка;
- б) одложени даночни средства на квалификувана загуба што се искористени согласно член 25 став (2) од овој закон;
- в) опфатени даноци кои се однесуваат на неизвесна даночна положба и кои претходно биле исклучени согласно став (3) точка г) на овој член и кои биле платени во фискалната година, и
- г) кредит или поврат во врска со квалификуван повратен даночен кредит што е пресметан како намалување на тековниот даночен расход.

(3) Намалувањата на опфатените даноци на составниот субјект за фискалната година го вклучуваат износот на:

- а) тековниот даночен расход во врска со добивката исклучена од пресметката на квалификуваната добивка или загуба во согласност со одредбите од Глава III. од овој закон;
- б) кредит или поврат поврзан со даночен кредит кој не се квалификува за поврат што не е евидентиран како намалување на тековниот даночен расход;
- в) опфатени даноци вратени или кредитирани во корист на составен субјект кој не бил третиран како прилагодување на тековните даночни расходи во годишната сметка, освен ако не се однесува на даночен кредит квалификуван за поврат;

- г) тековните даночни расходи поврзани со неизвесна даночна позиција, и
- д) тековни даночни расходи што не се очекува да се платат во рок од три години по завршувањето на фискалната година.

(4) При пресметувањето на прилагодени опфатени даноци, износот на опфатениот данок којшто е описан во повеќе ставки во ставовите (1), (2) и (3) на овој член, се зема предвид само еднаш.

(5) Доколку за фискалната година нема нето квалификувана добивка во одредена јурисдикција, а износот на прилагодените опфатени даноци за таа јурисдикција е негативен и помал од износот еднаков на нето квалификуваната загуба помножена со минималната даночна стапка (очекувани прилагодени опфатени даноци), износот еднаков на разликата помеѓу износот на прилагодените опфатени даноци и износот на очекуваните прилагодени опфатени даноци се третира како понатамошен дополнителен данок за таа фискална година. Износот на понатамошен дополнителен данок се доделува на секој составен субјект во јурисдикцијата во согласност со член 31 став (3) од овој закон.

Вкупен износ на прилагодување на одложени даноци

Член 24

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следнovo значење:

а) „недозволена пресметка“ е:

1. секоја промена на одложениот даночен расход пресметана во годишна сметка на составниот субјект што се однесува на неизвесна даночна позиција, и
2. секоја промена на одложениот даночен расход пресметана во годишната сметка на составниот субјект што се однесува на распределбите доделени од составниот субјект.

б) „непобарана пресметка“ е секое зголемување на одложената даночна обврска евидентирана во финансиските извештаи на составниот субјект за фискалната година, која не се очекува да се плати во периодот утврден во став (7) на овој член и во однос на која составниот субјект што ја доставува пријавата одлучува на годишно ниво, во согласност со член 47 став (2) од овој закон, да не се вклучи во вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци за таа фискална година.

(2) Кога даночната стапка што се применува за пресметување на одложениот даночен расход е:

а) еднаква или под минималната даночна стапка, вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци што се додава на прилагодените опфатени даноци на составниот субјект за фискалната година во согласност со член 22 став (1) точка б) од овој закон е одложениот даночен расход пресметан во неговата годишна сметка во врска со

опфатените даноци, што е предмет на усогласување врз основа на ставовите (3), (4), (5) и (6) на овој член.

б) повисока од минималната даночна стапка, вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци што се додава на прилагодените опфатени даноци на составниот субјект за фискалната година согласно член 23 став (1) точка б) од овој закон е одложениот даночен расход пресметан во неговата годишна сметка во врска со опфатените даноци по минимална даночна стапка која подлежи на усогласувања врз основа на ставовите (3), (4), (5) и (6) на овој член.

(3) Вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци се зголемува за:

- а) кој било износ на недозволена или непобарана пресметка платена во текот на фискалната година, и
- б) кој било износ на повторно пресметана одложена даночна обврска утврдена во претходната фискална година што е платена во текот на фискалната година.

(4) Кога за фискална година, загуба од одложени даночни средства не е признаена во годишната сметка бидејќи не се исполнети условите за признавање, вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци се намалува за износот кој би го намалил вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци, доколку загубата од одложени даночни средства за фискалната година е пресметана.

(5) Вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци не вклучува:

- а) износот на одложен даночен расход во однос на ставки исклучени од пресметка на квалификувана добивка или загуба во согласност со одредбите од Глава III. од овој закон;
- б) износот на одложените даночни расходи поврзани со недозволени и непобарани пресметки;
- в) ефектот од прилагодувањето на вреднувањето или сметководственото признавање во однос на одложени даночни средства;
- г) износот на одложен даночен расход што произлегува од повторното мерење во однос на промени на применливата домашна даночна стапка, и
- д) износот на одложените даночни расходи во однос на создавањето и користењето даночни кредити.

(6) Доколку одложеното даночно средство, кое може да се припише на квалификувана загуба на составен субјект, е евидентирано за одредена фискална година по стапка пониска од минималната даночна стапка, тоа може да се рекласифицира по минималната даночна стапка во истата фискална година, доколку даночниот обврзник може да докаже дека се работи за одложени даночни средства што се припишуваат на квалификувана загуба. Доколку се зголеми одложеното даночно средство, вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци соодветно се намалува.

(7) Одложената даночна обврска која не е откажана и чиј износ не е платен во наредните пет фискални години се пресметува до степен до кој е земена предвид во вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци на составниот субјект. Износот на повторно пресметаната одложена даночна обврска утврдена за тековната фискална година се смета за намалување на опфатени даноци од петтата фискална година што ѝ претходи на тековната фискална година, а ефективната даночна стапка и дополнителниот данок на таа фискална година повторно се пресметуваат во согласност со член 31 став (1) од овој закон. Повторно пресметаната одложена даночна обврска за тековната фискална година е износот на зголемувањето на категоријата одложена даночна обврска што е вклучена во вкупниот износ на прилагодување на одложени даноци во петтата фискална година што ѝ претходи на тековната фискална година и кое не е анулирано до крајот на последниот ден од тековната фискална година.

(8) Доколку одложената даночна обврска е исклучок за повторна пресметка, таа нема да се пресметува повторно дури и ако не е укината или платена во следните пет години. Исклучок за повторна пресметка е износот на пресметаните даночни трошоци што се припишуваат на промените во поврзаните одложени даночни обврски во однос на следните ставки:

- а) надоместоци за поврат на трошоците на материјалните средства;
- б) трошоците за лиценца или сличен владин акт за користење на недвижен имот или експлоатација на природни ресурси кои вклучуваат значителни инвестиции во материјална сопственост;
- в) расходи за истражување и развој;
- г) трошоци за санација и деактивирање;
- д) сметководствена објективна вредност за нереализирани нето добивки;
- ѓ) нето добивка од курсни разлики;
- е) резерви за осигурување и одложени трошоци за добивање полиса за осигурување;
- ж) добивка од продажба на материјални средства кои се наоѓаат во истата юрисдикција на составен субјект кои се реинвестираат во материјални средства во истата юрисдикција, и
- з) дополнителни износи пресметани како резултат на промени во сметководствените принципи во однос на ставките наведени во точките а), б), в), г), д), у), е и ж) од овој став.

Право на одлука во однос на квалификувана загуба

Член 25

(1) По исклучок од член 24 од овој закон, составниот субјектот што поднесува пријава може да донесе одлука за квалификувана загуба за одредена юрисдикција, во согласност со која се утврдува одложеното даночно средство на квалификуваната загуба за секоја

фискална година во која има нето квалификувана загуба во таа јурисдикција. За таа цел, одложеното даночно средство на квалификуваната загуба е еднаква на нето квалификуваната загуба за одредена фискална година за одредена јурисдикција помножена со минималната даночна стапка. Одлука за квалификувана загуба не се однесува за јурисдикција со прифатлив даночен систем за распределба врз основа на член 42 од овој закон.

(2) Одложеното даночно средство на квалификуваната загуба утврдено во согласност со став (1) на овој член се користи во секоја наредна фискална година во која постои нето квалификувана добивка во одредена јурисдикција, во износ еднаков на нето квалификуваната добивка помножена со минималната даночна стапка или, доколку е пониска, износот на расположливите одложени даночни средства на квалификуваната загуба.

(3) Одложените даночни средства на квалификувана загуба утврдена врз основа на ставот (1) на овој член се намалуваат за износот искористен за фискалната година, а состојбата се пренесува во следните фискални години.

(4) Доколку одлуката за квалификувана загуба се повлече, сите преостанати одложени даночни средства на квалификуваната загуба утврдени врз основа на став (1) на овој член се намалуваат на нула на првиот ден од првата фискална година за која е донесена одлуката да не се применува квалификуваната загуба.

(5) Одлуката за квалификуваната загуба се доставува со првата пријава за дополнителниот данок од член 46 на овој закон, на групата на МНК или голема домашна група, во кој е наведена јурисдикцијата за која е донесена одлуката.

(6) Доколку транспарентниот субјектот кој е крајна матична компанија на група МНК или голема домашна група донесе одлука за квалификувана загуба во согласност со овој член, одложеното даночно средство на квалификуваната загуба се пресметува според квалификуваната загуба на транспарентен субјект по намалувањето согласно член 40 став (3) од овој закон.

Посебно алоцирање на опфатени даноци на одредени видови составни субјекти

Член 26

(1) На постојана деловна единица и се доделува износот на сите опфатени даноци кои се вклучени во годишната сметка на составниот субјект и кои се однесуваат на квалификуваната добивка или загуба на таа постојана деловна единица.

(2) На составниот субјект-сопственик му се доделува износот на сите опфатени даноци кои се вклучени во годишната сметка на даночно транспарентниот субјект и кои се однесуваат на квалификуваната добивка или загуба доделена на составниот субјект-сопственик во согласност со член 21 став (4) од овој закон.

(3) На составниот субјект му се доделува износот на сите опфатени даноци вклучени во годишната сметка на неговите директни или индиректни субјекти - сопственици врз

основа на даночниот режим на контролираното странско друштво, за нивното учество во добивката на контролираната странска компанија.

(4) На составниот субјект кој е хибриден субјект му се доделува износот на сите опфатени даноци кои се вклучени во годишната сметка на неговиот сопственик на составниот субјект и кои се однесуваат на квалификуваната добивка на хиbridниот субјект. Хибриден субјект е субјект кој се третира како посебно лице заради оданочување на добивката во јурисдикцијата во која се наоѓа, но е фискално транспарентен во јурисдикцијата во која се наоѓа неговиот сопственик.

(5) На составен субјект што ја извршил распределбата во текот на фискалната година му се доделува износот на сите опфатени даноци пресметани во годишната сметка на неговите директни сопственици на составниот субјект на таквите распределби.

(6) Составниот субјектот на кој се распоредени опфатените даноци во согласност со ставовите (3) и (4) на овој член во врска со пасивната добивка ги вклучува таквите опфатени даноци во неговите прилагодени опфатени даноци во износ еднаков на опфатените даноци распределени во врска со таквата пасивна добивка. Составниот субјект може во своите прилагодени опфатени даноци да го вклучи износот што произлегува од множење на процентот на дополнителниот данок за одредена јурисдикција со износот на пасивната добивка на составниот субјект што е покриен со контролиранот режим на оданочување на странски компании или правилото за фискална транспарентност, доколку таа сума е помала. Во овој случај, дополнителниот даночен процент за одредена јурисдикција се одредува без да се земат предвид вклучените даноци што ги плаќа сопственикот на составниот субјект во врска со таквата пасивна добивка. Сите вклучени даноци на сопственикот на составниот субјект кои произлегуваат во врска со таквата преостаната пасивна добивка не се распределуваат во согласност со ставовите (3) и (4) на овој член. Во смисла на овој став, под пасивна добивка се подразбираат следните ставки на добивка вклучени во квалификуваната добивка до степен до кој сопственикот на составниот субјект е предмет на данок во согласност со даночниот режим на контролираната странска компанија или како резултат на сопственичкиот удел во хиbridниот субјект на:

- а) дивиденда или еквиваленти на дивиденда;
  - б) камата или каматни еквиваленти;
  - в) кирија;
  - г) лиценци;
  - д) ануитет, или
- ѓ) нето-добивка од средства што генерираат добивка описани во точките од а) до д) од овој став.

(7) Доколку квалификуваната добивка на постојана деловна единица се смета за квалификуваната добивка на главниот субјект согласно член 20 став (5) од овој закон, сите опфатени даноци кои произлегуваат во јурисдикцијата во која се наоѓа постојаната деловна единица и се поврзани со таквата добивка се сметаат за опфатени даноци на

главниот субјект во износ што не ја надминува таквата добивка, помножена со највисоката даночна стапка на редовната добивка во јурисдикцијата во која се наоѓа главниот субјект.

Прилагодувања по поднесувањето на пријавата и промени во даночните стапки

Член 27

(1) Доколку составен субјект евидентира прилагодување на опфатените даноци за претходната фискална година во сопствената годишна сметка, таквото прилагодување се третира како прилагодување на опфатените даноци во фискалната година во која е спроведено, освен ако прилагодувањето се однесува на фискалната година во која дошло до намалување на опфатените даноци за јурисдикцијата. Доколку дојде до намалување на опфатените даноци кои биле вклучени во прилагодените опфатени даноци на составниот субјект за претходната фискална година, ефективната даночна стапка и дополнителниот данок за таа фискална година повторно се пресметуваат согласно со член 31 став (1) од овој закон преку намалување на прилагодените опфатени даноци за износот на намалување на опфатените даноци. Квалификуваната добивка за фискалната година и сите претходни фискални години соодветно се прилагодува. При годишна одлука на составниот субјект кој ја поднесува пријавата, согласно член 47 став (2) од овој закон, незначително намалување на вклучените даноци може да се смета како прилагодување на опфатените даноци во фискалната година во која прилагодувањето е направено. Незначително намалување на опфатените даноци е збирно намалување за помалку од 1.000.000 евра на прилагодените опфатени даноци утврдени за одредена јурисдикција за дадена фискална година.

(2) Доколку применливата домашна даночна стапка е намалена под минималната даночна стапка и ако таквото намалување резултира со одложен даночен трошок, износот на настанатиот одложен даночен трошок се третира како приспособување на обврската на субјектот за опфатени даноци кои се земени предвид согласно со член 23 од овој закон за претходната фискална година.

(3) Доколку одложениот даночен трошок се земе предвид по стапка пониска од минималната даночна стапка и ако применливата даночна стапка подоцна се зголеми, износот на одложениот даночен трошок што произлегува од таквото зголемување се зема предвид при плаќањето како усогласување на обврската на составниот субјект за опфатени даноци за претходната фискална година согласно член 23 од овој закон. Прилагодувањето не смее да надмине износ еднаков на усогласувањето на одложениот даночен трошок по минималната даночна стапка.

(4) Доколку износот кој е пресметан од составниот субјект како тековен даночен трошок и е вклучен во прилагодените опфатени даноци за одредена фискална година, е поголем од 1.000.000 евра, не е платен во рок од три години по истекот на таа фискална година, ефективната даночна стапка и дополнителниот данок за фискалната година во која неплатениот износ бил прикажан како опфатен данок ќе бидат повторно пресметани согласно член 31 став (1) од овој закон со исклучување на неплатениот износ од прилагодените опфатени даноци.

ГЛАВА V. ПРЕСМЕТКА НА ЕФЕКТИВНА ДАНОЧНА СТАПКА И ДОПОЛНИТЕЛЕН ДАНОК

Определување на ефективната даночна стапка

Член 28

(1) Ефективната даночна стапка на група МНК или голема домашна група се пресметува за секоја фискална година и за секоја јурисдикција, под услов да постои нето-квалификувана добивка во јурисдикцијата, во согласност со следната формула:

ефективна даночна стапка = прилагодени опфатени даноци на составни субјекти во јурисдикцијата / нето квалификувана добивка на составни субјекти во јурисдикцијата

при што усогласените опфатени даноци на составните субјекти се збир на усогласените опфатени даноци на сите составни субјекти кои се наоѓаат во одредена јурисдикција, утврдени во согласност со одредбите од Глава IV. од овој закон.

(2) Нето квалификуваната добивка или загуба на составните субјекти во јурисдикцијата за фискалната година се утврдува во согласност со следната формула:

нето квалификувана добивка или загуба = квалификувана добивка на составни субјекти - квалификувани загуби на составни субјекти

при што:

а) квалификуваната добивка на составните субјекти е позитивен збир, доколку има, на квалификуваната добивка на сите составните субјекти кои се наоѓаат во одредена јурисдикција, утврдена во согласност со одредбите од Глава III. од овој закон;

б) квалификуваните загуби на составните субјекти се збир на квалификуваните загуби на сите составни субјекти кои се наоѓаат во јурисдикцијата, утврдени во согласност со одредбите од Глава III. од овој закон.

(3) Прилагодените опфатени даноци и квалификуваната добивка или загуба на составните субјекти кои се инвестициски субјекти се исклучени од пресметката на ефективната даночна стапка согласно ставот (1) на овој член и од пресметката на нето-квалификуваната добивка согласно со ставот (2) на овој член.

(4) Ефективната даночна стапка на секој составен субјект без државна припадност се пресметува за секоја фискална година, одделно од ефективната даночна стапка на сите други составни субјекти.

Пресметка на дополнителен данок

Член 29

(1) Доколку ефективната даночна стапка на јурисдикцијата во која се наоѓаат составни субјекти е пониска од минималната даночна стапка за фискалната година, групата на МНК или големата домашна група го пресметува дополнителниот данок посебно за секој нејзин составен субјект кој има квалификувана добивка вклучена во пресметката на нето-квалификуваната добивка во таа јурисдикција. Дополнителниот данок се пресметува на ниво на јурисдикција.

(2) Процентот на дополнителен данок за одредена јурисдикција за дадена фискална година е позитивната разлика во процентни поени, доколку ги има, пресметана во согласност со следната формула:

процент на дополнителен данок = минимална даночна стапка - ефективна даночна стапка

при што ефективната даночна стапка е стапката пресметана согласно член 28 од овој закон.

(3) Дополнителен данок во одредена јурисдикција за фискалната година е позитивен износ, доколку го има, пресметан во согласност со следната формула:

дополнителен данок на јурисдикцијата = (процент на дополнителен данок x вишок добивка) + понатамошен дополнителен данок - домашен дополнителен данок

при што:

а) понатамошен дополнителен данок е износот на данокот утврден согласно член 31 од овој закон за фискалната година.

б) домашен дополнителен данок е износот на данокот за фискалната година утврден во согласност со член 13 од овој закон или врз основа на квалификуван домашен дополнителен данок од друга јурисдикција.

(4) Вишокот на добивка за определена јурисдикција за дадена фискална година од ставот (3) на овој член е позитивен износ, доколку постои, пресметан според следната формула:

вишок добивка = нето квалификувана добивка - суштинско исклучување на добивката

при што:

а) нето-квалификуваната добивка е добивката утврдена согласно член 28 став (2) од овој закон за јурисдикцијата,

б) суштинско исклучување на добивката е износот утврден согласно член 30 од овој закон за јурисдикцијата.

(5) Дополнителниот данок на составен субјект за тековната фискална година се пресметува според следната формула:

дополнителен данок на составниот субјект = дополнителен данок на јурисдикцијата х (квалификуваната добивка на составниот субјект / вкупните квалификувани добивки на сите составни субјекти)

при што:

а) квалификуваната добивка на составен субјект за јурисдикцијата за фискалната година е добивката утврдена во согласност со одредбите од Глава III. од овој закон

б) вкупните квалификувани добивки на сите составни субјекти за одредена јурисдикција за фискалната година е збир на квалификуваната добивка на сите составни субјекти кои се наоѓаат во јурисдикцијата за фискалната година.

(6) Доколку дополнителниот данок на јурисдикција е резултат од повторна пресметка согласно член 31 став (1) од овој закон, и нема нето квалификувана добивка во јурисдикцијата за фискалната година, дополнителниот данок ќе се алоцира на секој составен субјект со примена на формулата од став (5) на овој член врз основа на квалификуваната добивка на составните субјекти во фискалните години за кои се врши повторна пресметка согласно член 31 став (1) од овој закон.

(7) Дополнителниот данок на секој составен субјект без државна припадност се пресметува, за секоја фискална година, одделно од дополнителниот данок на сите други составни субјекти.

Суштинско исклучување на добивката

Член 30

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следново значење:

а) „прифатливи вработени“ се вработени со полно или со скратено работно време на составен субјект и надворешни соработници кои учествуваат во редовните деловни активности на групата МНК или големата домашна група под водство и контрола на групата МНК или големата домашна група;

б) „прифатливи трошоци за плата“ се трошоци за надоместоци на вработените, вклучително плати и други трошоци кои му обезбедуваат директна и посебна лична корист на работникот, како што се придонеси за здравствено осигурување и пензиско осигурување, даноци кои произлегуваат од работниот однос и придонесите за социјално осигурување на работодавачот;

в) „прифатлив материјален имот“ е:

1. недвижности, постројки и опрема кои се наоѓаат во јурисдикцијата;
2. природни ресурси кои се наоѓаат во јурисдикцијата;

3. правото на закупецот да користи материјални средства кои се наоѓаат во јурисдикцијата, и

4. дозвола или сличен владин акт за користење на недвижен имот или експлоатација на природни ресурси што вклучува значителни инвестиции во материјални средства.

(2) Освен во случај кога составниот субјект на групата на МНК или големата домашна група што ја поднесува пријавата согласно член 47 став (2) од овој закон, не го применува суштинското исклучување на добивката за фискалната година, за цели на пресметување на дополнителниот данок нето-квалификуваната добивка за јурисдикцијата ќе се намали, за износот еднаков на збирот на ослободувањето за платите од ставот (3) на овој член и ослободувањето за материјалните средства од ставот (4) на овој член за секој составен субјект кој се наоѓа во јурисдикцијата.

(3) Ослободувањето за плата на составен субјект кој се наоѓа во одредена јурисдикција е 5% од неговите прифатливи трошоци за плата на прифатливите вработени кои работат за група на МНК или голема домашна група во таа јурисдикција, со исклучок на прифатливите трошоци за плата:

а) кои се капитализирани и вклучени во сметководствената вредност на прифатливите материјални средства;

б) кои се припишуваат на исклучената добивка согласно член 19 од овој закон.

(4) Ослободувањето на материјалните средства на составен субјект кој се наоѓа во одредена јурисдикција изнесува 5% од сметководствената вредност на прифатливите материјални средства кои се наоѓаат во таа јурисдикција, со исклучок на:

а) сметководствената вредност на недвижностите, вклучително земјиште и згради, кои се наменети за продажба, изнајмување или инвестирање;

б) сметководствената вредност на материјалните средства што се користат за остварување добивка исклучена согласно член 19 од овој закон.

(5) За целите на став (4) на овој член, сметководствената вредност на прифатливите материјални средства е просекот на сметководствената вредност на прифатливите материјални средства на почетокот и на крајот на фискалната година, како што е евидентирано за потребите на составувањето на консолидирани финансиски извештаи на крајната матична компанија, намалени за акумулираната депрецијација, амортизација и исцрпување и зголемени, за кој било износ што се припишува на капитализацијата на трошоците за плата.

(6) За цели на ставовите (3) и (4) на овој член, прифатливи трошоци за плата и прифатливи материјални средства на составен субјект кој е постојана деловна единица се оние вклучени во неговата посебна годишна сметка согласно член 20 ставови (1) и (2) од овој закон, под услов прифатливите трошоци за плата и прифатливите материјални средства да се наоѓаат во истата јурисдикција како и постојаната деловна единица. Прифатливи трошоци за плата и прифатливи материјални средства на постојана деловна единица не се земаат предвид за прифатливи трошоци за плата и прифатливи

материјални средства на главниот субјект. Доколку приходот на постојана деловна единица е целосно или делумно исклучен врз основа на член 21 став (1) и член 40 став (5) од овој закон, прифатливите трошоци за плата и прифатливите материјални средства на таквата постојана деловна единица се исклучени од пресметката во иста пропорција согласно со овој член за група на МНК или голема домашна група.

(7) Прифатливи трошоци за плати на прифатливи вработени платени од страна на транспарентниот субјект, и прифатливи материјални средства во сопственост на транспарентниот субјект што не се распределени согласно со ставот (6) на овој член, се распределуваат на:

а) составни субјекти-сопственици на транспарентен субјект сразмерно на износот што им е доделен во согласност со член 21 став (4) од овој закон, доколку прифатливите вработени и прифатливите материјални средства се наоѓаат во јурисдикцијата на составниот субјект-сопственик, и

б) на транспарентниот субјект, доколку е крајната матична компанија, намалени сразмерно на добивката исклучена од пресметката на квалификуваната добивка на транспарентниот субјект во согласност со член 40 ставови (1) и (2) од овој закон, под услов прифатливите вработени и прифатливите материјални средства да се наоѓаат во јурисдикцијата на транспарентниот субјект.

(8) Суштинското исклучување на добивката на секој составен субјект без државна припадност се пресметува, за секоја фискална година, одделно од суштинското исклучување на добивката на сите други составни субјекти.

(9) Суштинското исклучување на добивката пресметана во согласност со овој член не го опфаќа ослободувањето за плати и ослободувањето за материјалните средства на составните субјекти кои се инвестициски субјекти во таа јурисдикција.

(10) Во смисла на ставот (7) на овој член, сите други прифатливи трошоци за плата и прифатливи материјални средства на транспарентниот субјект се исклучени од пресметката на суштинското исклучување на добивката на групата МНК или големата домашна група.

Понатамошен дополнителен данок

Член 31

(1) Доколку врз основа на член 13 став (6), член 16 ставови (11), (12), (13), (14) и (15), член 24 став (6), член 27 ставови (1) и (4) и член 42 став (5) од овој закон, прилагодувањето на опфатените даночите или квалификуваната добивка или загуба доведува до повторна пресметка на ефективната даночна стапка и дополнителен данок на групата МНК или големата домашна група за претходната фискална година, ефективната даночна стапка и дополнителниот данок повторно се пресметуваат согласно правилата утврдени во членовите 28, 29 и 30 од овој закон. Секој износ на понатамошен дополнителен данок што произлегува од таквата повторна пресметка се третира како понатамошен дополнителен данок во смисла на член 29 став (3) од овој закон за фискалната година во која е извршена повторната пресметка.

(2) Доколку постои понатамошен дополнителен данок и нема нето квалификувана добивка за јурисдикцијата за фискалната година, квалификуваната добивка на секој составен субјект кој се наоѓа во таа јурисдикција е износ еднаков на дополнителниот данок доделен на таквите составни субјекти во согласност со член 29 ставови (5) и (6) од овој закон поделен со минималната даночна стапка.

(3) Доколку во согласност со член 23 став (5) од овој закон постои обврска за плаќање понатамошен дополнителен данок, квалификуваната добивка на секој составен субјект што се наоѓа во јурисдикцијата е еднаква на износот на дополнителниот данок што му е доделен на тој составен субјект поделена со минималната даночна стапка. Доделувањето се врши пропорционално за секој составен субјект, врз основа на следната формула:

(квалификувана добивка или загуба $\times$ минимална даночна стапка) - прилагодени опфатени даноци

Понатамошниот дополнителен данок се доделува само на составните субјекти кои евидентираат износ на прилагоден опфатен данок кој е помал од нула и помал од квалификуваната добивка или загуба на таквите составни субјекти помножена со минималната даночна стапка.

(4) Доколку на составниот субјект му се додели дополнителен данок во согласност со овој член и член 29 ставови (5) и (6) од овој закон, тој се третира како составен субјект кој подлежи на ниска даночна стапка согласно одредбите од Глава. II. од овој закон.

„De minimis“ исклучување

Член 32

(1) По исклучок од членовите 28, 29, 30, 31 и 33 од овој закон, по одлука на составен субјект што поднесува пријава, дополнителниот данок што го плаќаат составните субјекти кои се наоѓаат во јурисдикцијата е еднаков на нула за фискалната година доколку за таа фискална година:

- просечниот квалификуван приход на сите составни субјекти кои се наоѓаат во таа јурисдикција е помал од 10.000.000 евра, и
- просечната квалификувана добивка или загуба на сите составни субјекти во таа јурисдикција е загуба или изнесува помалку од 1.000.000 евра.

Одлуката се донесува еднаш годишно согласно член 47 став (2) од овој закон.

(2) Просечен квалификуван приход или просечна квалификувана добивка или загуба од ставот (1) на овој член е просечниот квалификуван приход или квалификуваната добивка или загуба на составните субјекти кои се наоѓаат во јурисдикцијата за фискалната година и две претходни фискални години. Доколку во една од две претходни фискални години или во двете од тие фискални години нема составни субјекти со квалификуван приход или загуба во а јурисдикцијата, таа фискална година или двете години се исклучени од пресметката на просечниот квалификуван приход или просечната квалификувана добивка или загуба на таа јурисдикција.

(3) Квалификуваниот приход на составните субјекти кои се наоѓаат во одредена юрисдикција за фискалната година е збир на сите приходи на составните субјекти кои се наоѓаат во таа юрисдикција, намалени или зголемени за секое усогласување извршено во согласност со одредбите од Глава III. од овој закон.

(4) Квалификуваната добивка или загуба на составните субјекти кои се наоѓаат во одредена юрисдикција за фискалната година е нето квалификуваната добивка или загуба на таа јурисдикција пресметана согласно член 28 став (2) од овој закон.

(5) Исклучувањето *de minimis* од ставовите (1), (2), (3) и (4) на овој член не се применува на составни субјекти без државна припадност и инвестициски субјекти. Приходите и квалификуваната добивка или загуба на таквите субјекти се исклучени од пресметката на *de minimis* исклучувањето.

Составни субјекти во малцинска сопственост

Член 33

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следново значење:

а) „составен субјект во малцинска сопственост“ е составен субјект во кој крајната матична компанија има директно или индиректно сопственички удел од 30% или помалку;

б) „матично друштво во малцинска сопственост“ е составен субјект во малцинска сопственост кој директно или индиректно поседува контролирачки удел во друг составен субјект во малцинска сопственост, освен во случај кога контролирачкиот удел на првиот субјект е директно или индиректно во сопственост на друг составен субјект во малцинска сопственост;

в) „подгрупа во малцинска сопственост“ е матично друштво во малцинска сопственост и нејзини подружници во малцинска сопственост, и

г) „компанија-ќерка во малцинска сопственост“ е составен субјект во малцинска сопственост чиј контролирачки удел е директно или индиректно во сопственост на матичното друштво во малцинска сопственост.

(2) Пресметката на ефективната даночна стапка и дополнителниот данок за одредена юрисдикција во согласност со одредбите од Глава III., IV., V., VI. и VII. од овој закон, кога станува збор за членовите на подгрупата во малцинска сопственост, се врши како секоја подгрупа во малцинска сопственост да е посебна МНК група или голема домашна група. Прилагодените опфатени даноци и квалификуваната добивка или загуба на членовите на подгрупата во малцинска сопственост се исклучени од утврдувањето на преостанатиот износ на ефективната даночна стапка на групата МНК или големата домашна група пресметана во согласност со член 28 став (1) од овој закон и од нето-квалификуваната добивка пресметана согласно член 28 став (2) од овој закон.

(3) Ефективната даночна стапка и дополнителниот данок на составен субјект во малцинска сопственост кој не е инвестициски субјект и кој не е член на подгрупа во малцинска сопственост се пресметува на ниво на субјект во согласност со одредбите од

Глава III., IV., V., VI и VII. од овој закон. Прилагодените опфатени даноци и квалификуваната добивка или загуба на составен субјект во малцинска сопственост се исклучени од утврдувањето на преостанатиот износ на ефективната даночна стапка на групата МНК или големата домашна група пресметана во согласност со член 28 став (1) од овој закон, и од нето-квалификуваната добивка пресметана согласно став (2) од истиот член.

Безбедни пристаништа (Safe harbours)

Член 34

(1) По исклучок на членовите 28, 29, 30, 31, 32 и 33 од овој закон, по одлука на составниот субјект кој поднесува пријава, ќе се смета дека дополнителниот данок што треба да го плати групата во одредена јурисдикција за дадена фискална годината е еднаков на нула доколку ефективното ниво на оданочување на составните субјекти што се наоѓаат во таа јурисдикција ги исполнуваат условите на квалификуван меѓународен договор за безбедни пристаниште.

(2) Во смисла на став (1) на овој член, квалификуван меѓународен договор за безбедни пристаништа е меѓународен збир на правила и услови за кои се согласиле сите земји и кои на групи, кои спаѓаат во опфатот на овој закон им се дава можност да одлучват за одредена јурисдикција да користат едно или повеќе безбедни пристаништа.

ГЛАВА VI. ПОСЕБНИ ПРАВИЛА ЗА РЕСТРУКТУРИРАЊЕ ТРГОВСКИ ДРУШТВА И ХОЛДИНГ

Примена на прагот на консолидираниот приход за групни спојувања и поделби

Член 35

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следнovo значење:

а) „спојување“ е каков било договор:

1. со кој сите или речиси сите субјекти од групата од две или повеќе посебни групи се ставаат под заедничка контрола така што тие формираат субјекти на мешана група или
2. со кој субјект кој не е член на ниту една група се става под заедничка контрола со друг субјект или група така што тие формираат субјекти на мешана група.

б) „поделба“ е секој договор со кој субјектите од една група се поделени на две или повеќе различни групи кои повеќе не се консолидирани од истиот крајна матична компанија.

(2) Доколку две или повеќе групи се спојат во една група во која било од последните четири последователни фискални години непосредно пред тестираната фискална година, консолидираниот праг на приход на групата МНК или големата домашна група од член 5 на овој закон, се смета дека е достигнат за сите фискални години пред спојувањето доколку збирот на приходите вклучени во секој од нивните консолидирани финансиски извештаи за таа фискална година изнесува 750.000.000 евра или повеќе.

(3) Доколку субјектот кој не е член на групата (субјект кој се презема) се спои со субјект или група (субјект кој презема) во тестираната фискална година, а ниту субјектот кој се презема ниту субјектот кој презема немале консолидирани финансиски извештаи во која било од последните четири последователни фискални години кои непосредно и претходат на тестираната фискална година, прагот на консолидираниот приход на групата МНК или големата домашна група се смета дека е достигнат за таа година ако збирот на приходите вклучени во секој од нивните финансиски извештаи или консолидирани финансиски извештајот за таа фискална година изнесува 750.000.000 евра или повеќе.

(4) Доколку една група на МНК или голема домашна група согласно одредбите од овој закон е поделена во две или повеќе групи (секоја е посебна група), се смета дека издвоената група го достигнала прагот на консолидираниот приход кога:

- а) во однос на првата тестирана фискална година што завршува по поделбата, издвоената група има годишен приход од 750.000.000 евра или повеќе во таа фискална година;
- б) во однос на периодот од втората до четвртата тестирана фискална година што завршува по поделбата, издвоената група има годишен приход од 750.000.000 евра или повеќе во најмалку две од тие фискални години.

Составни субјекти кои се приклучуваат или ја напуштаат група на МНК или голема домашна група

Член 36

(1) Доколку субјектот (субјектот кој се презема), стане или престане да биде составен субјект на групата МНК или голема домашна група како резултат на пренос на директни или индиректни сопственички удели во субјектот кој се презема, или ако субјектот кој се презема станува крајна матична компанија на новата група во текот на фискалната година (годината на стекнување), субјектот кој се презема се смета за член на групата МНК или голема домашна група во смисла на овој закон, под услов дел од неговиот имот, обврските, приходите, расходите и паричните текови да се вклучени во консолидираните финансиски извештаи на крајниот на матичен субјект на индивидуална основа во годината на стекнување. Ефективната даночна стапка и дополнителниот данок на субјектот кој се презема се пресметуваат согласно со ставовите (2), (3), (4), (5), (6), (7) и (8) на овој член.

(2) Групата МНК или големата домашна група во годината на стекнување ги зема предвид само нето сметководствената добивка или загуба и прилагодените опфатени даноци на субјектот кој се презема кои, во смисла на овој закон, се вклучени во консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија.

(3) Во годината на стекнување и секоја наредна фискална година, квалификуваната добивка или загуба и прилагодените опфатени даноци на субјектот кој се презема се засноваат на историската сметководствена вредност на неговите средства и обврски.

(4) Во годината на стекнување, при пресметување на прифатливите трошоци за плата на субјектот кој се презема согласно член 30 став (3) од овој закон, се земаат предвид само трошоците наведени во консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија.

(5) Пресметката на сметководствената вредност на прифатливите материјални средства на субјектот кој се презема согласно член 30 став (4) од овој закон, по потреба се прилагодува сразмерно на периодот во кој субјектот кој се презема бил член на групата МНК или голема домашна група во годината на стекнување.

(6) Со исклучок на одложените даночни средства на квалификувана загуба од член 25 од овој закон, групата МНК или големата домашна група која е стекнувач ги зема предвид одложените даночни средства и одложените даночни обврски на субјектот кој се презема што се пренесуваат помеѓу група на МНК или голема домашна група на ист начин и во иста мера како кога група на МНК или голема домашна група која е стекнувач го контролира субјектот што се презема во моментот на создавање на таквите средства и обврски.

(7) Одложените даночни обврски на субјектот што се презема кои претходно биле вклучени во неговиот вкупен износ на одложено даночко прилагодување се третираат како вратени во смисла на член 24 став (7) од овој закон од страна на МНК група или голема домашна група што отуѓува и како да произлегуваат од групата МНК или голема домашна група која е стекнувач, освен што во такви случаи секое последователно намалување на опфатените даноци врз основа на член 24 став (7) од овој закон, има ефект во годината во која износот е повторно пресметан.

(8) Доколку субјектот што се презема е матично друштво и субјект во група во две или повеќе групи на МНК или големи домашни групи во годината на стекнување, тој субјект посебно го применува правилото за вклучување на добивката на неговите доделен дел на дополнителниот данок на составните субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка утврден за секоја група МНК или голема домашна група.

(9) По исклучок од ставовите (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7) и (8) на овој член, стекнување или продажба на контролирачки удел во субјектот што се презема се смета за стекнување или продажба на средства и обврски доколку јурисдикцијата во која се наоѓа субјектот што се презема или, во случај на даночен транспарентен субјект во јурисдикцијата во која се наоѓаат средствата, го третира стекнувањето или продажбата на тој контролирачки удел на ист или сличен начин како стекнување или продажба на средства и обврски и му наметнува на продавачот опфатен данок врз основа на разликата помеѓу даночната основа и надоместокот што се плаќа во замена за контролирачкиот удел или објективната вредност на средствата и обврските.

Трансфер на средства и обврски

Член 37

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следново значење:

а) „реорганизација“ е трансформирање или пренос на средства и обврски, како на пример во контекст на спојување, поделба, ликвидација или слична трансакција во следните случаи:

1. надоместокот за преносот се состои, во целост или во значителен дел, од сопственички удели издадени од составниот субјект кој е стекнувач или лице поврзано со составниот субјект кој стекнува или, во случај на ликвидација, од сопственички удели на субјектот кој се презема или, доколку не е предвиден надоместок, доколку издавањето на сопственичкиот удел нема да има економско значење;

2. добивката или загубата на составниот субјект кој е продавач на тој имот не подлежи на оданочување, целосно или делумно, и

3. даночните прописи на јурисдикцијата во која се наоѓа составниот субјект кој е стекнувач бараат составниот субјект кој е стекнувач да ја пресмета оданочивата добивка по продажбата или стекнувањето на средствата со примена на даночната основа на составниот субјект кој е продавач, која се корегира за секоја неквалификувана добивка или загуба при продажбата или стекнувањето.

б) „неквалификувана добивка или загуба“ е помалиот износ од добивката или загубата на составниот субјект кој продава, што произлегува во врска со реорганизацијата што е предмет на оданочување во локацијата на составниот субјект кој продава и финансиската сметководствена добивка или загуба што произлегува во врска со реорганизацијата.

(2) Составниот субјект кој продава средства и обврски (составен субјект кој продава) ја вклучува добивката или загубата што произлегува од таквата продажба во пресметката на неговата квалификувана добивка или загуба. Составниот субјект кој ги стекнува средствата и обврските (составен субјект кој е стекнувач) ја одредува својата квалификувана добивка или загуба врз основа на сметководствената вредност на стекнатите средства и преземените обврски утврдени во согласност со финансискиот сметководствен стандард што се применува при составувањето на консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, доколку продажбата или стекнувањето на средствата и обврските се врши во контекст на реорганизација:

а) составниот субјект кој продава ја исклучува секоја добивка или загуба што произлегува од таквата продажба од пресметката на неговата квалификувана добивка или загуба и

б) составниот субјект кој стекнува ја утврдува својата квалификувана добивка или загуба врз основа на сметководствената вредност на стекнатите средства и преземените обврски на составниот субјект кој продава при преносот.

(4) По исклучок од ставовите (2) и (3) на овој член, доколку продавањето на средствата и обврските се врши во контекст на реорганизација што резултира со неквалификувана добивка или загуба за субјектот кој продава:

- а) составниот субјект кој продава ја вклучува добивката или загубата од продажбата во пресметката на неговата квалификувана добивка или загуба до степен на неквалификуваната добивка или загуба и
- б) составниот субјект кој стекнува ја утврдува својата квалификувана добивка или загуба по стекнувањето користејќи ја сметководствената вредност на стекнатите средства и преземените обврски на составниот субјект кој продава во моментот на продажбата, прилагодени во согласност со локалните даночни правила на составниот субјект кој стекнува со цел да се пресмета неквалификуваната добивка или загуба.

(5) По одлука на субјектот што поднесува пријава, доколку од составниот субјект се бара да ја прилагоди или му се дозволи да ја прилагоди основата на своите средства и износот на своите обврски по објективна вредност за даночни цели во јурисдикција во која се наоѓа, тој составен субјект може:

- а) да го вклучи во пресметување на квалификуваната добивка или загуба, износот на добивката или загубата поврзана со сите негови средства и обврски што е:
  1. Еднаков на разликата помеѓу сметководствената вредност на средството или обврската за потребите на финансиското сметководство непосредно пред денот на настанот што го предизвикал даночното прилагодување („предизвикувачки настан“) и објективната вредност на средството или обврската веднаш по тој настан и
  2. намален (или зголемен) за неквалификувана добивка или загуба, доколку ги има, кои произлегуваат во врска со предизвикувачкиот настан.
- б) да ја користи објективната вредност на средството или обврската за финансиски сметководствени цели веднаш по предизвикувачкиот настан за да се пресмета квалификуваната добивка или загуба во фискалните години што завршуваат по тој настан и
- в) да го вклучи нето вкупниот износ утврден во точка а) од овој став во квалификуваната добивка или загуба на составниот субјект на еден од следниве начини:
  1. нето вкупниот износ е вклучен во фискалната година во која се случува предизвикувачкиот настан или
  2. износот еднаков на нето вкупниот износ поделен со пет е вклучен во фискалната година во која се случува предизвикувачкиот настан и во секоја од следните четирите фискални години, освен ако составниот субјект не ја напушти групата МНК или голема домашна група во дадена фискална година во тој период, во кој случај преостанатиот износ ќе биде целосно вклучен во таа фискална година.

Заеднички вложувања

Член 38

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следново значење:

а) „заедничко вложување“ (joint venture) е субјект чии финансиски резултати се пријавени во согласност со методот на капитал во консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија, под услов крајната матична компанија директно или индиректно да поседува најмалку 50% од неговиот сопственички удел.

Заедничкото вложување не вклучува:

1. крајна матична компанија на групата МНК или голема домашна група која треба да го применува правилото за вклучување на добивката;

2. исклучено лице од член 5 став (3) на овој закон;

3. субјект чии сопственички удели ги поседува група МНК или голема домашна група директно се поседуваат преку исклучен субјект од член 5 став (3) од овој закон доколку работи исклучиво или речиси исклучиво заради поседување средства или инвестирање средства во корист на своите инвеститори, или ако врши активности кои се помошни на оние што ги врши исклучениот субјект, или ако речиси целата негова добивка е исклучена од пресметката на квалификуваната добивка или загуба во согласност со член 18 став (2) точки б) и в) од овој закон;

4. субјект кој го поседува група МНК или голема домашна група која се состои исклучиво од исклучени субјекти или

5. поврзан субјект на заедничко вложување.

б) „поврзан субјект на заедничко вложување“ е:

1. субјект чии средства, обврски, приходи, расходи и парични текови се консолидирани од заедничко вложување во согласност со прифатлив финансиски сметководствен стандард или би се консолидирале доколку заедничкото вложување било обврзано да ги консолидира таквите средства, обврски, приходи, расходи и парични текови во согласност со прифатлив стандард за финансиско сметководство или

2. постојана деловна единица чиј главен субјект е заедничко вложување или субјект од потточка 1 на оваа точка. Во овие случаи, постојаната деловна единица се смета за посебен поврзан субјект на заедничкото вложување.

в) „дополнителниот данок што го плаќа групата заеднички вложувања“ е доделен дел на секоја матична компанија во дополнителниот данок на групата заеднички вложувања.

(2) Матичната компанија која има директен или индиректен удел во заедничко вложување или поврзан субјект на заедничко вложување го применува правилото за вклучување на добивката на својот доделен дел во дополнителниот данок на тоа заедничко вложување

или поврзан субјект на заедничкото вложување во согласност со членовите 7, 8, 9, 10, 11 и 12 од овој закон.

(3) Дополнителниот данок на заедничкото вложување и неговите поврзани субјекти (група на заедничко вложување) се пресметува во согласност со одредбите од Глава III, IV., V., VI. и VII. од овој закон, како да се составни субјекти на посебна МНК група или голема домашна група и заедничкото вложување е крајната матична компанија на таа група.

(4) Дополнителниот данок што треба да го плати групата на заеднички вложувања се намалува за доделениот дел на секоја матична компанија во дополнителниот данок од ставот (2) на овој член на секоја членка на групата на заеднички вложувања што се пресметува врз основа на став (3) на овој член. Преостанатиот износ на дополнителен данок се додава на вкупниот износ на дополнителниот данок врз основа на правилата за помалку оданочена добивка согласно член 16 став (2) од овој закон.

Групи на МНК со неколку матични компании

Член 39

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следново значење:

а) „група на МНК или голема домашна група со неколку матични компании“ е две или повеќе групи во кои крајните матични компании склучуваат договор што е споена структура или аранжмани на двојни котирани друштва што вклучува најмалку еден субјект или постојана деловна единица на мешовита група која се наоѓа во јурисдикција различна од локацијата на другите субјекти на мешаната група;

б) „споена структура“ е договор склучен од две или повеќе крајни матични компании од посебни групи:

1. врз основа на која 50% или повеќе од сопственичките удели во крајните матични компании од посебните групи, доколку се наведени, се котирани по единствена цена и кои, поради формата на сопственост, ограничувањата за пренос или други услови, се поврзани едни со други и не можат да се продаваат независно ниту да се тргуваат самостојно и

2. врз основа на која една од крајните матични компании подготвува консолидирани финансиски извештаи во кои средствата, обврските, приходите, расходите и паричните текови на сите субјекти од засегнатите групи се прикажани заедно како да се единствена економска единица и за кои е потребно врз основа на регулаторен режим да бидат подложени на надворешна ревизија;

в) „аранжман на двојни котирани друштва“ е аранжман склучен од две или повеќе крајни матични компании од посебни групи, врз основа на кој:

1. крајните матични компании се согласуваат дека ќе го комбинираат своето работење само врз основа на договорот;

2. врз основа на договорни аранжмани, крајните матични компании ќе вршат распределби за дивиденди и во случај на ликвидација кон нивните акционери врз основа на фиксен однос;
3. активностите на крајните матични компании се управуваат како единствена економска единица во согласност со договорните аранжмани, притоа задржувајќи го нивниот посебен правен субјективитет;
4. сопственичките удели на крајните матични компании опфатени со договорот се котираат, пренесуваат и независно се тргуваат на различни пазари на капитал и
5. крајните матични компании подготвуваат консолидирани финансиски извештаи во кои средствата, обврските, приходите, расходите и паричните текови на субјектите во сите групи се претставени заедно како да се единствена економска единица и за кои е потребна надворешна ревизија според регулаторниот режим.

(2) Доколку субјектите и составните субјекти на две или повеќе групи се дел од група МНК или голема домашна група со повеќе матични компании, субјектите и составните субјекти на секоја група се сметаат за членови на една група МНК или голема домашна група со повеќе матични компании. Субјект, освен исклучен субјект од член 5 став (3) од овој закон, се смета за составен субјект ако е консолидиран на поединечна основа од група на МНК или голема домашна група со повеќе матични компании или ако неговите контролиращи удели ги поседуваат субјекти во групата МНК или голема домашна група со неколку матични компании.

(3) Консолидираните финансиски извештаи на група МНК или голема домашна група со неколку матични компании се комбинирани консолидирани финансиски извештаи од дефинициите за споена структура или аранжман на двојни котирани друштва од став (1) на овој член, составени во согласност со прифатлив стандард за финансиско сметководство кој се смета за сметководствен стандард на крајната матична компанија.

(4) Крајните матични компании на одделни групи што ја сочинуваат групата МНК или голема домашна група со неколку матични компании се крајните матични компании на групата МНК или голема домашна група со неколку матични компании. Во однос на група МНК или голема домашна група со неколку матични компании, се применуваат сите упатувања на крајната матична компанија, по потреба, како да се однесуваат на повеќе крајни матични компании.

(5) Матичните друштва од групата МНК или големите домашни групи со неколку матични компании кои се наоѓаат во одредена земја, вклучително и секоја крајна матична компанија, го применуваат правилото за вклучување на добивката во согласност со членовите 7, 8, 9, 10, 11 и 12 од овој закон во однос на доделениот дел во дополнителниот данок на составните субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка.

(6) Составните субјекти на групата МНК или голема домашна група со повеќе матични компании кои се наоѓаат во одредена земја го применуваат правилото за помалку оданочена добивка согласно членовите 14, 15 и 16 од овој закон, земајќи го предвид дополнителниот данок на секој составен субјект кој подлежи на ниска даночна стапка што е членка на група на МНК или на голема домашна група со повеќе матични компании.

(7) Крајните матични компании на групата МНК или големите домашни групи со повеќе матични компании се должни да поднесат Пријава на информации за дополнителен данок согласно член 46 од овој закон, освен ако не определат единствен субјект за поднесување на пријавата во смисла на член 46 став (3) точка б) од овој закон. Пријавата вклучува информации за секоја група која е сочинета од група на МНК или голема домашна група со повеќе матични компании.

ГЛАВА VII. РЕЖИМИ НА ДАНОЧНА НЕУТРАЛНОСТ И РАСПРЕДЕЛБА

Крајна матична компанија која е транспарентен субјект

Член 40

(1) Квалификуваната добивка на транспарентниот субјект кој е крајна матична компанија се намалува, за одредена фискална година, за износот на квалификуваната добивка што му се припишува на сопственикот на сопственичкиот удел (сопственикот на уделот) во транспарентниот субјект, под услов:

а) сопственикот на уделот да е предмет на данок на таа добивка во текот на фискалната година која завршува во рок од 12 месеци по крајот на таа фискална година по номинална стапка еднаква или повисока од минималната даночна стапка, или

б) може да се очекува дека збирниот износ на прилагодените опфатени даноци на крајната матична компанија и даноците платени од сопственикот на уделот на таквата добивка во рок од 12 месеци по крајот на таа фискална година да биде еднаков или да го надминува износот еднаков на таквата добивка помножена со минималната даночна стапка.

(2) Квалификуваната добивка на транспарентниот субјект кој е крајна матична компанија исто така се намалува, за одредена фискална година, за износот на квалификуваната добивка што му се доделува на сопственикот на уделот во транспарентниот субјект, доколку сопственикот на уделот е:

а) физичко лице кое е даночен резидент во јурисдикцијата каде што се наоѓа крајната матична компанија и кое поседува сопственички удел што му дава право на 5% од добивката и средствата на крајната матична компанија или помалку, или

б) јавен субјект, меѓународна организација, непрофитна организација или пензиски фонд кои се даночни резиденти во јурисдикцијата каде што се наоѓа крајната матична компанија и поседуваат сопственички удели што им даваат право на 5% од добивката и средствата на крајната матична компанија или помалку.

(3) За одредена фискална година се намалува и квалификуваната загуба на транспарентниот субјект кој е крајна матична компанија за износот на квалификуваната загуба што му се припишува на сопственикот на уделот во транспарентниот субјект, освен доколку на сопственикот на уделот не му е дозволено да користи таква загуба за да ја пресмета својата оданочива добивка.

(4) Опфатените даноци на транспарентниот субјект кој е крајна матична компанија се намалуваат сразмерно на износот на квалификуваната добивка намалена согласно со ставовите (1) и (2) на овој член.

(5) Одредбите од овој член се применуваат на постојана деловна единица преку која транспарентниот субјект кој е крајна матична компанија целосно или делумно ја врши својата дејност или преку која во целост или делумно се врши дејноста на даночно транспарентен субјект, под услов сопственичкиот удел на крајната матична компанија во тој даночен транспарентен субјект е поврзан директно или преку синџир на даночни транспарентни субјекти.

Крајна матична компанија која подлежи на режим на одбивање на дивиденда

Член 41

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следнovo значење:

а) „режим на одбивање дивиденда“ е даночен режим во кој се применува единствено ниво на оданочување на добивката на сопствениците на субјектот со одбивање или исклучување на добивката распределена на сопствениците од добивката на субјектот или со ослободување на задругата од оданочување;

б) „дивиденда што може да се одбие“ во однос на составен субјект што е предмет на режимот на одбивање на дивиденда е:

1. распределба на добивката на сопственикот на сопственичкиот удел во составниот субјект што може да се одбие од оданочената добивка на составниот субјект во согласност со законот на јурисдикцијата во која се наоѓа, или

2. распределба на дивиденда во корист на членовите на задругата и

в) задруга е субјект што заеднички продава или купува стоки или услуги во име на своите членови и е предмет на даночен режим во јурисдикцијата во која се наоѓа, што обезбедува даночна неутралност во однос на стоките или услугите продадени или купени од неговите членови преку задругата.

(2) Крајната матична компанија на група МНК или голема домашна група која е предмет на режим на одбивање дивиденда за одредена фискална година ја намалува својата квалификуваната добивка, до нула, за износот што бил распределен како одбиена дивиденда во рок од 12 месеци по крајот на таа фискална година, под услов:

а) дивидендата е предмет на оданочување од страна на примачот во текот на фискалната година која завршува во рок од 12 месеци по крајот на фискалната година по номинална стапка еднаква или повисока од минималната даночна стапка или

б) збирниот износ на прилагодени опфатени даноци и даноците на крајните матичните компании платени од примачот на таквата дивиденда разумно може да се очекува да биде еднаков или поголем од таа добивка помножена со минималната даночна стапка.

(3) Крајната матична компанија на група МНК или голема домашна група која е предмет на режим на одбивање дивиденда за одредена фискална година, исто така, ја намалува својата квалификувана добивка, до нула, за износот што го распределува како одбиена дивиденда, во рок од 12 месеци по крајот на таа фискална година, под услов примачот да:

а) е физичко лице и добиената дивиденда е распределба на добивката во корист на членовите на задругата;

б) е физичко лице кое е даночен резидент во истата јурисдикција каде што се наоѓа крајната матична компанија и кое поседува сопственички удели кои му даваат право на 5% од добивката и средствата на крајната матична компанија или помалку, или

в) јавен субјект, меѓународна организација, непрофитна организација или пензиски фонд, освен субјекти кои обезбедуваат услуги од областа на пензиското осигурување кои се даночни резиденти во јурисдикцијата каде што се наоѓа крајната матична компанија.

(4) Опфатените даноци на крајната матична компанија, освен даноците за кои е дозволено одбивање на дивиденда, се намалуваат сразмерно на износот на квалификуваната добивка намалена во согласност со ставовите (2) и (3) на овој член.

(5) Доколку крајната матична компанија има сопственички удел во друг составен субјект што подлежи на режим на одбивање на дивиденда, директно или преку синцир на такви составни субјекти, ставовите (2), (3) и (4) на овој член се применуваат на кој било друг составен субјект кој е во надлежност на крајната матична компанија и кој е предмет на режим на одбивање на дивиденда, до степен до кој крајната матична компанија дополнително ја распределува својата квалификувана добивка на приматели кои ги исполнуваат условите од ставовите (2) и (3) на овој член.

(6) Во смисла на ставот (2) на овој член, дивидендата распределена од задруга се смета дека е предмет на оданочување на ниво на примачот до степен до кој таквата дивиденда ги намалува трошоците што можат да се одбијат при пресметувањето на оданочливата добивка или загуба на примачот.

Прифатливи даночни системи на распределба

Член 42

(1) Составниот субјект кој поднесува пријава може, за себе или за друг составен субјект кој е предмет на прифатлив даночен систем на распределба, да одлучи да го вклучи износот утврден како претпоставен данок на распределба во прилагодените опфатени даноци на составниот субјект за одредена фискална година во согласност со став (2) на овој член. Одлуката се донесува еднаш годишно во согласност со член 47 став (2) од овој закон и се однесува на сите составни субјекти кои се наоѓаат во одредена јурисдикција.

(2) Износот на претпоставениот данок на распределба е помалиот од износот на:

а) прилагодениот опфатен данок потребен за зголемување на ефективната даночна стапка пресметана во согласност со член 29 став (2) од овој закон за одредена јурисдикција за фискалната година до минималната даночна стапка, или

б) данокот што би бил платен доколку составните субјекти кои се наоѓаат во одредена јурисдикција ја распределиле целата своја добивка што е предмет на прифатлив даночен систем за распределба во текот на таа фискална година.

(3) Во случај кога е донесена одлука во согласност со ставот (1) на овој член, за секоја фискална година во која се применува одлуката, се воспоставува сметка за повторна пресметка на претпоставен данок на распределба. Износот на претпоставениот данок на распределба утврден согласно ставот (2) на овој член, за одредена јурисдикција, се додава на сметката за повторна пресметка на претпоставениот данок на распределба за фискалната година во која е воспоставена. На крајот од секоја наредна фискална година, неподмирениот износ на сметките за повторна пресметка на претпоставениот данок на распределба утврден за претходните фискални години се намалува по хронолошки редослед, до нула, за даноците платени од составните субјекти во текот на фискалната година за настанати или претпоставени распределби. Износот на сметките за повторна пресметка на претпоставениот данок на распределба што останува по примената на намалувањето согласно овој став, се намалува до нула, за износот еднаков на нето квалификуваната загуба на одредената јурисдикција помножена со минималната даночна стапка.

(4) Преостанатиот износ на нето квалификуваната загуба помножена со минималната даночна стапка што останала по примената на намалувањето од ставот (3) на овој член, за одредена јурисдикција се пренесува во следните фискални години, и го намалува целиот износ што останува на сметката за повторна пресметка на претпоставениот данок на распределба по примената на ставот (3) на овој член.

(5) Неподмирениот износ, доколку го има, на сметката за повторна пресметка на претпоставениот данок на распределба на последниот ден од четвртата фискална година по фискалната година за која е формирана таквата сметка, се третира како намалување на прилагодените опфатени даноци, претходно утврдени за таа фискална година. Ефективната даночна стапка и дополнителниот данок за таа фискална година повторно се пресметуваат согласно член 31 став (1) од овој закон.

(6) Даноците платени во одредена фискална година за реални или претпоставени распределби не влегуваат во прилагодените опфатени даноци до степен до кој ја намалуваат сметката за повторна пресметка на претпоставениот данок на распределба согласно ставовите (3) и (4) на овој член.

(7) Ако составниот субјект за кој е донесена одлуката од ставот (1) на овој член ја напушти групата МНК или голема домашна група или речиси целиот негов имот се пренесе на лице кое не е составен субјект на истата група МНК или голема домашна група која се наоѓа во истата јурисдикција, сите преостанати износи на сметката за повторна пресметка на претпоставениот данок на распределба во претходните фискални години во кои била воспоставена таквата сметка ќе се третираат како намалување на прилагодените опфатени даноци за секоја од тие фискални години во согласност со член 31 став (1) од овој закон. Секој износ на понатамошен дополнителен данок се множи со

следниот сооднос за да се одреди понатамошниот дополнителен данок што се плаќа за таа јурисдикција:

Квалификувана добивка на составниот субјект/нето квалификувана добивка на јурисдикцијата

при што:

- а) квалификувана добивка се определува во согласност со одредбите од Глава III. од овој закон за секоја фискална година во која има преостанат износ на сметката за повторна пресметка на претпоставениот данок на распределба во одредена јурисдикција и
- б) нето-квалификувана добивка за одредена јурисдикција се утврдува согласно член 28 став (2) од овој закон за секоја фискална година во која има преостанат износ на сметката за повторна пресметка на претпоставениот данок на распределба во таа надлежност.

Утврдување на ефективна даночна стапка и дополнителен данок на инвестициски субјект

Член 43

(1) Кога составен субјект на МНК или голема домашна група е инвестициски субјект кој не е даночно транспарентен субјект и не донел одлука во согласност со членовите 44 и 45 од овој закон, ефективната даночна стапка на тој инвестициски субјект се пресметува одделно од ефективните даночни стапки на јурисдикцијата во која се наоѓа.

(2) Ефективната даночна стапка на инвестицискиот субјект од став (1) на овој член е еднаква на неговите прилагодени опфатени даноци поделени со износот еднаков на доделениот дел на групата МНК или големата домашна група во квалификуваната добивка или загуба на тој инвестициски субјект. Доколку повеќе инвестициски субјекти се наоѓаат во одредена јурисдикција, нивната ефективна даночна стапка се пресметува со комбинирање на нивните прилагодени опфатени даноци и доделените делови на групата МНК или на големата домашна група во нивната квалификувана добивка или загуба.

(3) Прилагодените опфатени даноци на инвестицискиот субјект од став (1) на овој член се прилагодени опфатени даноци кои се припишуваат на распределениот дел на групата МНК или големата домашна група во квалификуваната добивка на инвестицискиот субјект и опфатените даноци распределени на инвестицискиот субјект во согласност со член 26 од овој закон. Прилагодените опфатени даноци на инвестицискиот субјект не ги вклучуваат опфатените даноци пресметани од инвестицискиот субјект што се припишуваат на добивката што не е дел од распределениот дел на групата МНК или голема домашна група во добивката на инвестицискиот субјект.

(4) Дополнителниот данок на инвестицискиот субјект од ставот (1) на овој член е износот еднаков на процентот од дополнителниот данок на инвестицискиот субјект помножен со износот еднаков на разликата помеѓу распределениот дел на групата МНК или голема домашна група во квалификуваната добивка на инвестицискиот субјект и суштинското исклучување на добивката пресметана за инвестицискиот субјект. Процентот на дополнителниот данок на инвестицискиот субјект е позитивен износ еднаков на разликата

помеѓу минималната даночна стапка и ефективната даночна стапка на тој инвестициски субјект. Ако повеќе инвестициски субјекти се наоѓаат во одредена јурисдикција, нивната ефективна даночна стапка се пресметува со комбинирање на нивните износи за суштинско исклучување на добивката и распределениот дел на групата МНК или на големата домашна група во нивната квалификувана добивка или загуба. Суштинското исклучување на добивката на инвестицискиот субјект се утврдува во согласност со членот 30 од овој закон и ставовите од (1), (2), (3), (4), (5), (6) и (7) на овој член. Трошоците за плата на подобните вработени и прифатливите материјални средства земени во предвид за таквиот инвестициски субјект се намалуваат пропорционално на распределениот дел на групата МНК или на големата домашна група во квалификуваната добивка на инвестицискиот субјект поделен со вкупната квалификувана добивка на таквиот инвестициски субјект.

(5) Во смисла на овој член, распределениот дел на група МНК или голема домашна група во квалификуваната добивка или загуба на инвестицискиот субјект се пресметува во согласност со член 11 од овој закон, земајќи ги предвид само уделите што не се предмет на одлуката во согласност со членот 44 и 45 од овој закон.

Одлука инвестицискиот субјект да се третира како даночен транспарентен субјект

Член 44

(1) Во смисла на овој член, инвестициски субјект за давање на услуги од областа на осигурувањето е субјект што би одговарал на дефиницијата за инвестициски фонд од член 4 став (1) точка 31 од овој закон или субјект за вложување во недвижности од член 4 став (1) точка 32 од овој закон, дека не е основан во врска со обврски врз основа на договори за осигурување или ануитетно осигурување и дека не е во целосна сопственост на субјект кој во надлежност во која се наоѓа подлежи на прописите како друштво за осигурување.

(2) Според одлуката на составниот субјект кој ја поднесува пријавата, како даночен транспарентен субјект може да се третира составен субјект кој е инвестициски субјект или инвестициски субјект за давање услуги од областа на осигурувањето доколку составниот субјект-сопственик подлежи на оданочување во јурисдикцијата во која се наоѓа во согласност со режимот заснован на објективната пазарна вредност или сличен режим врз основа на годишни промени во објективната вредност на неговите сопственички удели во тој субјект и ако даночната стапка на таквата добивка, која се применува на составниот субјект - сопственик, е еднаква на минималната даночна стапка или повисока од неа.

(3) Составниот субјект којшто индиректно има сопственички удел во инвестициски субјект или во инвестициски субјект за давање услуги од областа на осигурувањето преку директен сопственички удел во друг инвестициски субјект или инвестициски субјект за давање услуги во областа на осигурување се смета за даночен обврзник во согласност со режимот заснован на објективна пазарна вредност или сличен режим во однос на неговиот индиректен сопственички удел во првоспоменатиот субјект или инвестициски субјект за давање услуги од областа на осигурувањето доколку подлежи на режим заснован на објективна пазарна вредност или сличен режим во однос на неговиот

директен сопственички удел во второ споменатиот субјект или инвестициски субјект за давање услуги од областа на осигурувањето.

(4) Одлуката од ставот (2) на овој член се донесува согласно член 47 став (1) од овој закон. Доколку одлуката се укине, добивката или загубата од продажбата на средството или обврската што ги поседува инвестицискиот субјект или инвестицискиот субјект за давање услуги од областа на осигурувањето се утврдува врз основа на објективната пазарна вредност на средството или обврската на првиот ден од годината во која се укинала одлуката.

Одлука за примена на метод на оданочива распределба

Член 45

(1) Според одлуката на составниот субјект што ја поднесува пријавата, составниот субјект - сопственик на инвестицискиот субјект може да го примени методот на оданочива распределба во однос на неговиот сопственички удел во инвестицискиот субјект, под услов составниот субјект - сопственик да не е инвестициски субјект и разумно може да се очекува дека ќе подлежи на данок на распределбите доделени од инвестицискиот субјект по даночна стапка еднаква или повисока од минималната даночна стапка.

(2) Со примена на методот на оданочива распределба, распределбата и претпоставената распределба на квалификуваната добивка на инвестицискиот субјект се вклучуваат во квалификуваната добивка на составниот субјект - сопственик којшто ја примил распределбата, под услов да не е инвестициски субјект. Износот на опфатените даноци на инвестицискиот субјект што може да се одбие од даночната обврска на составниот субјект - сопственик што произлегува од распределбата на инвестицискиот субјект е вклучен во квалификуваната добивка и прилагодените опфатени даноци на составниот субјект - сопственик кој ја примил распределбата. Уделот на составниот субјект - сопственик во нераспределената нето-квалификуваната добивка на инвестицискиот субјект од став (3) на овој член остварен во третата година пред фискалната година (тестирана година) се третира како квалификувана добивка на тој инвестициски субјект за фискалната година. Износот еднаков на таквата квалификувана добивка помножен со минималната даночна стапка се третира како дополнителен данок на составниот субјект кој подлежи ниска даночна стапка за фискалната година согласно одредбите од Глава II. од овој закон. Квалификуваната добивка или загуба на инвестицискиот субјект и прилагодените опфатени даноци што се припишуваат на таквата добивка за фискалната година се исклучени од пресметката на ефективната даночна стапка во согласност со одредбите од Глава V од овој закон и член 43 ставови (1), (2), (3) и (4) од овој закон, освен износот на опфатените даноци на инвестицискиот субјект што може да се одбијат од даночната обврска на составниот субјект - сопственик којшто произлегува од распределбата на инвестицискиот субјект се вклучува во квалификуваната добивка и прилагодените опфатени даноци на составниот субјект - сопственик кој ја примил распределбата.

(3) Нераспределената нето-квалификувана добивка на инвестицискиот субјект за референтната година е еднаква на износот на квалификуваната добивка на тој инвестициски субјект за референтната година намалена до нула за:

- а) опфатени даноци на инвестицискиот субјект
- б) распределби и претпоставени распределби на акционери кои не се инвестициски субјекти во периодот кој започнува на првиот ден од третата година што ѝ претходи на фискалната година и завршува на последниот ден од извештајната фискална година во текот на која сечувала сопственоста на сопственичкиот удел (тестиран период)
- в) квалификувани загуби настанати во текот на тестирианиот период и
- г) било кој преостанат износ на квалификувани загуби што сè уште не ја намалил нераспределената нето квалификувана добивка на тој инвестициски субјект за претходната тестирана година, т.е. пренос на загуби од инвестиции.

(4) Во смисла на овој член, претпоставена распределба настанува ако директниот или индиректниот сопственички удел во инвестициски субјект се пренесе на субјект што не припаѓа на групата на МНК или на голема домашна група и кој е еднаков на уделот на нераспределената нето-квалификувана добивка што се припишува на таквиот сопственички удел на денот на таквиот пренос, кој се утврдува без разлика на претпоставената распределба.

(5) Одлуката од ставот (1) на овој член се носи согласно со членот 47 став (1) од овој закон. Доколку одлуката се укине, учеството на составниот субјект - сопственик во нераспределената нето-квалификувана добивка на инвестицискиот субјект за тестираната година на крајот од фискалната година што и претходи на фискалната година во која е укината одлуката се третира како квалификувана добивка на инвестицискиот субјект за фискалната година. Износот еднаков на таквата квалификувана добивка помножен со минималната даночна стапка се третира како дополнителен данок на составниот субјект што подлежи на ниска даночна стапка за фискалната година согласно одредбите од Глава II. од овој закон.

(6) Нераспределената нето-квалификувана добивка на инвестицискиот субјект не се намалува за распределби или претпоставени распределби кои веќе ја намалиле нераспределената нето-квалификуваната добивка на тој инвестициски субјект за претходната тестирана година со примена на став (3) точка б) на овој член. Нераспределената нето-квалификувана добивка на инвестицискиот субјект не се намалува за износот на квалификуваните загуби кои веќе ја намалиле нераспределената нето-квалификувана добивка на тој инвестициски субјект за претходната тестирана година со примена на став (3) точка в) на овој член.

ГЛАВА VIII. АДМИНИСТРАТИВНИ ОДРЕДБИ

Обврски за доставување информации за дополнителен данок

Член 46

(1) Одделни поими во смисла на овој член го имаат следноо значење:

а) „назначен локален субјект“ е составен субјект на група на МНК или на голема домашна група кој се наоѓа во Република Северна Македонија и кој од страна на други составни субјекти на групата на МНК или голема домашна група која се наоѓа во Република Северна Македонија е назначен за поднесување на Пријава на информации за дополнителниот данок или да поднесе известување во нивно име во согласност со овој член.

б) „квалификуван договор меѓу надлежни органи“ е билатерален или мултилатерален договор или аранжман помеѓу два или повеќе надлежни органи со којшто се предвидува автоматска размена на годишни пријави со информации за дополнителниот данок.

(2) Составен субјект кој се наоѓа во Република Северна Македонија или локален субјект кој е назначен во име на составниот субјект поднесува Пријава на информации за дополнителниот данок до Управата за јавни приходи во согласност со ставот (5) на овој член.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, составен субјект или назначен локален субјект нема обврска да поднесе Пријава на информации за дополнителен данок до Управата за јавни приходи за фискалната година доколку таква пријава, согласно со барањата од ставот (5) на овој член, е поднесена од:

а) крајната матична компанија која се наоѓа во јурисдикција со која Република Северна Македонија има склучен квалификуван договор помеѓу надлежните органи, или

б) субјектот назначен за поднесување на Пријавата, кој се наоѓа во јурисдикција со која Република Северна Македонија има склучен квалификуван договор помеѓу надлежните органи.

(4) Во случаите од ставот (3) на овој член, составен субјект во Република Северна Македонија или назначен локален субјект во негово име, е должен да ја извести Управата за јавни приходи за идентитетот на субјектот што поднесува Пријава на информации за дополнителен данок.

(5) Пријавата на информации за дополнителниот данок се поднесува на стандарден образец и ги содржи следните информации за групата на МНК или за големата домашна група:

а) идентификација на составните субјекти, вклучително и нивните даночни идентификациски броеви, доколку постојат, јурисдикцијата во која тие се наоѓаат и нивниот статус во согласност со одредбите од овој закон;

б) информација за целата корпоративна структура на групата на МНК или на големата домашна група, вклучително и контролирачките уеди во составните субјекти што ги поседуваат други составни субјекти;

в) информации кои се потребни за пресметка на:

1. ефективната даночна стапка за секоја јурисдикција и дополнителниот данок, вклучително и квалификуваниот домашен дополнителен данок на секој составен субјект;

2. дополнителниот данок на член на група за заедничко вложување; и

3. распределбата на дополнителниот данок во согласност со правилото за вклучување на добивката или износот на дополнителниот данок врз основа на правилото за помалку оданочена добивка доделен на секоја јурисдикција; и

г) евиденција на донесените одлуки согласно со овој закон.

(6) По исклучок од ставот (5) на овој член, ако составниот субјект се наоѓа во Република Северна Македонија, а неговата крајна матична компанија се наоѓа во друга земја која применува правила кои се сметаат за еквивалентни на правилата од член 59 од овој закон, составниот субјект или назначенниот локален субјект поднесува Пријава на информации за дополнителниот данок, која ги содржи следните информации:

а) сите информации потребни за примена на член 10 од овој закон, вклучително и:

1. идентификација на сите составни субјекти во кои матичната компанија во делумна сопственост која се наоѓа во Република Северна Македонија поседува, директно или индиректно, сопственички удел во секое време од фискалната година, како и за структурата на таквите сопственички уеди;

2. сите информации потребни за пресметка на ефективната даночна стапка за јурисдикциите во кои матичната компанија во делумна сопственост која се наоѓа во Република Северна Македонија има сопственички уеди во составните субјекти утврдени во потточка 1 од оваа точка, и доспеаниот дополнителен данок; и

3. сите информации кои се релевантни за оваа намена согласно со член 11, 12 или 13 од овој закон.

б) сите информации потребни за примена на член 15 од овој закон, вклучително и:

1. идентификација на сите составни субјекти кои се наоѓаат во јурисдикција на крајната матична компанија и структурата на таквите сопственички уеди;

2. сите информации потребни за пресметка на ефективната даночна стапка во јурисдикцијата на крајната матична компанија и нејзиниот доспеан дополнителен данок; и

3. сите информации потребни за доделување на таков дополнителен данок со примена на формулата за доделување врз основа на правилата за помалку оданочена добивка од член 16 од овој закон.

в) сите информации потребни за примена на квалификуваниот домашен дополнителен данок од секоја јурисдикција што одлучила да примени таков дополнителен данок согласно член 13 од овој закон.

(7) Пријавата на информации за дополнителниот данок од ставовите (5) и (6) на овој член и сите релевантни известувања се поднесуваат до Управата за јавни приходи најдоцна 15 месеци по истекот на последниот ден од фискалната година по пат пренос на податоци во електронска форма.

(8) Доколку два или повеќе составни субјекти од иста група на МНК или голема домашна група кои се предмет на примената на овој закон се наоѓаат во Република Северна Македонија, се должни да назначат еден од нив кој ќе се смета за одговорен субјект за сите права и обврски од даночното-правниот однос согласно даночните прописи.

(9) Доколку обврската наведената во ставовите (2), (3), (4) или (6) на овој член не се исполнет во определениот рок, одговорниот субјект или било кој составен субјект од групата на територијата на Република Северна Македонија кој подлежи на примена на овој закон може да биде повикан да ги достави податоците од ставовите (5) и (6) на овој член.

(10) Министерот за финансии со подзаконскиот акт од член 13 став (9) од овој закон ги пропишува формата и содржината на образецот на Пријавата на информации за дополнителниот данок која се поднесува согласно овој член и начинот на пријавување на одговорниот составен субјект во Управата за јавни приходи.

Одлуки

Член 47

(1) Одлуките од член 5 став (4), член 18 ставови (3), (6) и (8) и членовите 44 и 45 од овој закон се носат во период од пет години, почнувајќи од годината во која е донесена одлуката. Одлуката продолжува да се применува, освен во случај составниот субјект што ја поднесува Пријавата ја укине одлуката на крајот од петгодишниот период. Укинувањето на одлуката важи пет години, почнувајќи од крајот на годината во која е укината одлуката.

(2) Одлуките од член 18 ставови од (11) до (15), член 24 став (1) точка б), член 27 став (1), член 30 став (2), член 32 став (1) и член 42 став (1) од овој закон се носат за период од една година. Одлуката продолжува да се применува, освен во случај составниот субјект што ја поднесува Пријавата да ја укине одлуката на годината.

(3) Решенијата од ставовите (1) и (2) на овој член ги поднесуваат составните субјекти кои подлежат на овој закон во Република Северна Македонија доколку не се доставени преку Пријавата за информации за дополнителниот данок од членот 46 на овој закон.

Пријава за дополнителен данок и плаќање на дополнителен данок

Член 48

(1) Составен субјект кој подлежи на дополнителен данок врз основа на правилата за вклучување на добивката или правилата за помалку оданочена добивка во Република Северна Македонија во согласност со овој закон е должен да поднесе Пријава за дополнителен данок во рок од 30 дена од денот на истекот на рокот за поднесување на пријавата за информации од член 46 став (7) на овој закон.

(2) Пријавата од ставот (1) на овој член се доставува до Управата за јавни приходи по пат на пренос на податоци во електронска форма.

(3) За исправката на пријавата соодветно се применуваат одредбите од Законот за даночната постапка, имајќи ги предвид одредбите за повторна пресметка од член 31 од овој закон.

(4) Составен субјект кој е должен да поднесе Пријава за дополнителен данок согласно со ставот (1) на овој член, го плаќа дополнителниот данок во рок од 30 дена од истекот на рокот за поднесување на пријавата.

(5) Во случај кога повеќе составни субјекти од иста група на МНК или голема домашна група се обврзани да пресметаат и да платат дополнителен данок во согласност со овој закон, нивната вкупна даночна обврска се смета за еден долг и сите составни субјекти се солидарни должници за плаќање на квалификуваниот домашен дополнителен данок.

(6) Министерот за финансии со подзаконскиот акт од член 13 став (9) од овој закон ги пропишува формата и содржината на образецот на Пријавата за дополнителниот данок, како и начинот на плаќање на дополнителниот данок.

Плаќање на квалификуван домашен дополнителен данок

Член 49

(1) Составен субјект кој подлежи на квалификуван домашен дополнителен данок во Република Северна Македонија во согласност со член 13 од овој закон е должен да поднесе Пријава за домашен дополнителен данок во рокот за поднесување на Пријавата за информации за дополнителен данок од член 46 став (7) од овој закон.

(2) Пријавата од ставот (1) на овој член се поднесува до Управата за јавни приходи по пат на пренос на податоци во електронска форма.

(3) За исправката на пријавата соодветно се применуваат одредбите од Законот за даночна постапка, имајќи ги предвид одредбите за повторна пресметка од член 31 од овој закон.

(4) Составен субјект кој е должен да поднесе Пријава за домашен дополнителен данок согласно со ставот (1) на овој член е должен да го плати домашниот дополнителен данок во рок од 30 дена од денот на истекот на рокот за поднесување на пријавата.

(5) Во случај неколку составни субјекти од иста група на МНК или голема домашна група кои се наоѓаат во Република Северна Македонија се обврзани да пресметаат и платат квалификуван домашен дополнителен данок во согласност со овој закон, нивната вкупна даночна обврска се смета за еден долг и сите составни субјекти се солидарно одговорни за плаќање на квалификуваниот домашен дополнителен данок.

(6) Со подзаконскиот акт од член 13 став (9) од овој закон, министерот за финансии ги пропишува формата и содржината образецот на Пријавата за домашниот дополнителен данок како и начинот на плаќање на домашниот дополнителен данок.

Процедурални одредби

Член 50

(1) При утврдувањето на износот на дополнителната даночна обврска според овој закон, Управата за јавни приходи е овластена да ја утврди усогласеноста на добивката пред оданочување исказана во соодветните финансиски извештаи и даночни пријави за фискалната година со сметководствените прописи.

(2) При утврдувањето на износот на дополнителната даночна обврска ќе се земат предвид соодветните усвоени модели и правила на ОЕЦД кои се однесуваат на примената на правилата од член 5 од овој закон до степен до кој е во согласност со одредбите од овој закон.

Автоматска размена на информации

Член 51

Управата за јавни приходи разменува податоци од член 46 од овој закон и други податоци во согласност со квалификуван договор меѓу надлежните органи од други земји во врска со примената на овој закон.

Прекршочни одредби

Член 52

(1) Глоба во износ од 6.000 до 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на составен или локален субјект доколку:

1. на пропишан начин или во пропишан рок не ја достави пријавата на информации за дополнителен данок од членот 46 став (2) од овој закон или ако лицето од член 46 став (3) од овој закон не го направи тоа

2. не ја извести или достави неточно известување до Управата за јавни приходи согласно член 46 став (4) од овој закон.

(2) Глоба во износ од 400 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршоците од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во составниот или локалниот субјект.

(3) Глоба во износ од 6.000 до 20.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на составен или локален субјект доколку:

1. на пропишан начин или во пропишан рок не ја поднесе пријавата од член 48 ставови (1) и (2) или член 49 ставови (1) и (2) од овој закон.

2. не утврди обврска за дополнителен данок согласно со овој закон

3. не го плати дополнителниот данок во пропишаните рокови од член 48 став (4) или член 49 став (4) од овој закон.

4. не именува одговорно лице од членот 46 став (8) од овој закон.

(4) Глоба во износ од 500 до 1.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршоците од ставот (3) на овој член и на одговорно лице во составниот или локалниот субјект .

(5) За прекршоците од ставовите (1) и (3) на овој член прекршочна постапка води и прекршочни санкции изрекува надлежен суд.

ГЛАВА IX. ПОСЕБНИ ПРАВИЛА ВО ПРЕОДНИОТ ПЕРИОД

Даночен третман на одложени даночни средства, одложени даночни обврски и пренесени средства во времето на преодниот период

Член 53

(1) Во смисла на овој член, преодна година за јурисдикцијата е првата фискална година во која група на МНК или голема домашна група во однос на таа јурисдикција спаѓа во опсегот на примената на овој закон.

(2) При утврдувањето на ефективната даночна стапка за одредена јурисдикција во текот на преодната година и за секоја наредна фискална година, групата на МНК или големата домашна група ги зема предвид сите одложени даночни средства и сите одложени даночни обврски кои се одразуваат или објавуваат во финансиските извештаи на сите составни субјекти во јурисдикција за преодната година. Одложените даночни средства и одложените даночни обврски се земаат предвид по пониската од минималната даночна

стапка и по важечката домашна даночна стапка. Меѓутоа, одложеното даночно средство евидентирано со даночна стапка пониска од минималната може да се смета по минималната даночна стапка доколку даночниот обврзник може да докаже дека одложеното даночно средство може да се припише на квалификуваната загуба. Ефектот од кое било прилагодување на вреднувањето или прилагодувањето на сметководственото признавање во однос на одложеното даночно средство не се зема предвид.

(3) Одложените даночни средства кои произлегуваат од ставки исклучени од пресметката на квалификуваната добивка или загуба во согласност со одредбите од Глава III. од овој закон се исклучуваат од пресметката од ставот (2) на овој член доколку тоа одложено даночно средство произлегува од трансакција извршена по 30 ноември 2021 година.

(4) Во случај на пренос на средства помеѓу составни субјекти по 30 ноември 2021 година и пред почетокот на преодната година, основата на стекнатите средства, освен акциите, се заснова на сметководствената вредност на пренесените средства на составниот субјект кој ги отуѓил средствата, доколку на таа основа се утврдени одложени даночни средства и одложени даночни обврски.

Суштинско исклучување на добивката во преодниот период

Член 54

(1) За целите на примена на член 30 став (3) од овој закон, вредноста од 5% за секоја фискална година почнувајќи од 1 јануари во следните календарски години се заменува со вредностите наведени во следната табела:

2024 година	10%
2025 година	9,8%
2026 година	9,6%
2027 година	9,4%
2028 година	9,2%
2029 година	9,0%
2030 година	8,2%
2031 година	7,4%
2032 година	6,6%
2033 година	5,8%

(2) За целите на примена на член 30 став (4) од овој закон, вредноста од 5% за секоја фискална година која започнува на 1 јануари во следните календарски години се заменува со вредностите наведени во следната табела:

2024 година	8%
2025 година	7,8%
2026 година	7,6%
2027 година	7,4%
2028 година	7,2%
2029 година	7,0%
2030 година	6,6%
2031 година	6,2%
2032 година	5,8%
2033 година	5,4%

Почетна фаза на исклучување на групата МНК и големата домашна група од правилата за вклучување на добивката и правилата за помалку оданочени добивки

Член 55

(1) Дополнителниот данок кој го плаќа крајната матична компанија која се наоѓа во друга земја во согласност со член 7 став (2) од овој закон или посредна матична компанија која се наоѓа во друга земја во согласност со член 9 став (2) од овој закон, доколку крајната матична компанија е исклучен субјект, се намалува на нула:

- а) во првите пет години од почетната фаза на меѓународната активност на групата на МНК, без разлика на барањата утврдени во одредбите од Глава V. од овој закон.
- б) во првите пет години, почнувајќи од првиот ден на фискалната година во која големата домашна група за прв пат е опфатена со опсегот на примена на овој закон.

(2) Доколку крајната матична компанија на групата на МНК се наоѓа во јурисдикција на друга земја, дополнителниот данок којшто го плаќа составниот субјект кој се наоѓа во

одредена земја во согласност со член 16 став (2) од овој закон се намалува на нула во првите пет години почетната фаза од меѓународната активност на таа група на МНК, без разлика на барањата утврдени во одредбите од Глава V. од овој закон.

(3) Се смета дека групата на МНК од став (1) на овој член е во почетна фаза од своите меѓународни активности доколку за фискалната година:

а) има составни субјекти во не повеќе од шест јурисдикции и

б) збирот на нето-сметководствената вредност на материјалните средства на сите составни субјекти на групата на МНК кои се наоѓаат во сите јурисдикции, освен тестираната јурисдикција, не надминува 50.000.000 евра. Тестирана јурисдикција е јурисдикција во која составните субјекти на групата на МНК имаат највисока вкупна вредност на материјалните средства во фискалната година во која групата на МНК првично е опфатена со одредбите од овој закон. Вкупната вредност на материјалните средства во одредена јурисдикција е збир на нето сметководствената вредност на сите материјални средства на сите составни субјекти на групата на МНК кои се наоѓаат во таа јурисдикција.

(4) Периодот од пет години од ставот (1) точка а) и ставот (2) на овој член започнува од почетокот на фискалната година во која групата на МНК првично е вклучена во опсегот на примена на овој закон, при што петгодишниот период за:

а) групата на МНК од став (1) точка а) на овој член започнува на 1 јануари 2024 година.

б) групата на МНК од став (2) на овој член започнува на 1 јануари 2025 година.

в) големата домашна група од став (1) точка б) на овој член започнува на 1 јануари 2024 година.

(5) За почетокот на почетната фаза на меѓународната активност на групата на МНК, субјектот назначен за поднесување на пријавата од член 46 од овој закон, ја известува даночната управа на земјата во која се наоѓа.

(6) Квалификуваниот домашен дополнителен данок од член 13 од овој закон не се применува на субјектите од групата на МНК и на големата домашна група која е во почетна фаза согласно одредбите на овој член.

(7) Ставот (1) на овој член се однесува на сите субјекти од групата на МНК во други земји или јурисдикции.

Преодно безбедно пристаниште

Член 56

Во согласност со членот 34 од овој закон, според одлуката на составниот субјект, за целите на примената на овој закон, се применуваат квалификуваните меѓународни договори за безбедни пристаништа кои се однесуваат на примената на известувањето по

земја, правилата за помалку оданочена добивка и стандардот за квалификуван домашен дополнителен данок.

Поднесување на пријава во преодната година

Член 57

По исклучок од член 46 став (7) од овој закон, пријавата за информации за дополнителен данок се поднесува до Управата за јавни приходи најдоцна 18 месеци по истекот на фискалната година за која се применува, а во тој рок се прилагодуваат роковите за поднесување на Пријавата на дополнителен данок и плаќање на даночната обврска.

Проценка на еквивалентноста

Член 58

Прописите на друга земја се сметаат за еквивалентни на квалификуваното правило за вклучување на добивката од Глава II. од овој закон и не се третираат како режим на оданочување на контролирана странска компанија доколку ги исполнуваат следните услови:

- а) спроведуваат збир на правила во согласност со кои матичната компанија на групата на МНК го пресметува и плаќа својот доделен дел од дополнителниот данок во однос на составните субјекти на групата на МНК кои подлежат на ниска даночна стапка
- б) воспоставуваат минимална ефективна даночна стапка од најмалку 15%, под која составниот субјект се смета за субјект кој подлежи на ниска даночна стапка
- в) за целите на пресметување на минималната ефективна даночна стапка, дозволуваат само комбинирање на добивката на субјектите кои се наоѓаат во иста јурисдикција и
- г) за целите на пресметување на дополнителниот данок врз основа на еквивалентно квалификуваното правило за вклучување на добивката, обезбедуваат олеснување за целиот дополнителен данок платен во одредена земја со примена на квалификуваното правило за вклучување на добивката и за секој квалификуван домашен дополнителен данок утврден со овој закон.

ГЛАВА X. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Преодни одредби

Член 59

(1) Одредбите од овој закон се применуваат за фискалните години кои започнуваат на 1 јануари 2024 година.

(2) По исклучок на ставот (1) на овој член, одредбите од членовите 14, 15 и 16 од овој закон кои се однесуваат на примената на правилото за помалку оданочена добивка, се применуваат за фискалните години кои започнуваат на 1 јануари 2025 година.

Рокови за донесување на подзаконски акти

Член 60

Министерот за финансии ќе го донесе подзаконскиот акт од член 13 став (9) од овој закон до 31 декември 2025 година.

Влегување во сила

Член 61

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија”.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ЗА МИНИМАЛЕН ГЛОБАЛЕН ДАНОК НА ДОБИВКА

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНата НА ОДРЕДБите ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Со членот 1 од Предлогот на закон се пропишува што е предмет на уредување на законот.

Со членот 2 од Предлог се уредува дека дополнителниот данок е приход на Буџетот на Република Северна Македонија.

Со членот 3 од Предлог законот се упатува на примената на одредбите од Законот за даночна постапка во однос на постапките поврзани со утврдување, наплата, процена и поврат на данокот, контрола, постапка по правен лек и застареност, освен ако со предлог законот поинаку не е уредено.

Во членот 4 се дадени дефиниции на сите поими кои се употребени во текстот на Предлог законот.

Членот 5 уредува на кои субјекти се применува овој закон, односно пропишува дека тоа се сите составни субјекти кои се членови на група на мултинационални компании (во понатамошниот текст: група на МНК) или на голема домашна група чијшто годишен приход во консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија во најмалку две од четири фискални години изнесува 750 милиони евра или повеќе, вклучувајќи ги и приходите од исклучените субјекти. Во случаите кога во некоја од фискалните години била пократка или подолга од 12 месеци, се пропишува дека пропорционално се утврдува прагот на остварените приходи.

Овој член ги уредува и т.н исклучени субјекти односно субјектите на кои не се применува овој закон, како што се јавни субјекти, меѓународни организации, непрофитни организации, пензиски фонд, инвестициски фонд или субјект за инвестирање во недвижности. Исто така во овој член се пропишани правилата врз основа на кои се утврдува дополнителниот данок и тоа: правило за утврдување на квалификуван домашен дополнителен данок, кое се однесува на сите составни субјекти кои подлежат на ниска даночна стапка и кои се наоѓаат во Република Северна Македонија, правилото за вклучување на добивката согласно кое се утврдува дополнителен данок за матичната компанија на групата на МНК и правилото за помалку оданочена добивка согласно кое се утврдува дополнителен данок за составните субјекти на групата во случаите кога данокот не е наплатен врз основа на правилото за вклучување добивка.

Со членот 6 се уредува локацијата на составниот субјект која претставува еден од елементите кој влијае врз примената и пресметувањето на дополнителниот данок и од кој зависи каде ќе се плати дополнителниот данок. Се смета дека составниот субјект се наоѓа во јурисдикцијата во која е даночен резидент врз основа на местото на управување, местото на неговото основање или слични критериуми, а доколку не може да се утврди локацијата на составниот субјект врз основа на наведеното, ќе се смета дека се наоѓа во јурисдикцијата во која е основан. Исто така со овој член се прецизира каде се наоѓа одреден составен субјект во случаите кога истиот е резидент на две јурисдикции, кога договорите за избегнување на двојното оданочување се или не се применливи, како

и во случаите кога јурисдикцијата на матичната компанија не воведува квалификувано правило за вклучување на добивката.

Со членот 7 се уредува обврска за крајната матична компанија на групата на МНК или на домашната група за плаќање на дополнителен данок со примена на правилото за вклучување на добивката, кога ефективната даночна стапка на нејзините составни субјекти во одредена јурисдикција е помала од 15%. Согласно ова правило, крајната матична компанија со седиште во Република Северна Македонија ќе биде должна да го плати доделениот дел од дополнителниот данок за составните субјекти од групата коишто подлежат на ниска даночна стапка и се наоѓаат во друга јурисдикција.

Членот 8, предвидува обврската за плаќање на дополнителниот данок со примена на правилото за вклучување на добивката да се префрли на друг составен субјект, а тоа е посредната матична компанија на групата на МНК која се наоѓа во Република Северна Македонија. Обврската да пресмета и плати дополнителен данок се пренесува на посредната матична компанија, во случаите кога истата е во сопственост на крајната матична компанија која се наоѓа во трета земја (земја која не ги вовела Модел правилата на ОЕЦД или еквивалентни правила и поради тоа не го применува квалификувано правило за вклучување добивка. Споменатата обврска нема да постои доколку крајната матична компанија е предмет на квалификувано правило за вклучување на добивката за таа фискална година или ако друга матична компанија која се наоѓа во јурисдикција која подлежи на правилото за вклучување на добивката за таа фискална година директно или индиректно поседува контролирачки удел во посредната матична компанија.

Со членот 9, исто како и со членот 8, се предвидува обврската за плаќање на дополнителниот данок со примена на правилото за вклучување на добивката да се префрли на посредната матична компанија во случај кога таа е во сопственост на крајната матична компанија, која е исклучен субјект. Во тој случај, посредната матична компанија која е во синџирот на сопствеништво по крајната матична компанија и која се наоѓа во Република Северна Македонија е должна да го примени правилото за вклучување на добивката до својот доделен дел од дополнителниот данок.

Членот 10 предвидува обврска на матичната компанија која е во делумна сопственост, односно која повеќе од 20% во сопственост на акционери надвор од групата на МНК, да го применува правилото за вклучување на добивката до нејзиниот доделен дел од дополнителен данок. Матичната компанија во делумна сопственост ќе биде ослободена од обврската да го применува правилото за вклучување на добивката доколку е целосно во директна или индиректна сопственост на друга матична компанија во делумна сопственост која го применува правилото за вклучување на добивката.

Со членот 11 се уредува начинот на распределба и начинот на определување на доделениот удел во дополнителниот данок на релевантните матични компании врз основа на нивното сопственичко учество во квалификуваната добивка на составниот субјект кој подлежи на ниска даночна стапка. Исто така уредува дека и матичното друштво е должно да плати дополнителен данок врз основа на правилата за вклучување на добивката, и тоа целиот износ на дополнителниот данок пресметан за таа матична компанија и износот на дополнителниот данок пресметан за нејзините составни субјекти кои се предмет со ниска даночна стапка и се во иста земја членка според пропишаните правила.

Членот 12 пропишува кога се намалува дополнителниот данок којшто матичната компанија го плаќа врз основа на членовите од 7 до 10 од овој закон. Дополнителниот данок се намалува доколку матичната компанија која се наоѓа во Република Северна

Македонија индиректно преку друга посредничка матична компанија или матична компанија во делумна сопственост која подлежи на квалификуваното правило за вклучување на добивката за одредена фискална година има сопственички удел во составен субјект којшто подлежи на ниска даночна стапка.

Со членот 13 се пропишува дека матичната компанија на групата на МНК која се наоѓа во Република Северна Македонија, матичната компанија на големата домашна група и сите нивни составни субјекти кои се наоѓаат во Република Северна Македонија и составните субјекти на матична компанија на групата на МНК која се наоѓа надвор Република Северна Македонија, подлежат на обврската за плаќање на квалификуван домашен дополнителен данок, доколку нивната ефективна даночна стапка утврдена според одредбите на овој закон е помала од 15%.

За целите на пресметување и плаќање на квалификуваниот дополнителен домашен данок, наместо меѓународните стандарди за финансиско известување кои се применуваат на консолидираните финансиски извештаи, вишокот на добивка на составните субјекти што подлежат на ниска даночна стапка, може да се пресметува врз основа на соодветен финансиски извештај изготвен во согласност со стандардите за финансиско известување на Република Северна Македонија, а кој ќе се коригира доколку предизвика значително нарушување на пазарната конкуренција.

Со овој член се уредува и дека обврската за плаќање дополнителниот данок се намалува доколку се утврди квалификуван домашен дополнителен данок. Имено матичната компанија на групата МНК или на големата домашна група која се наоѓа во Република Северна Македонија, чии составни субјекти подлежат на обврската за плаќање на квалификуваниот домашен дополнителен данок, има право на намалување на износот на дополнителниот данок пресметан врз основа на правилата за вклучување на добивката за износот на квалификуваниот домашен дополнителен данок платен од матичната компанија и составните субјекти. Така може да се случи матичната компанија да нема обврска по основ на правилото за вклучување на добивка доколку составните субјекти подлежат на обврската за плаќање на квалификуван домашен дополнителен данок.

Според наведеното при утврдувањето на дополнителниот данок потребно е да се располага со информација за висината на домашниот дополнителен данок утврден во одредена јурисдикција и дали истиот е платен, бидејќи како што пропишува овој член, доколку износот на квалификуван домашен дополнителен данок за одредена фискална година не се плати во Република Северна Македонија по четири години, истиот ќе треба да се додаде на дополнителниот данок утврден во наредната фискална година во другата јурисдукција. На ист начин, Република Северна Македонија ќе има право да го наплати како дополнителен данок доколку по четири фискални години квалификуваниот домашен дополнителен данок од друга јурисдикција не е платен во таа јурисдикција.

Членот 14 го пропишува правилото за помалку оданочена добивка, кое се применува по правилото за вклучување на добивката. Имено, доколку преку правилото за вклучување на добивката матичните компании не успеат да го наплатат целиот износ на дополнителен данок поврзан со субјектите кои подлежат на ниска даночна стапка, тогаш правилото за помалку оданочена добивка им дава право на прераспределба на преостанатиот износ на дополнителниот данок. Така, доколку крајната матична компанија на групата на МНК е исклучен субјект или пак се наоѓа во јурисдикција каде што не се применува правилото за вклучување на квалификувана добивка, составните субјекти на групата кои се наоѓаат во Република Северна Македонија треба да го применат правилото за помалку оданочена добивка на преостанатиот износ на дополнителниот данок којшто не е опфатен со правилото за вклучување на добивката сразмерно на

формулата за распределба по основ на број на вработени и материјални средства уредена во членот 16 од овој закон.

Членот 15 ја уредува примената на правилото за помалку оданочена добивка во случај кога крајната матична компанија на групата МНК се наоѓа во јурисдикција со ниско даночно оптоварување. Преку примената на правилото за помалку оданочена добивка, на составните субјекти кои се наоѓаат во Република Северна Македонија им се пропишува обврска за пресметување и наплата на дополнителен данок.

Со членот 16 се уредува начинот на пресметка и распределба на износот на дополнителниот данок врз основа на правилата за помалку оданочена добивка. Согласно ова правило, доделениот износ на дополнителниот данок се пресметува со множење на вкупниот дополнителен данок врз основа на правилата за помалку оданочена добивка, со процентот што и се припишува на Република Северна Македонија врз основа на правилото за помалку оданочена добивка.

Во овој член е пропишана и конкретната формула за пресметување на процентот што се припишува на Република Северна Македонија и кој се користи при определување на висината на дополнителниот данок. При пресметката на споменатиот процент се користат податоци за бројот на вработени и за вредноста на материјалните средства, појаснувајќи го значењето на овие термини.

Со овој член се пропишува и дека износот на дополнителниот данок врз основа на правилото за помалку оданочена добивка ќе се смета за нула за составниот субјект којшто подлежи на ниска даночна стапка и кој е во сопственост на крајната матична компанија, доколку матичната компанија е должна да го применува правилото за вклучување на добивката.

Исто така со овој член се пропишува исклучок од општото правило за пресметување на процентот што се припишува на одредена јурисдикција, во случај да во претходната фискална година тоа не резултирало со наметнување на дополнителни парични даночни расходи на составните субјекти на групата на МНК кои се наоѓаат во таа јурисдикција. Во тој случај, процентот што и се припишува на јурисдикцијата врз основа на правилото за помалку оданочена добивка за групата на МНК за одредена фискална година ќе се смета дека е еднаков на нула. Исклучокот нема да се применува во случај кога сите јурисдикции кои го применуваат квалификуваното правило за помалку оданочена добивка за одредена фискална година имаат процент еднаков на нула врз основа на правилото за помалку оданочена добивка за групата на МНК за таа фискална година.

Членот 17 го уредува начинот на пресметка на квалификуваната добивка или загуба. Квалификуваната добивка или загуба на составните субјекти се пресметува со прилагодување на сметководствената добивка или загуба. Оттаму, појдовна основа за утврдување на квалификуваната добивка или загуба е сметководствениот резултат, но само во случај на примена на одобрени и прифатливи стандарди за финансиско сметководство при составувањето на консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија. Доколку добивката или загубата се утврдува со примена на сметководствени стандарди или принципи кои водат до значителна разлика во прикажувањето на финансискиот резултат, консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија треба да се прилагодат за да се спречи секое значително нарушување на пазарната конкуренција.

Членот 18 го уредува начинот на прилагодување на сметководствената добивка или загуба за да се дојде до квалификувана добивка или загуба, а дава и појаснување на значењето на термините употребени во овој член. Прилагодувањето на нето добивката

или загубата се врши за да се утврди квалификувана добивка или загуба. Нето сметководствената добивка или загуба на составниот субјект се коригира (зголемува или намалува) за износот на девет ставки, и тоа: нето даночни расходи, исклучени дивиденди, исклучена добивка или загуба од сопственичкиот капитал; вклучена добивка или загуба поради методот на ревалоризација; добивка или загуба од продажба на средства и обврски; асиметрични добивки или загуби поради курсни разлики; даночно непризнати расходи; грешки од претходниот период и промени во сметководствените принципи и пресметани расходи за пензии. Со овој член, се пропишуваат и подетални правила за начинот на пресметување на квалификуваната добивка или загуба на составните субјекти во одредени ситуации.

Членот 19 пропишува посебни одредби за меѓународниот поморски превоз, ги дефинира термините употребени во овој член, а и уредува дека квалификуваната добивка од меѓународниот поморски превоз е исклучена од пресметката на квалификуваната добивка или загуба на составните субјекти.

Во членот 20 се пропишани посебни правила за доделување на квалификуваната добивка или загуба на главниот субјект и постојаната деловна единица.

Членот 21 уредува како се доделува квалификуваната добивка или загуба на транспарентниот субјект.

Со членот 22 се уредуваат опфатените даноци на составниот субјект, односно кои даноци се вклучуваат или исклучуваат од пресметката на опфатените даноци.

Членот 23 го уредува начинот на утврдување на прилагодените опфатени даноци на составниот субјект за фискалната година.

Со членот 24 се пропишува постапката на прилагодување на одложените даноци и ги дефинира одделените термини употребени во овој член. Прилагодувањата на одложените даноци влијаат на износот на прилагодените опфатени даноци на составниот субјект за фискалната година.

Членот 25 го уредува правото на субјектот кој поднесува пријава да донесе одлука за квалификувана загуба за одредена юрисдикција како би утврдил одложено даночно средство за квалификувана загуба за секоја фискална година во која има нето квалификациската загуба во таа юрисдикција. Споменатата одлука треба да се поднесе со првата пријава за информации за дополнителниот данок.

Членот 26 ја пропишува распределбата на опфатените даноци генериирани од одредени специфични видови на составни субјекти како што се постојана деловна единица, даночно транспарентен субјект, хибриден субјект како и начинот и условите за нивната распределба.

Во членот 27 се пропишува постапувањето во случај на дополнителна промена на износите на опфатените даноци по поднесувањето на пријавата. Се пропишува и праг од 1 милион евра кој се смета за незначително намалување на опфатените даноци во кој случај може да се смета како прилагодување на опфатените даноци во фискалната година во која прилагодувањето е направено. Исто така пропишан е и случајот на прилагодување на опфатените даноци кога настануваат промени во даночните стапки кои резултираат со одложен даночен расход.

Членот 28 ја пропишува формулата за пресметка на ефективната даночна стапка. Количникот помеѓу прилагодените опфатени даноци на сите составни субјекти од една юрисдикција со нето-квалификуваната добивка на составните субјекти од истата

јурисдикција ја покажува ефективната даночна стапка. Доколку пресметаната ефективна стапка е пониска од пропишаната стапка за минимално оданочување од 15%, ќе треба да се утврди дополнителен данок.

Со членот 29 се пропишува пресметувањето на дополнителниот данок. Доколку постои позитивна разлика помеѓу минималната даночна стапка од 15% и ефективна стапка за одредена јурисдикција утврдената согласно претходниот член, тогаш постои обврска за пресметка на дополнителен данок, а добиената разлика го покажува процентот на дополнителниот данок. Дополнителниот данок за одредена јурисдикција претставува производ на процентот на дополнителниот данок и вишокот на добивка, кој дополнително се зголемува за износот на понатамошниот дополнителен данок и се намалува за износот на домашниот дополнителен данок. Овој член го објаснува значењето на термините како „вишок на добивка“ и „суштинско исклучување на добивката“ и ги пропишува формулите за правилно пресметување на дополнителниот данок.

Членот 30 го уредува начинот на утврдување на суштинското исклучување на добивката. Терминот „суштинско исклучување на добивката“ е од важност при пресметувањето на вишокот добивка, а оттаму и за пресметувањето на дополнителниот данок. Имено, за да се пресмета вишокот на добивка потребно е од нето-квалификуваната добивка, да се одземе суштинското исклучување на добивката. Суштинското исклучување на добивката се предвидува во законот за да се земат предвид одредени посебни околности во кои се намалуваат ризиците од намалување на основата и пренесување на добивката. Со овој член се пропишува суштинско исклучување на добивката врз основа на трошоците поврзани со вработените и вредноста на материјалните средства во одредена јурисдикција. Споменатото исклучување ги опфаќа ситуациите кога групата на МНК или големата домашна група врши економски активности кои бараат физичко присуство во јурисдикцијата со ниски даноци бидејќи во таквиот случај не е веројатно дека практиките за намалување на основата и пренесување на добивката може да се развијат.

Од самата формула за пресметување на вишокот добивка произлегува дека се дозволуваат одредени поволности бидејќи се намалува нето-квалификуваната добивка и следствено на тоа се оданочува помал износ на вишокот добивка. Суштинско исклучување на добивката за сите составни субјекти кои се наоѓаат во одредена јурисдикција, со исклучок на инвестициските субјекти, е предвидено да изнесува 5% од прифатливите трошоци за плата на квалификуваниот персонал и 5% од прифатливите материјални средства. Со овој член поблиску е објаснето и значењето на термините „прифатливи трошоци за плати на вработените“ и „прифатливи материјални средства“.

Со членот 31 се пропишува пресметката и распределбата на понатамошниот дополнителен данок кога прилагодувањето на опфатените даноци или квалификуваната добивка или загуба доведува до повторна пресметка на ефективната даночна стапка и дополнителниот данок на групата МНК за претходната фискална година.

Членот 32 овозможува МНК да донесат одлука да го применат правото на „De minimis“ исклучување на составните субјект кои ги исполнуваат условите утврдени со овој член. Имено составните субјекти чиј просечен квалификуван приход во таа јурисдикција е помал од 10 милиони евра и чија просечна квалификувана добивка или загуба во таа јурисдикција е помала од 1 милион евра. Таквите составни субјекти нема да плаќаат дополнителен данок.

Членот 33 го пропишува пресметувањето на ефективната даночна стапка и дополнителниот данок за составните субјекти во малцинска сопственост и ги дефинира термините употребени во овој член.

Членот 34 дава можност за користење на таканаречено безбедносно пристаниште од страна на составниот субјект кој поднесува пријава за да може да се осигура дека дополнителниот данок што го плаќа групата во одредена јурисдикција да биде еднаков на нула за фискалната година доколку реалното ниво на оданочување на составните субјекти кои се наоѓаат во таа јурисдикција ги исполнува условите на квалификуван меѓународен договор за безбедно пристаниште. При тоа, за целите на оваа одредба, „квалификуван меѓународен договор за безбедно пристаниште“ подразбира меѓународен збир на правила и услови за кои се согласиле сите земји и кои на групи, кои спаѓаат во опфатот на овој закон им се дава право на одлука да користат за одредена јурисдикција едно или повеќе безбедни пристаништа.

Со членот 35 се уредуваат правила за примена на праг на консолидиран приход во услови на спојувања или по настанување на спојувањата и при поделби. Исто така, овој член ги утврдува дефинициите за спојување и поделби.

Членот 36 ги уредува правилата на постапување во услови кога составните субјекти се приклучуваат или ја напуштаат групата на МНК или домашната група во текот на фискалната година. Овие правила се однесуваат на пресметката на добивката или загубара, пресметката на приспособените опфатени даноци, прифатливите трошоци за плата и на одложената даночна обврска.

Со членот 37 се пропишува начинот на постапување при отуѓување и пренос на средствата и обврските на составниот субјект, вклучително и на постапката за реорганизација. За целите на примената на овој член се дефинирани и термините „реорганизација“ и „неквалификувана добивка или загуба“. Основното правило за субјектот кој продава средства и обврски е да ја вклучи добивката или загубата што произлегува од таа продажба во пресметувањето на неговата квалификувана добивка или загуба. Во случај на реорганизација се пропишуваат посебни правила во зависност од тоа дали се работи за квалификувана или неквалификувана добивка или загуба.

Со членот 38 се уредуваат правила за заедничко вложување. За целите на примената на овој член, под заедничко вложување се подразбира субјект чии финансиски резултати се пријавени во согласност со методот на капитал во консолидираните финансиски извештаи на крајната матична компанија, под услов крајната матична компанија директно или индиректно да поседува најмалку 50% од неговиот сопственички удел. Исто така овој член ја уредува обврската за плаќање на дополнителниот данок на групата на заеднички вложувања.

Членот 39 ги уредува ситуациите во кои субјектите и составните субјекти на две или повеќе групи се дел од мултинационална група со неколку матични компании или голема домашна група. Имено се уредува дека субјектите и составните субјекти на секоја група се третираат како членови на мултинационалната група или на голема домашна група со повеќе матични компании.

Членот 40 пропишува посебни правила кои се во согласност со основните правила на овој закон а се поврзани со транспарентните субјекти. Со истиот се пропишува дека квалификуваната добивка на транспарентниот субјект кој е крајна матична компанија се намалува за износот на квалификуваната добивка којашто му се припишува на имателот на сопственичкиот удел во транспарентниот субјект под одредени услови.

Членот 41 ја уредува ситуацијата кога крајната матична компанија на група МНК или голема домашна група е предмет на режим на одбивање дивиденда за одредена

фискална година. Исто така се дефинирани и одделните термини употребени во овот член.

Со членот 42 се уредува постапката во случај кога составните субјекти подлежат на даночен систем на распределба. Даночниот систем на распределба којшто постои во некои земји (на пример Естонија) е даночен систем кој ја оданочува добивката на компанијата во моментот на нејзината распределба, а не кога се остварува добивката. Во овој систем, како и останатите системи на оданочување на добивката се утврдуваат и непризнати расходи за даночни цели. Поради можноста пресметаниот данок според овој систем да не одговара на остварената добивка од таа фискална година, овој член ја регулира разликата помеѓу моментот на настанување на добивката и моментот на доспевање на данокот на распределба. Во таа насока со овбок член се пропишува дека составниот субјект кој поднесува даночна пријава може, за себе или за друг составен субјект кој е предмет на прифатлив даночен систем на распределба, може да одлучи да го вклучи износот утврден како претпоставен данок на распределба во прилагодените опфатени даноци на составниот субјект за одредена фискална година.

Членот 43 го пропишува утврдувањето на ефективната даночна стапка и дополнителниот данок за инвестицискиот субјект кој не е фискално транспарентен и кој не донел ги донел одлуките од членовите 44 и 45 од овој закон, односно одлуката инвестицискиот субјект да се третира како даночен транспарентен субјект или одлуката за примена на методот на оданочива распределба.

Со членот 44 подетално се пропишуваат условите и начинот на постапување во случај кога субјектот кој поднесува пријава донесе одлука инвестицискиот субјект да се третира како даночен транспарентен субјект.

Со членот 45 подетално се пропишуваат условите и начинот на постапување во случај составниот субјект кој поднесува пријава да одлучи да го примени методот на оданочива распределба во однос на неговиот сопственички удел во инвестицискиот субјект.

Со членот 46 се пропишува обврската за поднесување на Пријава на информации за дополнителен данок. Пријавата се поднесува со користење на стандарден образец, а во овој член се утврдуваат податоци истата мора да ги содржи.

Член 47 ги пропишува обврските поврзани со одлуките на кои МНК имат право да ги донесат согласно одредбите од овој закон. Овој член го пропишува рокот на важност на одредена одлука, роковите за поднесување на пријава за укинување на одлуката и во која јурисдикција се поднесува одредена одлука.

Со членот 48 се пропишуваат роковите за поднесување пријавата за дополнителниот данок, обврската за поднесување на пријавата по електронски пат како и рокот за плаќање на дополнителниот данок. Исто така, се пропишува дека во случај на исправка на пријавата ќе се применуваат одредбите од Законот за даночна постапка.

Членот 49 ја пропишува обврската за поднесување на пријавата за домашен дополнителен данок, рокот за плаќање на данокот, начинот на поднесување и упатување на примената на Законот за даночна постапка во случај на исправка на даночната пријава.

Со членот 50 се пропишува основ за Управата за јавни приходи да ја утврди усогласеноста на добивката пред оданочување искажана во соодветните финансиски

извештаи и даночните пријави за фискалната година со сметководствените прописи. Исто така, се пропишува дека во процесот на утврдување на даночната обврска ќе се применуваат моделите, толкувањата и другите правила утврдени на ниво на ОЕЦД, а кои се поврзани со Директивата врз основа на која се донесува овој закон.

Со членот 51 се пропишува обврска на даночната управа да врши размена на информациите добиени од одредена јурисдикција. Управата ќе ги разменува добиените информации со јурисдикциите кои се засегнати со добиените информации и ќе добива информации за составните субјекти кои се поднесени во друга јурисдикција во согласност со валиден квалификуван договор меѓу надлежните органи.

Во членот 52 се пропишува висината на глобите за сторените прекршоци од страна на составните субјекти при исполнување на законските обврски.

Со членот 53 се пропишуваат правила на постапување за време на преодниот период, се дефинира терминот преодна година и се уредува дека одложените даночни средства и одложените даночни обврски се замаат во предвид при утврдувањето на ефективната даночна стапка за одредена јурисдикција во текот на преодната година и за секоја наредна фискална година.

Со членот 54 се пропишува процентот во преодниот период по години за суштинско исклучување на добивката поврзан со платите на вработените и основните средстава кои се земаат во предвид при пресметувањето на дополнителниот данок.

Со членот 55 се пропишува изземање на МНК и големите домашни групи кои се во почетна фаза на меѓународна активност одредби од обврската за плаќање на дополнителен данок врз основа на примена на правилата за вклучување на добивката и правилата за помалку оданочена добивка. Исто така се пропишува и временскиот рок на изземањето, одредени услови и обврски за известување доколку се применува споменатото изземање.

Со членот 56 го уредува правото на составните субјекти врз основа на донесена одлука да ги применуваат правилата за известување по земја, правилата за помалку оданочена добивка и стандардот за квалификуван домашен дополнителен данок.

Со членот 57 се пропишува исклучок од општото правило за поднесување на пријавата за дополнителен данок така што рокот за преодната година се продолжува и изнесува осумнаесет месеци по истекот на фискалната година.

Членот 58 уредува што се смета за еквивалентно квалификувано правило за вклучување на добивката.

Членот 59 уредува на кои фискалните години ќе се применуваат одредбите од овој закон.

Во членот 60 е пропишан рокот за донесување на подзаконските акти од овој закон.

Членот 61 го уредува влегувањето во сила на овој закон.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Предложените одредби се меѓусебно поврзани. Како такви прават правна целина и се применливи.

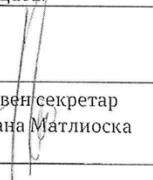
III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНите РЕШЕНИЈА

Со предложениот закон ќе се овозможи имплементирање на глобалните модел правила против намалување на даночната основа, а со тоа ќе обезбеди глобално минимално ниво на оданочување на групите на мултинационални компании и на големите домашни групи, намалување на помалку оданочените добивки на добивките на мултинационалните компании на глобално ниво, како и заштита на даночната основа во Република Северна Македонија и прибирање на дополнителни даночни приходи во Буџетот на Република Северна Македонија.

**ОБРАЗЕЦ ЗА ПРОЦЕНКА НА ФИСКАЛНИТЕ ИМПЛИКАЦИИ
НА ПРЕДЛОГ ПРОПИСИТЕ И ОПШТИТЕ АКТИ ДОСТАВЕНИ ДО ВЛАДАТА НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА ЗА НИВНО УСВОЈУВАЊЕ**

1. Назив на предлогот:	2. Министерство / орган на државна управа :			
Предлог на Закон за минимален глобален данок на добивка (*), по скратена постапка	Министерство за финансии			
3. Цел на предлогот:	4. Вид на предлог:			
Пропишување на правила за плаќање на дополнителен данок со цел обезбедување на минимално ефективно оданочување на добивката на составните субјекти кои се членови на група на мултинационални компании или на голема домашна група и усогласување со Директивата на Советот на (ЕУ) 2022/2523 од 14 декември 2022 година за обезбедување на глобално минимално ниво на оданочување за групи мултинационални компании и големи домашни групи во Унијата, OJ L 328/ 1, 22.12.2022.	Предлог на закон			
5. Контакт лице и звање:	6. Контакт тел./факс или е-пошта:			
Магдалена Симоновска, Државен советник Данайл Каров. Помошник Раководител на сектор	02/3255-605 02/3255-647			
7. Активност:				
Усвојување на Предлог законот				
8. Вид на барање:				
☐ Регулатива во врска со ЕУ	☐ Нова програма	☐ Прераспределба (на средства) помеѓу две програми		
☐ Друга нова регулатива	☐ Зголемување / намалување на постоечка програма	☐ Спојување на две или повеќе програми		
9. Цел на барањето / предложената активност:	Со предлогот на Законот за минимален глобален данок на добивка се предлага усогласување со Директивата за обезбедување на глобално минимално ниво на оданочување за групи мултинационални компании и големи домашни групи во Унијата			
10. Врска со владината програма:				
11. Фискални импликации:	(илјади денари)			
	2024 год.	2025 год.	2026 год.	2027 год.
А.Вкупни трошоци за предлогот Плати				

Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				
В. Одобрени средства за предлогот Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				
С. Промена (разлика) од одобрените средства (B-A) Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				
D. Расположливи средства од прелевање (од други активности или програми во органот) Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				
E. Нето импликации на средствата на органот (C-D) Плати Стоки и услуги Капитал Трансфери Вкупно				
F. Зголемување / намалување на приходите		1.689.000	1.863.000	
G. Дополнителни извори на финансирање или споделување на трошоците Извор:				
12. Нето зголемување / намалување на бројот на вработени во врска со предлогот:				
13. Какви гаранции, заеми или други вистински или можни обврски ќе произлезат за Владата (а кои не се наведени во точка 11 A до 11 G)				
14. Ако ова претставува барање за дополнителни средства во тековната фискална година или надвор од нормалниот циклус на подготвување на буџетот, да се даде образложение				
15. Дата на завршување на проценката				
16. Дата на поднесување на анализата до Министерството за финансии за добивање мислење				
17. Дата на добивање на одговор од				

Министерството за финансии			
18. Измени побарани од Министерството за финансии			
19. Одговор на министерството-предлагач:			
20. Одговор од Министерството за финансии:			
21. Дали мислењето на Министерството за финансии е дадено во прилог			
22. Одобрено / Дата:	_____	_____/_____/_____ Ден / месец / год.	_____/_____/_____ Ден/ месец/год. Министер за финансии м-р Гордана Димитриеска - Кочоска
			

Изработил: Марина Димоска
 Контролиран: Данаил Каров
 Одобрил: Магдалена Симонорска
 Проверил: Петар Робески

Влада на Република Северна Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

ИЗЈАВА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ НА ПРОПИСОТ
СО ЗАКОНОДАВСТВОТО НА ЕВРОПСКАТА УНИЈА СО КОРЕСПОНДЕНТНА ТАБЕЛА

1. Правен пропис
1.1 Назив на прописот Предлог на Закон за минимален глобален данок на добивка Draft Law on Global Minimum Corporate Income Tax
1.2. Предлагач Министерство за финансии
1.3. ЕПП број: 2024.0700.8392
1.4. Број и назив на поглавјето од правото на ЕУ согласно Националната програма за усвојување на правото на ЕУ
Поглавје 16 Оданочување

2. Усогласеност на предлогот на прописот со одредбите на Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и Европските заедници и нивните земји членки

2.1. Одредба од Спогодбата која се однесува на нормативната содржина на прописот
Глава VI Сообразување на законодавството и спроведување на законите, член 68 став (1): Страните ја согледуваат важноста од приспособување на постоечките и идните закони на Република Северна Македонија со оние на Заедницата. Република Северна Македонија ќе настојува постапно да обезбеди компатибилност на своите закони со оние на Заедницата.
Глава VII Политика на соработка, член 89: Страните ќе воспостават соработка на полето на оданочувањето вклучувајќи и мерки кои се насочени кон натамошната реформа на даночниот систем и модернизација на даночните служби, со цел да се обезбеди ефикасност во приирање даноци и борба против даночните измами.

2.2. Дали правниот пропис е во согласност со одредбите од Спогодбата

Да Не

2.3. Причини за неисполнување, односно делумно исполнување на обврските кои произлегуваат од наведените одредби на Спогодбата

/

3. Усогласеност на предлогот на прописот со изворите на правото на Европската унија

3.1. Одредби на примарните извори на правото на ЕУ

3.2. Степен на усогласеност со секундарните извори од правото на ЕУ

ЕУ пропис - CELEX | потполна усогласеност делумна усогласеност неусогласеност
бр. 32022L2523

3.3. Причини за делумна усогласеност или неусогласеност со секундарните извори на правото на Европската Унија

1

Влада на Република Северна Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

Делумната усогласеност е од причина што дел од одредбите од Директивата се однесуваат на земјите членки на Европската Унија и на работата на Европската комисија.

3.4. Усогласеност со останатите извори на правото на ЕУ

/

3.5. Рок во кој е предвидено постигнување на потполна усогласеност на предлогот на прописот со правото на Европската унија

Потполна усогласеност ќе се постигне согласно рокот кој ќе се утврди во текот на пристапните преговори.

3.6. Кореспондентна tabela (прилог)

ДА

4. Превод на изворите на правото на Европската унија и правниот пропис

4.1. Дали горенаведените извори на правото на ЕУ се преведени на македонски јазик и ако се преведени, наведете го изворот на преводот

ДА

Верзија МК

НЕ

Извор: Доколку извор на преводот не е Секретаријатот за европски прашања преводот задолжително треба да се достави до Секретаријатот за европски прашања

4.2. Достапност на преводот на изворите на правото на ЕУ

/

4.3. Дали предлог прописот е преведен на английски јазик?

ДА

НЕ

4.4. Достапност на преводот на предлог прописот

/

5. Стручна помош и мислење

(Европска комисија, КАРДС, ИПА, ТАИЕХ, SIGMA, држава членка на ЕУ, Совет на Европа, домашни стручњаци и др.)

5.1. Учество на техничка помош и консултанти во изработката на предлогот на прописот

/

5.2. Дадено мислење за усогласеноста на прописот

/

Раководител на надлежниот сектор

Име и презиме:	Данаил Каров
Звање и работно место:	Помошник раководител на сектор
Потпис:	

Влада на Република Северна Македонија
МИНИСТЕРСТВО ЗА ФИНАНСИИ

Датум:	26.12.2024 година
Раководно лице/функционер во органот изработувач на правниот пропис	
Име и презиме	Андирана Матлиоска Државен секретар
Потпис:	
Датум:	26.12.2024 година
Раководно лице/функционер во органот предлагач на правниот пропис	
Име и презиме:	м-р Гордана Димитриеска - Кочоска Министер за финансии
Потпис:	
Датум:	26.12.2024 година

Влада на Република Северна Македонија

МИСЛЕЊЕ НА СЕКРЕТАРИЈАТОТ ЗА ЗАКОНОДАВСТВО ЗА ИЗЈАВАТА ЗА УСОГЛАСЕНОСТ СО КОРЕСПОНДЕНТНА ТАБЕЛА НА ПРОТИПОСОТ

Предлог на Закон за минимален глобален данок на добивка (*)

ЕПГ – 2024.0700.8392

Секретаријатот за законодавство ја разгледа изјавата за усогласеност со кореспондентната табела и го дава следниво мислење:

Во однос на точките 2. и 3 од Изјавата, вклучително и Кореспондентната табела, Секретаријатот за законодавство:

а) Целосно се согласува

Целосно се согласува со Изјавата за усогласеност во однос на точката 2 и 3 од Изјавата за усогласеност со кореспондентната табела МК-ЕУ на Предлогот на Законот за минимален глобален данок на добивка (*)

б) делумно се согласува и ги дава следниве забелешки:

в) цени дека несоодветно го одразува степенот на усогласеност на прописот со законодавството на ЕУ од следниве причини:

Мисленето го подготви:

Име и презиме:	М-р Наташа Стојановска	Име и презиме:	Д-р Оливера Нечовска
Звање и работно место:	Раководител на сектор	Звање и работно место:	Секретар
Потпис:		Потпис:	
Датум:	7.6.2024	Датум:	26.7.2024

